

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: Jože Košnjek

35-letnici izhajanja odlikovan z Redom zaslug za narod s srebrno zvezdo

LETO XXXVI

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZEVE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

Varovanje kmetijske zemlje

Konec zlorab in kratkovidnosti?

Priznamo — pod lažno pretvezo »splošnega (dolgoročnega) družbenega interesa« smo v preteklosti vzdali temeljni kamen in zasadili lopoto na marsikaterem najrodovitnejšem kmetijski zemlji. Brez sramu povemo, da smo to storili zato, da bi bila gradnja hitrejša in cenejša. Namali smo po pameti kratkovidnega gospodarja, ki mu je mar le danes in njegov siti želodec, ne pa tudi jutri in hrana za njegove naslednike.

Zakon o varstvu kmetijskih zemljišč pred spreminjanjem namembnosti, bolj znan kot »interventni zakon«, je kratkovidnosti vsaj začasno

stopil na prste. Preprečil je gradnjo na zemljiščih prve in druge kategorije in jih trajno namenil kmetijski rabi. Odslej je dolžnost občin, da pripravijo kategorizacijo kmetijskih zemljišč, ker bodo le na podlagi te lahko uskladile družbeni načrt z zakonom.

V škofjeloški občini so kategorizacijo že izdelali. Kaj so ugotovili? V občini je 2661 hektarov zemljišč, primernih za kmetijsko rabo, manj, kot jih izkazujeta statistika in zemljiška knjiga, gozdov pa 2538 hektarov več. Je potem sploh še čudno, da je načrtovanje v kmetijstvu pogosto le zbir

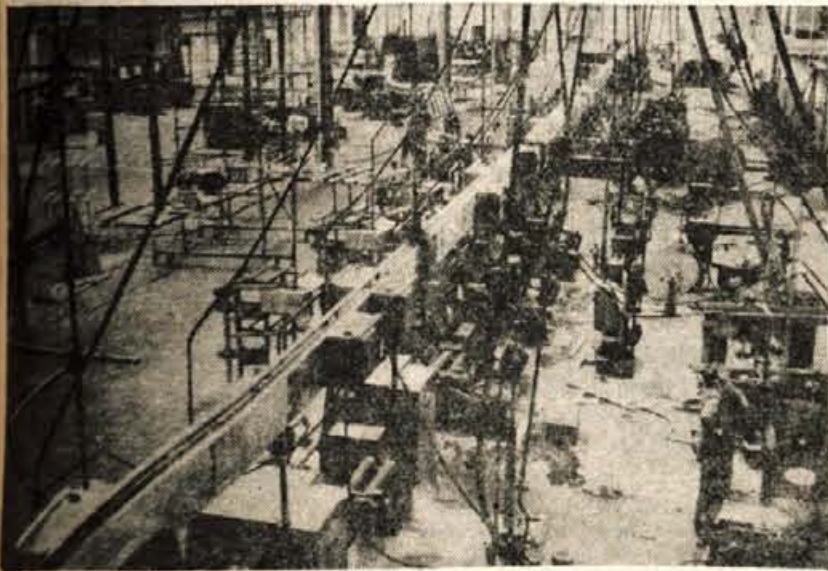
števil, ki so daleč od resničnosti? Pa to ni le škofjeloška posebnost, podobno se podatki razhajajo tudi v drugih občinah.

Omembe vreden je podatek, da se v občini 317 hektarov zarašča z grmičevjem ali mladim gozdom. 409 hektarov je neplodne kmetijske zemlje. Na 2406 hektarih, kar predstavlja 4,7 odstotka površine celotne občine, je zaradi strmine, kamnitosti in težje dostopnosti otežkočena ali povsem onemogočena strojna obdelava. V občini je 1058 hektarov zemljišč osme kategorije — to so že pozidane in kmetijstvu (za vedno) odtujene površine.

V škofjeloški občini je malo dobre zemlje. Le štiri odstotke celotne površine ali 2044 hektarov je zemljišč prve in druge kategorije, še 162 hektarov bo mogoče pridobiti z izsuševanjem. Če bodo v občini za kmetijsko rabo trajno namenili le te površine, se bo kmetijstvu slabo pisalo. Tega so se zavedali tudi delegati kmetijske zemljiščne skupnosti in zahtevali od izdelovalcev prostorske dokumentacije, da tudi zemljiščem od tretje do šeste kategorije ne spreminjajo namembnosti, če tega ne opredeli družbeni plan občine. Na teh površinah resda ni mogoče pridelovati poljščin, vendar pa so za živinorejo, ki je v škofjeloški občini prevladujoča kmetijska dejavnost, enakega pomena kot redovitne njive.

Kategorizacija kmetijskih zemljišč se ne pomeni izbojevanje bitke pri zaščiti naših polj in travnikov. Denar, porabljen za kategorizacijo, bo lahko tudi proč vržen, če je ne bomo dosledno spoštovali. Vse je odvisno od nove prostorske zakonodaje, ki se pripravlja. Če bo vsaj tako odločna kot sedaj veljavni »interventni zakon«, bomo preprečili nadaljnjo pozidavo kakovostne kmetijske zemlje. Zdi pa se, kot da nekateri komaj čakajo nove (milejše) zakonodaje, ko naj bi spet pričeli po starem. Mar spet pod pretvezo »splošnega družbenega interesa«?

C. Zaplotnik

Novo v Savi — S 1. januarjem 1984 prično v Savi Kranj z novo velikoserijsko proizvodnjo klasičnih in specialnih klinastih jermen. Potrebe domačega tržišča in velike možnosti izvoza so narekvale nujnost modernizacije in povečanja obsega dosedanje proizvodnje kvalitetnih klinastih jermen. V Savi so se odločili, da v ta namen zgradijo nov obrat, v katerem je danes že montirana celotna oprema, v glavnem domače izdelave. V preteklosti proizvodnja novembra in decembra bodo zaključena tudi vsa tehnična dela v novem obratu, hkrati pa tečejo tehnološke raziskave in prilagajanje na modernejšo tehnologijo. Nova proizvodnja klinastih jermen v Savi temelji na licenci Cleber, najbolj znani evropski proizvajalki tovrstnih izdelkov.

A. Dražen

Bo treba prijeti za vsako delo?

Prijeti za vsako delo ne glede na izobrazbo postaja bolj ali manj pravilo za nezaposlene, če zanje niti po letu ali več čakanja ni primerne dela — Na Gorenjskem je bilo v tretletju 1097 nezaposlenih, od katerih jih je le 10 odstotkov občasno prejema denarno pomoč

Leto in pol že čaka diplomirani inženir gozdarstva, da bi v eni od delovnih organizacij s področja gozdarstva na Gorenjskem lahko opravi pripravniški staž. Vendar pa še ne kaže, da bi lahko letos, prav nič boljše pa ni napoved za prihodnje leto, kjerkoli na Gorenjskem začel delati kor pripravnik — četudi le za določen čas. Kje in kdaj bo lahko gozdarski inženir opravil obvezno pripravniško dobo je težko reči. Pred dnevi je namreč iz preproste življenjske nuje sprejel delo v proizvodnji, za katero ni potrebno imeti niti delovne izkušnje niti kaj več kot osemletko.

Prav gotovo bi bilo preveč pesimistično, če bi le na tem primeru napovedovali težave z iskanjem dela za večino diplomantov višjih in visokih sol. Res pa je, da se je v zadnjih dveh letih tudi na Gorenjskem situacija v zaposlovanju močno spremenila, kar po dolgih letih širokega zaposlovanja prav gotovo ni lahko sprejeti. V nekaterih občinah, kot na primer v jeseniški in trziški, letos niso v zaposlovanju dosegli niti lanske ravni, medtem ko v ostalih gorenjskih občinah dosega zaposlovanje v osmih mesecih komaj nekaj desetink odstotka več v primerjavi s preteklim letom. Zaradi tega se ne prestopa, sicer še vedno počasi, a vztrajno dviga število iskalcev zaposlitve, ki je v devetih mesecih letos doseglo število 1097, od tega je več kot polovico žensk.

Kako se možnosti za zaposlitev, to je med ponudbo del in nalog ter med iskaleci zaposlitve hitreje kot kdajkoli zapirajo tudi v tako razviti regiji kot je Gorenjska, morda še najbolj slikovito govori število prostih del in nalog v septembru. Delovne organizacije so namreč objavile le nekaj več kot 500 prostih del in nalog, medtem ko je iskalec zaposlitve, vsaj teh, ki so prijavljeni pri skupnostih za zaposlovanje, še enkrat več. V letih ekstenzivnega zaposlovanja je ponudba dela nekakrat presegała število iskalcev dela. Če pa upoštevamo še strukturalno neskladja — med iskaleci je večji delež z višjo izobrazbo, kot pa je ponudba del, postaja vse bolj jasno, da je Gorenjska dobila rezervo delovne sile tudi za naslednje in še naslednja leta. Če vemo, da je med iskaleci zaposlitve skoraj polovica mlajših od 26 let in da tretjina prijavljenih čaka na delo več kot eno leto, potem v takšni situaciji niti danes niti v prihodnje ne bo več čudno, če bodo inženirji opravljali enostavna ročna dela. Ali se jim bodo morali pridružiti tudi nekateri drugi strokovni kadri, za katere na Gorenjskem zmanjkuje dela, kot so ekonomski tehnik, strojni tehnik, medicinske sestre, prodajalci, pa gimnazijski maturanti, bo v prihodnje odvisno tudi od pripravljenosti združenega dela, da hitreje izboljšuje strukturo zaposlenih vsaj z domačimi zaposlitvami.

L. M.

V SREDISCU POZORNOSTI

Odgovornost mladih za mlade

Te dni so se na Gorenjskem zvrstile programske seje občinskih konferenc Zveze socialistične mladine Slovenije. Kot rdeča nit se je povsod vlekle vprašanje, zakaj mladi niso zainteresirani za delo v svoji organizaciji, tudi najbolj poklicani, da sporoča probleme mladih celotni družbi.

Veliko govorimo o mladih, ki po končani šoli, zlasti višji in visoki, ostajajo doma brez zaposlitve. Veliko govorimo o nesorazmerjih med razpisanimi kadrovskimi štipendijami in poklicnimi usmeritvami mladih. Pa o perečih vprašanih stanovanjske politike, ki jih najbolj občutijo mlade družine (brez denarja) na začetku svoje skupne poti...

Je mladinska organizacija res tista, ki se v naši družbi najbolj silovito bojuje za reševanje teh in številnih drugih problemov? Če bi se, bi najbrž mladi v svojo organizacijo bolj zaupali in se tudi bolj dejavno vključevali vanjo.

Naša mladina je dobra, delavna. Ne toliko na mladinskih delovnih akcijah, ki so s svojo preživelostjo vsebinsko mladim vse manj zanimive. Pa vendar med počitnicami skoraj ni mladega, ki ne bi vsaj za mesec dni prestopil enega od tovarniških pragov. Veliko študentov tudi med letom dela prek mladinskega servisa. Najti jih je mogoče v vseh športnih, kulturnih in drugih društvi ter organizacijah.

Zakaj potemtakem večina ne mara delati prav v mladinski organizaciji? Verjetno predvsem zato, ker jih nihče vanjo ne zna pritegniti z zanimivim programom dela, z akcijami, v katerih bi videli smisel. Je že tako, da mladi — saj celo starejši nismo dosti boljši — rabijo spodbudo in mentorstvo. Ne samo v osnovni šoli, kjer so dovolj zaposleni z najrazličnejšimi interesnimi dejavnostmi, še bolj v dozorevajočih letih, ko najhitreje zaidejo s prave poti, če jim nihče ne ponudi roke. Papirnati programi nalog, ki jih republiška konferenca ZSMS pošilja občinskim konferencam in te naprej osnovnim organizacijam, ob prav tako papirnatih stikih gotovo niso najbolj vabljiva roka k sodelovanju.

Zakaj ne bi sposoben organizator, izkušen mladinec — posebno od komunistov bi to pričakovali — v krajevni skupnosti, šoli ali delovni organizaciji prijateljsko povabil vrstnike na skupen pohod v gore, športni dan na smučišču, na piknik ali izkop jarka za telefon, partijo šaha ali dvoboj v nogometu, v kroček pletenja trenutno najbolj modnih puloverjev, na poslušanje sodobne glasbe ali samo na sproščen pogovor o problemih, ki so blizu vsem mladim? Brez nepotrebnega »filozofiranja« in pijančevanja.

Izgovor, češ da za take aktivnosti ni prostora, je iz trite zvit. Vsak, ki hoče delati kaj pametnega — in zakaj se organiziran krog mladih ne bi začel širiti prav s takimi »nepomembnimi« aktivnostmi — najde prostor in čas. Čas pa bi že bil, da bi se mladinski aktivisti, zlasti komunisti, zavedli, da so tudi sami odgovorni za mlade.

H. Jelovčan

Elektrika za novo jeklarno

Jeseniška Železarna in Elektrogospodarstvo Slovenije podpisala pogodbo o skupnih vlaganjih v izgradnjo naprav, ki bodo novi jeklarni dobavljale elektriko — Železarna bo za 47 megavatov priključne moči prispevala 1,1 milijardo dinarjev, s čimer bo pokrila polovico stroškov izgradnje razdelilne transformatorske postaje Kranj, ustrezne usposobitve razdelilne transformatorske postaje Beričevo in izgradnje daljnovoda od Kranja do Jesenic

Kranj — V petek, 4. novembra, so predstavniki jeseniške Železarne in Elektrogospodarstva Slovenije podpisali pogodbo o zagotovitvi sredstev za povečanje priključne moči Jeklarnice 2, kakor so jo natančno poimenovali. Gre za doslej največje tovrstno združevanje sredstev in pomembno dejanje v več pogledih.

Najprej seveda dokazuje, da se v jeseniški Železarni dobro zavedajo, kako je moč priti do električne energije. Istočasno stopa v življenje prvi del dogovora med slovenskimi železarnami in elektrogospodarstvom, saj bodo podobno ravnali še v železarnah na Ravnah in v Štorah. Železarji tako dajejo zgled drugim velikim porabnikom električne energije, pri čemer velja povedati, da so jeseniški železarji sami poskrbeli za električno energijo že pred petdesetimi, šestdesetimi leti, ko so gradili elektrarno v Mostah.

Slovensko elektrogospodarstvo se danes otepa z izgubami, ki načenjajo tudi naložbeni dinar. Posledice so očitne tudi na Gorenjskem, saj poteka izgradnja vodne elektrarne v Mavčičah po polzevo, tudi pri izgradnji razdelilne transformatorske postaje v Kranju dela počasi tečejo. Železarska denarna injekcija bo tako pospešila izgradnjo gorenjskega prenosnega električnega omrežja. Hitreje bodo zasadili lopate pri razdelilni transformatorski postaji v Kranju, ustrezno usposobili razdelilno transformatorsko postajo Beričevo in postavili daljnovod od Kranja do Jesenic, ki bo električno energijo pripeljal do nove jeklarnice.

Interes obeh partnerjev je na dlan. Železarji bodo dobili elektro s glasje za izgradnjo nove jeklarnice in si zagotovili 47 megavatov priključne moči, gorenjsko električno omrežje bo dobilo težko pričakovano razdelilno transformatorsko postajo v Kranju, boljše vodenje iz Beričevega in daljnovoda do Jesenic. Vedeti moramo namreč, da danes komajda zmore prenesti vsa potrebna električno energijo do porabnikov. Zavoiljo tega so se seveda tudi pri Elektru Gorenjske prizadevali, da je prišlo do podpisa in simbolično so to opravili v Kranju.

Pogodbo bodo z delovnimi in kreditnimi pogodbami še podrobneje izdelali, potrditi jo bo seveda morala tudi interesna skupnost slovenskega elektrogospodarstva. Vendar so temeljni zgradnji in jeseniška Železarna se je obvezala, da bo letos in prihodnje leto prispevala nekaj več kot 1,1 milijarde dinarjev. S tem bo pokrila polovico stroškov izgradnje, drugo polovico bodo zagotovili z letnimi naložbenimi načrti elektrogospodarstva.

Gradbena dela pri razdelilni transformatorski postaji v Kranju bodo predvidoma končana do konca letošnjega leta, prihodnje leto pa bodo začeli z montažo. Transformator so že kupili in v kratkem ga bodo lahko pripeljali v Kranj, nekaj težav pričakujemo pri nakupu kablov, saj bodo potrebovali devize. Podpis pogodbe je prižgal zeleno luč za izdelavo načrta daljnovoda od Kranja do Jesenic.

Čeprav seveda izgradnja vodne elektrarne v Mavčičah ni pogojena z napajanjem nove jeklarnice z električno energijo, vendarle povejmo, da zadnje odločitve v interesni skupnosti elektrogospodarstva dajejo upanje, da bo elektrarna z 38 megavati moči na omrežje priključena do konca leta 1985.

M. Volčjak

Z letnih konferenc kranjskih odredov tabornikov Pozornost osnovnim nalogam

KRANJ — Trije od petih odredov v Zvezi tabornikov občine Kranj so se sestali na rednih letnih konferencah, kjer so pregledali delo in sprejeli programe bodoče aktivnosti. Vsem razpravam je skupna ocena, da so bili taborniki uspešni pri uresničevanju osnovnega programa, povsod pa se srečujejo s težavami, ki bolj ali manj zavirajo dejavnost članstva.

V odredu Stražni ognji, ki ima med skoraj 300 aktivnimi člani 20 murnov, okrog 170 medvedkov in čebelic, 70 tabornikov in tabornic ter 40 klubovcev, so v glavnem zadovoljni z delom v minulem letu. Taborniški vodi v krajevnih skupnostih Planina, Orehek in Predoslje ter vzgojnem zavodu Predvor so se redno zbirali na tedenskih sestankih. Na njih so poskrbeli za usposabljanje članstva po osnovnem taborniškem programu. Zimovanja v Mojstrani se je udeležilo 86 članov, na poletnem taborjenju v Adlešičih pa je bilo 113 udeležencev. Ob sodelovanju na taborniških mnogobojih in drugih skupnih akcijah so program odredovega dela zapolnili z obiskom zagrebškega živalskega vrta, organiza-

cijo kviza ob 29. novembru, novoletno čajanko, izletom v Vače in prsto-voljnim delom pri taborniškem domu na Joštu. Z udeležbo na vodniških tečajih so pridobili 13 novih vodnikov. Kot so ugotovili, bodo morali z njihovim delom in pomočjo starejših tabornikov popestriti predvsem program dela s taborniki in tabornicami, saj je med osnovnošolci od 5. razreda naprej najmanj zanimanja za taborniško dejavnost. Veliko skrbi bodo morali posvečati tudi vzdrževanju opreme, ker nimajo denarja za nakup nove. Da je članstvo prizadevno, pa je potrdila podelitev najvišjega priznanja Zveze tabornikov Slovenije, partizanskega traku odredu in 11 priznanj posameznikom ter 17 odredovih priznanj.

Odred Stane Žagar-majši, ki s približno 100 člani, največ medvedki in čebelicami, deluje v glavnem v krajevni skupnosti Vodovodni stolp, je zaživel šele jeseni 1982. leta. Takrat so v njem poskrbeli za ustrezno organiziranost, da so lahko pričeli z usposabljanjem članstva. Čeprav so bili na tem področju uspešni, kar kažejo tudi dobri rezultati mlajših tabornikov na tekmovanjih, bodo morali v bodočem delu nameniti vso

skrb prav vzgoji kadrov, zlasti vodnikov in tabornikov z različnimi ožjimi znanji. Ker jim sedaj primanjkuje vodstvenih kadrov, jim pride zelo prav pripravljenost staršev za pomoč pri delu. Veliko jim pomeni tudi razumevanje krajevne skupnosti, s pomočjo katere si bodo pridievali urediti prostor za sestajanje članstva in skladiščenje skromne opreme. Med letošnjimi akcijami odreda so našli pohode in razne izlete, propagandni tabor in udeležbo na letovanju, bodočo aktivnost pa bodo usmerili v razvijanje dejavnosti po vodih.

Odred Albin Drolc združuje okrog 65 mlajših članov v osnovni šoli Lucijana Seljaka v Stražišču in 35 starejših članov v delovni organizaciji Sava. Dejavnost v njem so ponovno oživili pred dvema letoma. Težišče dosedanjega dela je bilo na izobraževanju članstva, med katerim imajo sedaj šest vodnikov. Ker to ne zadošča, bodo še naprej skrbeli za vodniško usposabljanje, prizadevali pa si bodo oživiti tudi oslabiljeno sodelovanje med odredi. Letos so sodelovali na raznih skupnih akcijah — od taborjenj do tekmovanj. Veliko časa so namenili tudi delu pri taborniškem domu, kjer so zaradi požarazamenjalj staro peč z novim kaminom, zunaj pa uredili drvarnico in postavili mize ter klopi. Čaka jih še napeljava dimnika iz kuhinje; to bodo opravili še letos, prihodnje leto pa nameravajo k domu napeljati vodovod.

Kokrški odred, ki z okrog 100 člani v krajevni skupnosti Zlato polje in osnovniholah Franceta Prešerna ter Helene Puhar uspešno deluje, se bo sestel na letni konferenci ta teden. Odred Črni bor na Golniku je začel delovati šele letos, v Zvezi tabornikov občine Kranj pa si še naprej prizadevajo za ustanovitev Gorenjskega odreda v Cerkljah.

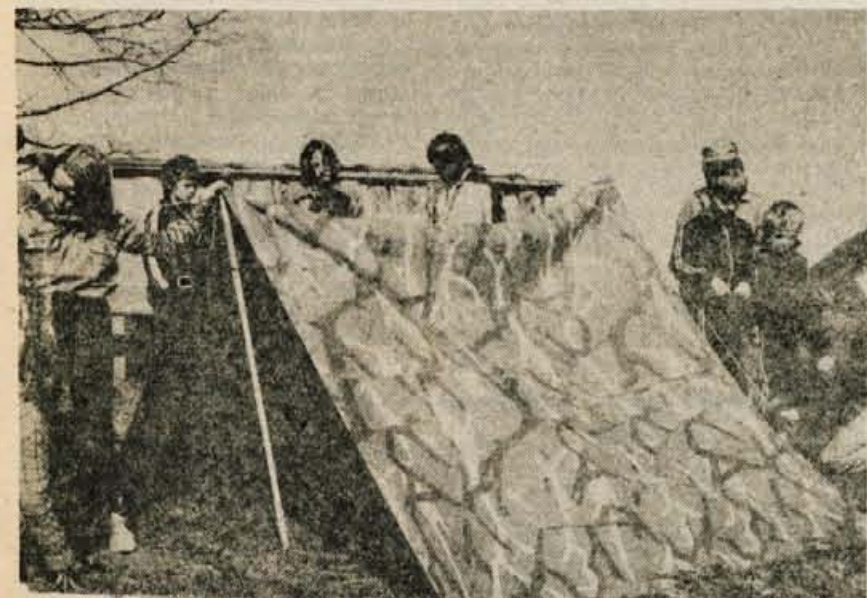
S. Saje

Slaba udeležba mentorjev

Kranj — Svet Zveze pionirjev pri Zvezi društev prijateljev mladine je 21. in 22. oktobra organiziral seminar za mentorje pionirskih odredov. Čeprav imajo v kranjski občini osemindvajset pionirskih odredov in dva pionirska aktiva, se je seminarja udeležilo le petnajst mentorjev. Udeležencem seminarja je v petek popoldne najprej spregovoril o mentorstvu znotraj pionirskega odreda in vseh družbenih organizacijah in društvih Milojko Vidmar. S pionirskimi šolskimi zadrugami je mentorje seznanil ravnatelj osnovne šole Vučenica Lojze Gobec. Mentorji so se tako prvič konkretno seznanili s pojmom pionirske šolske zadruga in njenimi nalogami. Mentorji, ki se seminarja niso udeležili, so zaradi izredno zanimivo predavanje. V sobotnem delu seminarja pa je o vlogi in pomenu svetov ZP ob pionirskih odredih in o občinskih svetih ZP spregovoril Franci Kržan, predsednik republiškega sveta Zveze pionirjev. V zadnjem delu seminarja so mentorji spregovorili še o novih pravilih Zveze pionirjev, o simbolični članarini 10.—din, o Jugoslovanskih pionirskih igrah, ki se letos zaključujejo.

Seminar je pokazal, da se mentorji pri svojem delu srečujejo z različnimi problemi, katere pogostokrat sami ne morejo rešiti. Svet ZP pri ZDPM Kranj bo tako srečanja mentorjev še organiziral, kajti mnogo vprašanj je ostalo nerešenih. Vendar pa upajo, da bo udeležba boljša.

T. Bilbija

etošnje srečanje članstva Zveze tabornikov v občini Kranj na Joštu so družili z občinskimi mnogobojem za medvedke in čebelice, med katerim so se mladi pomerili v osnovnih taborniških veščinah. Na sliki: postavljanje šotora iz šotarskih kril — Foto: S. Saje

3. seja OK ZSMS Kranj Boljše delo OO ZSMS

Kranj — Delegati osnovnih organizacij zveze socialistične mladine so se zbrali na 3. seji Občinske konference ZSMS Kranj. Sprejeli so poslovnik o delu in o volitvah organov OK ZSMS Kranj ter finančni plan za prvo polletje 1983. Izvedli so tudi nadomestne volitve v predsedstvo občinske konference. Tako so med drugimi izvolili tudi Boštjana Šefica za novega podpredsednika.

Največ pozornosti so na seji namenili obravnavi družbenoekonomskega položaja mladih in okviru gospodarske stabilizacije in stanja v OO ZSMS v OZD. V uvodni razpravi je Rajko Bakovnik strnil probleme, ki tarejo mlade. Omenil je težak položaj dijakov in študentov, zlasti tistih v dijaškem in študentskem domu, kjer je še vedno neurejeno vprašanje stanarine in samoupravne organiziranosti. V naši občini počasi raste nezaposlenost, saj tudi študentje ne zagotavljajo zaposlitve. Najbolj problematično je to, da gre za strukturno nezaposlenost in tako bo tudi v prihodnje zelo težko zagotoviti delo mladim strokovnjakom. Omenil je tudi težak in neenakopraven položaj mladih v samskih domovih. Te mlade pesti pomanjkanje spremljajočih objektov, neurejeni hišni redi, minimalne možnosti za ustvarjanje družine, zlasti pa neurejen način prehranjevanja, posebno še ob sobotah in nedeljah. Tudi mlade kmetovalce današnje razmere ne stimulirajo, da bi ostali v kmetijstvu, temveč se ruje odločajo za delo v OZD. Mlade delavce tare neenakopravno nagrajevanje in

neustrezno napredovanje, ki se pogosto pojavlja kot posledica dejstva, da je nekdo mlad.

Iz bogate razprave o družbenoekonomskem položaju mladih so se izoblikovali tudi konkretni sklepi, ki bodo morali postati prioriteta naloga mladih v osnovnih organizacijah ZSMS in tudi predsedstva občinske konference. Na področju zaposlovanja se je treba zavzemati za dolgoročno prestrukturiranje gospodarstva, za tesnejšo povezanost usmerjenega izobraževanja z razvojem našega gospodarstva, za oživljanje gospodarske rasti in intenzivnejše zaposlovanje. V občini se bo treba dogovoriti za enotno politiko zaposlovanja in dati prednost iskalcem prve zaposlitve. Za ureditev prehrane mladih v samskih domovih bo moral izvršni svet Skupščine občine proučiti možnost in seveda tudi zagotoviti prehrano mladim ob sobotah in nedeljah tako, da bo v teh dneh obratovala edina samopostrežna restavracija v Kranju. V najkrajšem času bo treba urediti nerešeno vprašanje stanarine in samoupravne organiziranosti v Domu učencev in študentov Ivo Lola Ribar.

To je le nekaj sklepov sprejetih na seji. Pri reševanju teh problemov se bodo morale bolje angažirati osnovne organizacije ZSMS seveda ob pomoči družbenopolitičnih organizacij in drugih subjektov v občini. Zavedati se moramo, da problemi mladih, čeprav so specifični, niso samo njihovi, temveč vseh delovnih ljudi in družbe kot celote.

T. Bilbija

Zdravstveni kartoni — težki po kilogram

V jeseniških zdravstvenih domovih imajo nekateri delavci zdravstvene kartone, ki so težki kar kilogram ali več — Bolniški stalež rahlo upada, a ne povsod

Jesenice — O bolniškem staležu največkrat razpravljamo zato, ker zdravstvu pobere milijone in milijarde denarja, naštevamo indekse in odstotke, bolj malo pa celo sami zdravstveni delavci lahko opredelijo globlje vzroke bolniškega staleža.

Moderne vede nam govore o tridesetih razlogih in opravičilih, zakaj izostajamo od dela in se nam zato ne more nič zgoditi: starost, spol, dnevi v tednu, odnos do dela, standard, razvade, odnosi in tako dalje. Vse to sprejemamo, od časa do časa pa le povzdignemo glas in se hudujemo nad zdravstvenimi delavci, ki so bolniški staž strokovno potrdili. Branijo se, saj morajo kar celi petini »neopredeljivih obolenj«, ki se pojavljajo, verjeti. Vedo, da diagnostične možnosti zaostajajo in bodo še bolj zaostajale, saj se pojavlja eksplozija različnih simptomov v sedanji ordinacijski in družbeni praksi.

Zdravstveni kartoni v jeseniških zdravstvenih domovih so nekateri težki kar kilogram, medtem ko jih drugi delavci sploh nimajo. To sicer še ne pomeni, da gre vedno za neupravičeno bolovanje, saj v medicini le redko odkrivajo nove bolezni kljub »novim« simptomom. Pa vendar je v nekaterih primerih več kot jasno, da si delavci le želijo počitka.

Bolniški stalež v jeseniški občini letos rahlo upada. Nekoliko narasča le nega družinskega člana. Pravih razlogov za takšno gibanje nimajo, saj je splet različnih okoliščin. Menijo, da se delavci v sedanji ekonomskih razmerah drugače odzivajo. Zanimiv je podatek, da je v vseh temeljnih organizacijah Zvezarne bolniški stalež v rahlem spadanju, v topilnicah pa narasča. Le v topilnicah pa so pred časom uvedli finančne stimulacije, ki se izkazujejo v osebnem dohodku, kar se pozna tudi pri bolezninah. Zgolj naključje ali zakonitost?

Zdravstveni delavci pravijo, da bolniški stalež manj kaže uspešnost ali neuspešnost zdravstvene službe, kar bi zdravstvu nekateri radi naprtili. Bolj kaže odnos delavcev do pravic zdravstvenega varstva, saj jih večina misli, da je zdravstvo zastoj, in težko se prebija spoznanje, da je nemoralno »marodirati« in zraven nekaj zase postoriti. Zdravstvo tako vidi rešitev v skupni akciji, ko naj bi slehernega delavca življenjsko in ekonomsko zainteresirali za lastno zdravje.

D. Sedej

Gradivo dobro, razprava slaba

Za sejo občinskega komiteja ZKS Radovljica je delovna skupina pripravila dobro poročilo o obiskih v nekaterih osnovnih organizacijah in razgrnila več problemov — Vendar je bila razprava

Radovljica — Osrednja točka četrtkovne seje občinskega komiteja ZKS Radovljica je bila obravnava poročila, ki ga je pripravila posebna delovna skupina, potem ko je obiskala nekatere osnovne organizacije Zveze komunistov. Pod vodstvom Zlatka Kavčiča je obiskala osnovne organizacije v Vezenah, Elanu, Verigi, osnovniholah in zdravstvenem domu Bled. Takšna metoda dela je nova, njen namen je, da komunisti na občinski ravni ne bi odmaknjeno razpravljali o problemih, s katerimi se spopadajo v posameznih sredinah. Že prva izkušnja potrjuje, da je takšen način dela dober, saj poročilo niza probleme, ki so resnično življenjski in ob katerih se lahko konkretno reče, kaj storiti. Če je bilo poročilo dobro in delo skupine lahko brez pridržkov pohvalimo, pa nas je razočarala razprava o njem. Na seji so govorili le gostje in še dodatno osvetlili svoje probleme, člani komiteja pa se niso oglašali. Še več, razprava je takorekoč zbledela in se prevesila celo v prerekanje, če so se je komiteja dovolj pogoste ali ne. Rečemo lahko, da je s prstom pokazala na naše splošno ozračje, saj silno težko koga pohvalimo za dobro delo, hitro pa kritiziramo slabosti.

Poglejmo torej, katere probleme je v svojem poročilu razgrnila delovna skupina. Splošna je ugotovitev, da so bile razprave v vseh sredinah poglobljene, vendar še pre malo samokritične. Delovne načrte kljub zaostrenim razmeram uresničujemo, kritike je veliko, in izhaja iz visoke stopnje delovne zavesti in angažiranosti. S problemi gospodarjenja se

ukvarjajo predvsem komunisti, jim je to delovna dolžnost, ostali pa danje razmere pre malo poznajo. Ob pomembnih odločitvah namajo vloge avantgarde, temveč so osrednje usmerjeni. Komunisti sami pravijo, da sta morala in etika v Zvezi komunistov upadla. Ne zavzemajo se dovolj za resnično nagrajevanje po delu, marsikje so usmerjeni v uravnavanje.

V blejski tovarni Vezenine so se sebej izpostavili zaporo uvoza opreme v Sloveniji, medtem ko drugje v Jugoslaviji uvažajo stroje za njih konkurenčno proizvodnjo. Povedali so tudi, da je delovno razpoložena dislociranih tozdih v Vipavi. Ajdovščini in Ilirski Bistrici slabše, saj v tam prisotne težnje po ekstenzivnem razvoju, kar seveda ni uglaseno z razvojem celotne tovarne.

V begunjskem Elanu je med zaposlenimi le 6 odstotkov komunistov in s svojim vplivom na spreminjanje negativnih pojavov niso zadostovali. Opozorili so na nestrokovne rešitve na zvezni ravni pri ukinjanju postavnih v tujini, na preveč ambiciozne programe za povečanje proizvodov v marinah, na nestrokovne stopnje na Hrvaškem in pritiska na povečano proizvodnjo plovil na neenakopraven položaj in konkurenco pri plasmaju letal v Jugoslaviji.

V leski Verigi prav tako opozorjajo na preostre predpise pri uvozu opreme, saj zaradi različnih republiških politik pri uvozu opreme ugotovljajo bitke v konkurenci z drugimi proizvajalci v Jugoslaviji. Kritično so ocenili primer neodgovornega obnašanja INE, ki je uvozila verige, ki kršne izdelujejo v leski tovarni.

V osnovniholah so opozorili na zelo nizke osebne dohodke, saj je letošnjih devetih mesecih povprečno znašalo 17.600 dinarjev, čeprav v izobrazbena struktura visoka. Več dela jim nalagajo najrazličnejše institucije od republike do občine in poudarili so, da je strokovnih inštitucij, ki »skrbijo« v Sloveniji za šolstvo, preveč.

V zdravstvu so denarni problemi najbolj zaostreni in temu ustreznost zelo nizki osebni dohodki, saj je povprečje v letošnjih devetih mesecih znašalo le 16.755 dinarjev, kvalifikacijska struktura pa je visoka. Ugotovili so, da se delež sredstev za zdravstvo v skupnih sredstvih za družbene dejavnosti zmanjšuje. V zdravstvenem domu Bled so nemočni pri problemu neplačane realizacije. Direktorstvo delo v vseh treh zdravstvenih domovih v radovljiški občini opravljajo zdravniki, ki imajo redno ordinacijo. Tudi s predvideno zaživitvijo vseh treh bo en direktor zaradi oddaljenosti zdravstvenih domov težko opravljal vse delo.

M Voljak

Konec preteklega tedna je obiskal naše uredništvo Jože Hujs, direktor Iskrine firme Kranec v Svici. S člani uredništva Glasa se je pogovarjal o rezultatih uveljavljanja našega gospodarstva na zahodnih tržiščih. — Foto: M. Ajdovec

Ogled gradbišč

V kranjski občini je trenutno odprtih več komunalnih gradbišč, kjer dela dobro potekajo

Kranj — Predstavnik samouprave komunalne interesne skupnosti občine Kranj so v petek, 4. novembra, za strokovne sodelavce in izvajalce pripravili ogled posameznih komunalnih gradbišč v občini. Ugotovili so, da je obseg tako imenovanih komunalnih del, posebno glede na sredstva, sorazmerno široko zastavljen in da na vseh odprtih gradbiščih dela trenutno dobro potekajo, saj kar gre v dobru smeri meri zasluga izvajalcev. Tako bodo na nekaterih gradbiščih ob količkaj ugodnem vremenu ta mesec naredili celo nekaj več, kot je bilo predvideno v letošnjem programu.

Vsi so se tudi strinjali z željo, da bi samoupravna komunalna interesna skupnost občine Kranj tudi prihodnje leto nadaljevala s takšno dinamiko vodenja novih komunalnih gradbišč, kot so jo zastavili letos. Vendar odgovor ni bil nič kaj obetaven, saj se komunalna interesna skupnost bori z velikimi težavami, ker organizacije združenega dela v občini ne spoštujejo podpisanega samoupravnega sporazuma o združenju in razporejanju sredstev za izgradnjo družbenih in komunalnih objektov v občini v obdobju 1981—1985. Zneski, ki so jih delovne organizacije s podpisom samoupravnega sporazuma »obljubile«, zdaj pa denarja ne dajo, so naravnost ogromni.

Med večja komunalna gradbišča nekakor sodi kanalizacija na Kokriču, kjer sedanja dela pomenijo hkrati tudi sanacijo sedanjega stanja na Karatovi cesti. Dela potekajo splošno z gradnjo avtoceste, investicija (7 milijonov dinarjev) pa sta z enakim deležem (50:50) Samoupra-

vna komunalna interesna skupnost in Skupnost za ceste SR Slovenije.

Kar zadeva odlagališče odpadkov v Tenetišah, sta trenutno najpomembnejši regulacija potoka in študija o možni razširitvi na višje etaže. Upajo, da bodo z regulacijo potoka in nekaterimi deli začeli še letos, kar pa zadeva študijo, bi s prehodom na etaže (in z ločevanjem industrijskih in komunalnih odpadkov) odlagališče v Tenetišah lahko obratovalo še nadaljnjih 20 let.

Zahtevna in pomembna dela potekajo trenutno tudi na razvojarju Pivka. Za to so bile izdelane temeljit študije in zdaj gredo sanacijska dela počasi h kraju. Ponovna usposobitev tega pretočnega vodnega rezervoarja bo veljala okrog 4,5 milijona dinarjev.

Po programu potekajo tudi dela na ureditvi oziroma sanaciji ceste in potoka v Besnici ter na ureditvi ceste Iskra—Planika. V Besnici, kjer sta izvajalca Cestno podjetje Kranj in Vodnogospodarsko podjetje Kranj, bodo s položitvijo grobega asfalta in robnikov letošnji prvotni načrt v prihodnjih dneh celo prekorčili. Na cesti Iskra—Planika, kjer so grobi asfalt že položili, pa bo Cestno podjetje Kranj nadaljevalo z deli (urejanje parkirišč, pločnikov, postajališč in drugo), dokler bo to dopuščalo vreme.

Dve izredno pomembni gradbišči, ki se hkrati vključujeta tudi v uresničevanje programa revitalizacije starega mesta Kranja, sta ureditev Sejmišča v Kranju in ureditev Gasilskega trga. Izvajalec del na obeh gradbiščih je Komunalno obrtno gradbeno podjetje Kranj, ki bo prav tako naredilo vse, kar je bilo za letos načrtano v programu.

Komunalno obrtno gradbeno podjetje Kranj je tudi izvajalec del na Likozarjevi cesti v Kranju. Glavna dela trenutno potekajo na tistem delu ožjega mestnega jedra, kjer naj bi se na levem bregu Kokre v prihodnje ustavil promet. Zgrajena parkirišča naj bi namreč razbremenila sedanja v strogem, starem delu mesta, in hkrati omogočila uresničitev ene od variant o ureditvi motornega prometa v Kranju.

A. Zalar

Viktor Dolžan — tretji med kovači

Jesenice — 17. zveznega srečanja kovinarjev Jugoslavije, ki je letos potekalo v Makedoniji, se je udeležila tudi slovenska ekipa, ki jo je sestavljalo 24 tekmovalcev. Slovenci so se na tekmovanju kar dobro odrezali, vsaj tako kot lani, vendar so opozorili, da v zadnjem času kovinarje premalo teoretično izobražujemo, saj se posebno na tekmovanjih zvezne ravni izkaže, da naši tekmovalci zaostajajo.

Med slovenskimi tekmovalci, ki so dosegli vidnejši uspeh, je tudi delavec jeseniške Železarne Viktor Dolžan, delovodja kovačnice v strojnih delavnicah, ki se je med jugoslovanskimi kovači uvrstil na zelo dobro tretje mesto.

D. S.

D. S.

Raje avtomehanik kot tehnik

Janez Prevodnik, zaposlen v Alpetourovem servisu težkih vozil na Trati, ostaja kljub končani strojni tehniški šoli zvest avtomehaničnemu poklicu — Tri leta sodeluje na proizvodnih tekmovanjih delavcev svoje stroke, na katerih je bil najuspešnejši prav letos, ko je bil tretji na Gorenjskem, prvi v Sloveniji in drugi v Jugoslaviji

Škofja Loka — Pogovor s-še ne dvaintridesetletnim Janezom Prevodnikom iz Gabrka me je pričel, da med nami še žive ljudje, ki ne zahtevajo zgolj pravic, boljše »plače«, ki je v sedanjih dragih časih resnično vse manj vredna, ampak se s polno odgovornostjo zavajajo tudi svojih delovnih dolžnosti. Janez Prevodnik je eden takih, ki mu delo in sodelovanje pri samoupravnih odločitvah nista nadloga, le sredstvo, s katerim se na bolj ali manj lahek način pride do denarja za življenje. V njem je veliko zdravega, poštenega razuma in neizmerne delovne volje.

Po osnovni šoli se je prišel učiti za avtomehaničarja v Alpetourovem servisu težkih vozil na Trati. Sola in praksa pa želja, da bi se čim več naučil, so ga izoblikovale v enega najboljših in najsromnejših avtomehaničarjev, kot ga spoštljivo omenjujejo sodelavci.

Pred štirimi leti je ob delu končal srednjo strojno tehniško šolo v Škofji Loki. Ne zato, da bi umazano delovno obleko zamenjal za čisto haljo in sedel na udoben pisarniški stol. Ostal je zvest svojememu prvemu poklicu, ki ga je vedno veselil. Seveda mu dodatno teoretično znanje tudi pri tem pride prav, vendar ga zdaj jemlje bolj kot »rezervo«. Avtomehaničarji so pogosto prehlajeni, posebno pozimi, ko lezejo pod mokra vozila. Tudi težave s hrbtnico niso redke. Morda bo

čez čas, če ga bo le preveč napadala katera od teh nadlog, izkoristil tehniško znanje.

Zdaj je še zdrav in ga ne mika iz avtomehanične delavnice. Rad brska po drobovju avtobusov in tovornjakov. Dela na generalnih popravilih njihovih strojev; Alpetourovih in tudi nekaterih drugih, ki prihajajo v delavnico. Sedemdeset do sto deset ur je potrebnih za generalno obnovo stroja, odvisno, za kakšnega gre. Rezervni deli so, le na nekatere uvožene, za katere so potrebne devize, je včasih treba nekoliko dlje počakati.

Vendar pa Janez Prevodnik ne preživlja dopoldnevo le v delavnici. Alpetourov avtobusi in tovornjaki vozijo po cestah cele Jugoslavije in tudi v tujini. Če se na poti pokvarijo in ni blizu nobene možnosti za popravilo, soferji pokličejo avtomehaničarja na Trato. Janez Prevodnik je pogosto v servisnem vozilu, ki jim hiti na pomoč. Ura pri tem ni pomembna.

Nad nagrajevanjem se ne pritožuje. Če preseže normo za približno dvajset odstotkov, dobi okroglo dva stara milijona dinarjev na me-

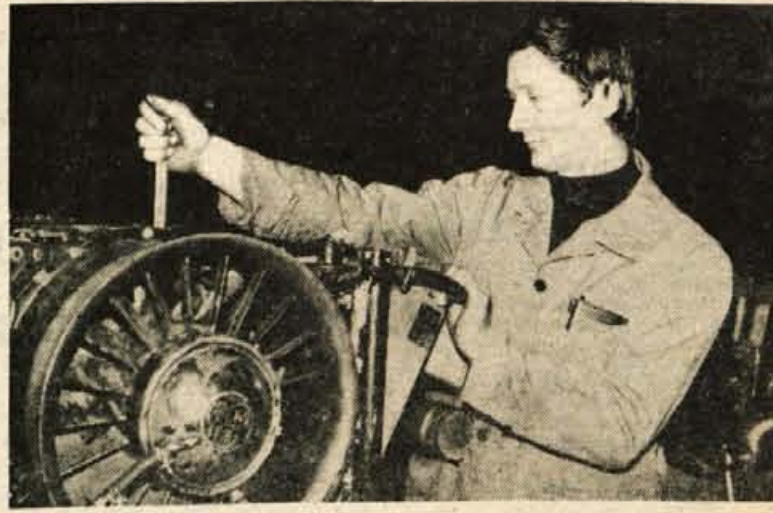
sec. Popoldanske in nočne ure na terenu so dodatno plačane.

Kot dober avtomehaničar se Janez Prevodnik že tretje leto udeležuje proizvodnih tekmovanj delavcev svoje stroke. Prvo leto je bil tretji na gorenjskem, lani drugi na gorenjskem in republiškem, letos tretji na gorenjskem, prvi na republiškem in drugi na zveznem. Za tekmovanja, ki so teoretična in praktična, niso dovolj le pridobljene delovne izkušnje, ampak zahtevajo tudi posebne priprave.

Letošnjih dobrih uvrstitev je zelo vesel. Pomenijo mu priznanje za vsa minula leta dela. Poseben uspeh je drugo mesto na zveznem tekmovanju delavcev kovinarske in avtomehanične stroke v Skopju, ki je bilo od 7. do 10. oktobra. Še zlasti zato, ker je stroj, ki ga je moral tam skoraj v celoti razstaviti in spet sestaviti, prvič videl od blizu.

Tudi prosti čas Janez Prevodnik zapolni z delom. Končuje gradnjo nove hiše. V kleti in zunaj je treba še veliko postoriti, drugo je v glavnem že urejeno. Potem je tu še družina, otroka, ki prav tako zahtevata njegovo pozornost.

H. Jelovčan

Telefonski kabel do Ljubljane

Največja naložba podjetja za ptt promet Kranj je položitev kabla med Kranjem in Ljubljano, saj investicija znaša kar 132 milijonov dinarjev — Obnova manjših pošt in pošte v Radovljici

Kranj — V tem srednjeročnem obdobju je najpomembnejša naložba podjetja ptt Kranj izgradnja koaksialnega kabela sistema Ljubljana—Kranj. Vse ptt organizacije v Sloveniji so sprejele in podpisale samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev za to naložbo skupnega pomena, zdaj pa so že podpisane pogodbe z graditelji. Tako se bodo pomembno povečale spojnice proti Radovljici in Jesenicam, po izgradnji predora pod Karavankami pa tudi preko Jesenic v Avstrijo.

Kabel naj bi položili do avgusta prihodnje leto. Naložba je vredna 132 milijonov dinarjev, od tega je 53 milijonov dinarjev kredita Ljubljanske banke, 79 milijonov pa bodo združile slovenske ptt organizacije.

Stavbo za rajonsko telefonsko centralo in filijalno pošto na Planini v Kranju naj bi pomagale dokončno zgraditi tudi delovne organizacije kranjske občine. Vendar pa številne temeljne in delovne organizacije sporazuma o združevanju sredstev še niso podpisale in tako podjetju za ptt promet primanjkuje polovica sredstev. Zato so ponovno prosili delovne organizacije, naj sporazum preučijo in se odločijo za združevanje denarja.

Izključno z lastnim denarjem gorenjski poštarji montirajo opremo za razširitev medkrajevne dela centrale v Kranju, vrednost naložbe pa je 56 milijonov dinarjev. S tem bomo na Gorenjskem dobili ustreznejšo telefonsko povezavo medkrajevnega dela proti Ljubljani in do vseh avtomatskih telefonskih cen-

tral na območju Kranja. Razen zvez pa se bo z investicijo, ki bo sklenjena prihodnje poletje, povečalo tudi število registrov, kar obeta boljše kvaliteto telefonskih zvez.

Za boljše telefonske zveze ima izredno razumevanje združeno delo Selške doline, saj so že potrdili investicijski program polaganja medkrajevnega kabla Škofja Loka—Železniki v vrednosti 44 milijonov dinarjev. Znatna sredstva prispeva gospodarstvo Železnikov, nekaj je lastnih sredstev ptt in kredita poštne hranilnice. Tudi ta naložba, ki jo bodo začeli oktobra, bo končana prihodnje leto poleti.

Letos avgusta se je pošta Poljane preselila v obnovljene prostore nad trgovino, pripravljala pa se tudi preselitev pošte na Blejski Dobravi, ki bo v novih prostorih oktobra. Vrednost naložbe pošte v Radovljici je 41 milijonov dinarjev, odprli jo bodo ob dnevu republike. Kot naslednja je na vrsti adaptacija pošte v Dupljah, za katero so že pripravili načrte obnove.

D. Sedej

Nalijmo si (končno) čistega vina

Zakaj sta obveznosti prispevka po samoupravnem sporazumu o združevanju in razporejanju sredstev za izgradnjo družbenih in komunalnih objektov v občini Kranj v obdobju 1981—1985 (za B program) poravnala v celoti od 57 organizacij združenega dela, le Domplan in Gozdno gospodarstvo — Za kranjsko občino je pravzaprav sreča, da je bil sprejet tako imenovani intervencijski zakon o varovanju kmetijskih zemljišč

Primerjava s čistim vinom po naključju sovpada z Martinovimi dnevi. Razlog zanjo je sedanj predlog samoupravnega sporazuma o združevanju in razporejanju sredstev za izgradnjo družbenih in komunalnih objektov v občini Kranj v obdobju 1981—1985, ki je v razpravi v samoupravnih organih in organizacijah združenega dela. V 15. členu predlaganega samoupravnega sporazuma namreč piše:

»Organizacije združenega dela, ki ne bodo izdruževale sredstev po tem samoupravnem sporazumu za komunalne objekte in naprave in komunalno opremljanje stavbnih zemljišč, bodo za dolžne naročena stanovanja svojo obveznost poravnale z višjo ceno stanovanj oziroma s ceno, ki jo plačujejo kupci stanovanj, katerih sedež organizacij združenega dela je izven občine Kranj, najprej pa takšne organizacije združenega dela se bodo mogle naročiti stanovanj.

Nad podatki, ki smo jih dobili, se resnično velja zamisliti. Obveznosti za 57 organizacij združenega dela glede na sprejeti in podpisani samoupravni sporazum za B program (opremljanje stavbnih zemljišč, izgradnja cest in komunalnih naprav, gasilska oprema) znašajo za 1981. in 1982. leto 273.125.628,15 dinarja. Organizacije združenega dela so do 6. oktobra letos vplačale le 47.321.458,00 dinarjev in tako izpolnile 17,33 odstotka obveznosti. Kaj pomeni takšno nespoštovanje samoupravnega sporazuma in obveznosti, najbrž ni treba razlagati. Na kratko povedano: ob takšnem odnosu se bo potrebno dogovarjati o krčenju programov.

Poglejmo si najprej tiste delovne organizacije, ki niso prispevale še nič, in kolikšen je iz leta 1981 in 1982 njihov dolg: Alpetour Škofja Loka 5.102.777,25 din, Dimnikarsko podjetje Kranj

168.217,40 din, Exoterm Kranj 2.105.437,80 din, Gorenjska oblačila 2.719.147,80 din, Gorenjska kmetijska zadruga Kranj 40.636,50 din, IKOS Kranj 3.745.755,30 din, Loka Jelen Kranj 605.002,50 din, KZK Gorenjske 7.437.731,20 din, Obrtno podjetje Čerklje 159.519,80 din, Petrol Ljubljana 860.736,60 din, Planika Kranj 28.360.334,90 din, POZD Orodjarstvo Senčur 79.966,20 din, Sava Kranj 33.595.115,60 din, Triglav Konfekcija Kranj 2.739.920,90 din, Tekstilna tovarna Zvezda 3.158.796,10 din, Usluga Stražišče 98.283,70 din, Vodevod Kranj 367.856,50 din, Živinorejsko-veterinarski zavod Gorenjske 549.011,80 din. Naštete delovne organizacije dolgujejo dobrih 9 milijard starih dinarjev.

Nič manj zanimiv ni podatek, da so poleg naštetih še štiri delovne organizacije, ki so del sredstev sicer že nakazale, vendar pa skupaj še vedno dolgujejo kar dobrih 10 milijard 800 milijonov starih dinarjev. IBI Kranj dolguje še 7.474.768,05 din (vplačal je 2.508.232,15 din ali 25,13 odstotka od celotne obveznosti), Iskra Kranj še 68.846.181,60 din (vplačala je — samo organizacija ERO — 2.522.789,30 din ali 3,58 odstotka), Merkur Kranj dolguje še 13.943.463 din (vplačal je 2.054.100,00 din ali 12,84 odstotka) in Tekstilindus Kranj še 17.761.542,80 din (vplačal je 8.252.312,80 din ali 31,72 odstotka).

Podatki kažejo še, da sta od 57 samo dve delovni organizaciji v celoti izpolnili obveznosti iz samoupravnega sporazuma, ki izhajajo iz leta 1981 in 1982. To sta Domplan Kranj (vplačal 1.678.335,25 din ali 101,91 odstotka obveznosti) in Gozdno gospodarstvo (vplačalo 3.117.768,45 din ali 113,46 odstotka). Razen tega sta se dve delovni organizaciji celo sami zavledali odgovornosti in obveznosti do podpisane samoupravnega sporazuma in nakazali sredstva, čeprav niti nista bili v prvotnem seznamu. To sta Dom učen-

ec I. L. Ribar (88.812,40 din) in Stanovanjska zadruga Černetov vrt (29.553,75 din).

Prava ironija je, da glede na obveznosti iz samoupravnega sporazuma lahko zastavimo pravzaprav vprašanje z druge strani in sicer: Zakaj sta obveznosti poravnali samo delovni organizaciji Domplan in Gozdno gospodarstvo in zakaj sta se tako radodarno odzvali še Dom učenec I. L. Ribar in Stanovanjska zadruga Černetov vrt? Zanimivo bi bilo slišati odgovor vseh naštetih in drugih manjših dolžnikov (ki jih prav zato nismo poimenovali naštevati), zakaj so samoupravni sporazum podpisali, se s tem obvezali, da bo v občini v tem srednjeročnem obdobju uresničen prvotni sprejet program, in zakaj se zdaj obnašajo tako neprizadeto. Tu in tam se sliši, da se točno ve, zakaj je nekdo vplačal samo toliko ali nič in da je zato takšne razpravljanje drezanje v osje gnezdo. Kakor koli že, pomembno je predvsem to: če smo takšen program in obveznosti samoupravno sprejeli, potem ga odgovorno in dosledno spoštujemo in uresničujemo. Če pa imamo pri tem težave, naj nam ne bo težko javno spregovoriti o njih. Takšna priložnost pa je nedvomno prav zdaj, ko poteka razprava o omenjenem samoupravnem sporazumu v samoupravnih organih organizacij združenega dela.

Nalijmo si torej čistega vina in bodimo pošteni in odgovorni do tega, kar smo se dogovorili. Le tako bomo v kali zatrli tudi takšne razmišljanja: »Za kranjsko občino je sreča, da je bil sprejet tako imenovani intervencijski zakon o varovanju kmetijskih zemljišč. Če namreč ne bi dobili tega zakona, stanovanj zaradi pomanjkanja denarja za komunalno opremljanje zemljišč na Planini III prav tako ne bi mogli nekaj časa graditi. Kako pa bi v tem primeru opravičili enoletni premor in stanovanjski gradnji?«

A. Zalar

14. SEJA DRUŽBENO-POLITIČNEGA ZBORA skupščine občine Tržič bo v torek, 15. novembra 1983, ob 17. uri v mali sejni sobi

15. SEJA ZBORA ZDRUŽENEGA DELA skupščine občine Tržič bo v sredo, 16. novembra 1983, ob 17. uri v veliki sejni sobi

13. SEJA ZBORA KRAJEVNIH SKUPNOSTI skupščine občine Tržič bo v sredo, 16. novembra 1983, ob 12. uri v mali sejni sobi

Dnevni red:

Po ugotovitvi sklepčnosti bodo delegati vseh treh skupščinskih zborov sprejeli zapisnike zadnjih sej in poročila o uresničevanju sklepov, saj pa bodo obravnavali:

- osnutek poslovnika občine Tržič
- osnutek dogovora o usklajevanju davčne politike v letu 1984
- osnutek odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov občine Tržič in osnutek odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o posebnem občinskem davku na promet proizvodov in od plačil za storitve
- osnutek odloka o zakloniščih in drugih zaščitnih objektih
- poročilo o uresničevanju politike odklopanja SFRJ in družbenih priznanj v občini Tržič
- pregled prihodkov in splošnega razporeda prihodkov proračuna občine Tržič od 1. 1. do 30. 9. 1983
- pregled prihodkov in odhodkov za čas od 1. 1. do 30. 9. 1983; sredstva za financiranje negospodarskih investicij v krajevnih skupnostih; posebni račun za zdravstveno varstvo živali; sredstva za solidarno odpravo posledic naravnih nesreč
- soglasje k aktom: samoupravni sporazum o ustanovitvi kulturne skupnosti Tržič in statut kulturne skupnosti Tržič; samoupravni sporazum o ustanovitvi občinske raziskovalne skupnosti Tržič in statut občinske raziskovalne skupnosti Tržič; samoupravni sporazum o ustanovitvi občinske skupnosti socialnega skrbstva Tržič
- odgovori na delegatska vprašanja ter predlogi in vprašanja delegatov
- Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti bosta razen tega obravnavala še:
- osnutek odloka o podstanovanjskih razmerjih
- Zbor krajevnih skupnosti pa:
- oceno oblik in metod dela zbora krajevnih skupnosti skupščine občine Tržič

Več reda pri oddajanju stanovanj

Področje podstanovanjskih razmerij ureja odlok iz leta 1978. V času od sprejema tega odloka se je spreminjal zakonodaja, saj je bil lani sprejet nov zakon o stanovanjskih razmerjih, letos pa nov zakon o prekrških. Določene pomanjkljivosti zdaj veljavnega odloka so se pokazale tudi v praksi, zato izvršni svet predlaga izdajo novega odloka.

Osnovni cilj, ki ga prinaša uveljavitev novega odloka, je predvsem zagotoviti več reda na področju podstanovanjskih razmerij tako glede evidence kot zagotavljanja minimalnih standardov in preprečevanja zlorab na tem področju. Odlok določa tudi višje denarne kazni za kršilce; najemodajalec bo za prekršek kaznovan s 500 do 15.000 dinarjev, s 500 do 5000 dinarjev pa bo kaznovan podstanovalec, ki ne bo sklenil podstanovalske pogodbe ali je ne bo sklenil že pred vselitvijo.

Zbor krajevnih skupnosti želi še bolje delati

Delo zbora krajevnih skupnosti je vsebinsko dobro, več težav pa se pojavlja pri delu temeljnih delegacij — Niz predlogov za izboljšanje

Ocena dela zbora krajevnih skupnosti je izdelana na osnovi zapazanj iz dosedanjega dela zbora in na osnovi pogovora z vodji delegacij za ta zbor ter s predstavniki družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov v krajevnih skupnostih.

Zbor krajevnih skupnosti ima devetnajst delegatskih mest in se doslej ni srečeval z vprašanjem nesklepčnosti. Tudi razprave v zboru so pogoste in plodne. Zato bi lahko delo samega zbora dobro ocenili. Več težav se pojavlja pri delu temeljnih delegacij.

Da bi izboljšali njihovo delo in s tem tudi delo zbora, delegacije predlagajo, da se v krajevni skupnosti Brezje pri Tržiču pogovorijo z delegati vseh delegacij o njihovem delu, obveznostih in pravicah. Sklepe zbora krajevnih skupnosti bodo naslednje delegacije prejemale v nekaj dneh po seji in šele z vabili za naslednjo sejo. V tistih krajevnih skupnostih, kjer je bil od volitev osip delegatov tako velik, da je delo delegacij moteno in so preostali delegati preveč obremenjeni, bodo opravili nadomestne volitve.

Pomembnejša vprašanja iz programa zbora krajevnih skupnosti bodo obravnavale temeljne delegacije skupaj s sveti krajevnih skupnosti, vse odgovore na delegatska vprašanja pa morajo prehodno obravnavati ustrezni organi občinske uprave oziroma občinske skupščine. Predlagatelji bodo posredovali delegatom bolj razumljiva gradiva z več povzetki in variantnimi predlogi. Delegati bodo spremljali obravnavo gradiv med javno razpravo v svoji krajevni skupnosti. Poskusno bodo seje zbora sklicevali tudi dopolne, pripravljali gradiva pa bodo delegacijam, če bo potrebno, dajali strokovno pomoč pri obravnavi gradiv.

DOGOVORIMO SE

Odgovora na delegatsko vprašanje

Tovarniški izpuhi v zraku

Na peti, deveti in trinajsti seji zborna združenega dela je bilo izpostavljeno vprašanje onesnaževanja zraka, ki ga povzročata delovni organizaciji Zlit ter Tovarna kos in srpov.

● Iz Zlita je prišel naslednji odgovor: »Zlit je obnovil kotlovsko napravo v začetku 1979. leta. Hkrati ob zamenjavi naprav je kupil tudi dimne čistilne naprave v takratni vrednosti 1,185 milijona dinarjev, za katere je prejel atest proizvajalca. Ta trdi, da naprava ustreza JUS standardu, da torej prašni delci ob izgozvanju lesnih odpadkov, s katerimi kurimo kotle, ne presegajo dovoljene meje onesnaževanja ozračja.

Kljub temu smo se lani ponovno obrnili na Zavod za zdravstveno varstvo Maribor, ki je usposobljen za meritve emisij prašnih delcev. Zavod je izdal uradno poročilo o meritvah. Te so bile izvedene še ob kurjenju obnovljenega starega kotla, ki je bil po našem mnenju še vedno lahko problematičen glede na čistočo izgozvanja. Meritev je pokazala, da tudi kurjenje tega kotla ne presega dovoljenih norm onesnaževanja.

Upamo, da smo naredili vse, kar smo lahko, da ne onesnažujemo ozračja. Razen tega kurimo kotle izključno z lesnimi odpadki, ne uporabljamo premoga ali drugih goriv, zato dimni plini ne vsebujejo zdravju škodljivih snovi. Žal mokra žago-

vina da izpušnim plinom temnejšo barvo, ki pa ni škodljiva.

● V zvezi z onesnaževanjem zraka, ki ga povzročata Tokos, je pripravil odgovor sanitarni inšpektorat uprave inšpekcijskih služb za Gorenjsko. Povzemamo bistvo: »Pri inšpekcijskem pregledu proizvodnih procesov v Tokosu smo ugotovili, da motečih dimnih emisij ni mogoče preprečiti s čistilnimi napravami, niti z višjim dimnikom. Kovačnica kos, v kateri se sproščajo plini, ima speljan skupen odvod dimnih plinov od vseh kovaških peči, kurjenih z mazutom, do odsesovalnega ventilatorja in nato na prosto. Ker ob času zakuritve (zgodaj zjutraj) prihaja do močnejšega dimljenja in plini uhajajo iz peči tudi skozi odprtinu za vlaganje orodja in nato skozi prezračevalne odprtine v strehi objekta, problema ni mogoče rešiti z višjim dimnikom.

Stanje se lahko izboljša le s spremembo načina kurjenja, kar je povezano z velikimi stroški in zato rešitve ne moremo pričakovati v kratkem času. Tako pristojne inšpekcijske službe kot odgovorni v delovni organizaciji se zavedamo, da bo nekaj potrebno storiti. Zato smo uvedli upravni postopek in zaprosili strokovnjaka pooblaščenega ustanove, da nakaže možne rešitve, ki bodo osnova sanitarni inšpekciji pri izdaji ureditvene odločbe.

Odlikovanja za dobro delo

Zbori skupščine občine Tržič so zadnje poročilo o politiki odlikovanj v občini obravnavali maja 1981. Naloga s tega področja opravlja komisija za odlikovanja in priznanja, ki deluje kot organ občinske skupščine in je za svoje delo tudi njej odgovorna.

Komisija poroča, da je bilo od začetka 1981. leta do letošnjega oktobra v tržički občini podeljenih skupaj 30 odlikovanj SFRJ; 29 posameznikom in eni delovni organizaciji, tovarni obutve Peko. V postopku je trenutno šestnajst predlogov.

Vsako leto so ob občinskem prazniku 5. avgustu podeljena občinska priznanja, plakete mesta Tržiča. Od 1970. leta do vključno letos je bilo podeljenih 97 plaket.

Letos je skupščina občine Tržič podelila domične listine trem partijskim enotam, en predlog pa je prelozila v naslednje leto.

Nov skupščinski poslovnik

Oddelek za občo upravo in proračun je pripravil osnutek poslovnika skupščine občine Tržič, ki določa zlasti način glasovanja, pripravo predloga dnevnega reda in sprejem dnevnega reda, potek in vodenje sej občinske skupščine, postopek za izdajo odlokov in drugih aktov, način usklajevanja stališč in preverjanja stopenj soglasja ter druga vprašanja v zvezi z delom občinske skupščine.

Predlagatelj osnutka poslovnika je statutarno-pravna komisija skupščine občine Tržič, ki predlaga sprejem po dvofaznem postopku. Zdj veljavni poslovnik je začasni iz leta

1974. Večletne izkušnje na področju delovanja delegatskega sistema pa so pokazale, da nekatere zadeve v sedanjem poslovniku sploh niso urejene ali pa so pomanjkljivo urejene.

Zato so v osnutku poslovnika povsem nove določbe o postopku za sklepanje družbenega dogovora, opredeljena je sestava in delovno področje delovnih teles skupščine, nove so določbe, ki se nanašajo na vprašanja delegatov, programiranje dela skupščine, spremenjene in dopolnjene so določbe o postopku za sprejemanje odlokov in drugih aktov občinske skupščine. V poslovniku je vključeno tudi poglavje o sodelovanju občinske skupščine v delu skupščine SR Slovenije in v delu skupščine SFRJ, česar začasni poslovnik ne ureja.

V razpravi predlagatelj pričakuje zlasti pripombe glede raznih rokov, določenih v poslovniku, načina pošiljanja gradiv, programiranja dela, postopka v zvezi s sprejemanjem aktov, vključevanja delovnih teles v delo skupščine in zborov ter drugih vprašanj, pomembnih za čim bolj uspešno delovanje skupščinskega in delegatskega sistema.

Odlok o zakloniščih

Zakonske spremembe na področju zaklanjanja prebivalstva in materialnih dobrin, ki sta jih prinesla zvezni zakon o splošni ljudski obrambi ter republiški zakon o splošni ljudski obrambi in družbeni samozaščiti, so osnovni razlog za izdelavo osnutka novega odloka o zakloniščih in drugih zaščitnih objektih na območju občine Tržič.

Osnutek odloka ureja graditev zaklonišč in drugih zaščitnih objektov ter njihovo financiranje, upravljanje in vzdrževanje, uporabo, oddajanje v najem in nadzor, razen tega pa tudi razčlenjuje vrste zaklonišč glede na stopnje odpornosti in glede na uporabnike zaklonišč.

Katerim izvoznikom davčne olajšave?

Osnutek dogovora o usklajevanju davčne politike v letu 1984 prinaša nekatere novosti oziroma davčne olajšave — Tržičski izvršni svet predlaga, da se v dogovoru opredeli, pod kakšnimi pogoji se zavezancem priznajo olajšave za izvoz blaga in storitev na konvertibilno področje

Skupščine slovenskih občin se z vsakoletnimi dogovori o usklajevanju davčne politike dogovore za enotna načela in merila ter stopnje davkov in olajšav pri uresničevanju davčne politike v posameznem letu.

Tudi za leto 1984 je republiška uprava za družbene prihodke posredovala osnutek dogovora o usklajevanju davčne politike v letu 1984, ki ne nalaga nobene nove oziroma povečane obveznosti, razen pri prometnem davku na preprodajo motornih vozil. V osnutku dogovora o usklajevanju davčne politike so predvidene naslednje novosti oziroma davčne olajšave:

— znižuje se dodatna stopnja za zavezance, ki imajo v lasti ne-gozdna in gozdna zemljišča;

— spreminja se razpon davčnih osnov in stopenj za davek iz go-spodarskih in poklicnih dejavnosti, ki se plačuje od ostanka čistega dohodka;

— uvaja se davčna olajšava za zavezance, ki opravljajo gostinske dejavnosti in dosežejo več kot 40 odstotkov celotnega prihodka s strel-bo hrane in prenočitvi;

— za dodatne zaposlitve novih delavcev se bodo priznale davčne olajšave za znesek, ki ustreza desetim odstotkom povprečnega enoletnega čistega osebnega dohodka zaposlenih delavcev v gospodarstvu Slovenije v preteklem letu;

— pri davku po odbitku se predpisuje desetodstotna stopnja danka od dohodkov zbiranja, prenosa in razdeljevanja pošte v oddolnih planinskih območjih (doslej je bila 40-odstotna stopnja); na novo pa se oprošča plačilo davka po odbitku dohodka, ki jih dosega občani z zbranjem mleka, in dohodek, ki jih dosežejo 100-odstotni invalidi, če opravljajo ročna dela prek organizacij združenega dela;

— predlaga se drugačna obdavčitev pri prodaji motornih vozil, in sicer 15 odstotkov za prodajo motornega vozila pred potekom enoletne ta od nakupa ter 10 odstotkov za prodajo vozila po poteku enega do dveh let od nakupa.

Izvršni svet je razpravjal o osnutku dogovora in ocenil, da leta upošteva namen in cilje, ki jih pri davčni politiki zasledujemo. Predlaga pa, da se v dogovoru tudi opredeli, pod kakšnimi pogoji se zavezancem priznajo olajšave za izvoz blaga in storitev na konvertibilno področje. Pri uresničevanju teh določb je v dosežani praksi prišlo do nejasnosti oziroma težav. Že iz obrazložitve dogovora je jasno, da se vrstna davčna olajšava lahko prizna le v primerih, ko je na izvozi carinski deklaraciji kot izvoznik deklarirana obrtna zadruga, lahko tudi temeljna organizacija kooperantov, če posluje enako kot obrtna zadruga, in da je devizni priliv razporejen na njen devizni račun.

Glede na predlog združenih podjetij živilske industrije za znižanje prometnih davkov na pivo izvršni svet predlaga, da se to vprašanje preuči na nivoju republike in morebitne predloge sprememb teh davkov vključi v dogovor. Sicer pa izvršni svet meni, da znižanje občinskega prometnega davka ne pride v poštev, saj bi to pomenilo dodatno znižanje sredstev proračuna.

Novosti oziroma spremembe iz osnutka dogovora o usklajevanju davčne politike v letu 1984 so prenesene tudi v občinski odlok o davkih občanov in v odlok o posebnem občinskem davku na promet proizvodov in od plačil za storitve.

Presežek ob skrajno omejeni porabi

Priliv dohodka in njegov razpored v proračunu tržičke občine kaže v prvih devetih mesecih letos dokaj ugodno sliko, saj se pojavlja presežek v višini dobrih 5,3 milijona dinarjev. Vendar pa je presežek začasn, saj bo usmerjen za kritje velikih obveznosti občine do blagovnih rezerv.

Ugodni finančni kazalci ne dopuščajo optimizma tudi zato, ker se vsi proračunski porabniki srečujejo z velikimi težavami; letos dobivajo le 10,7 odstotka več denarja kot lani. Ob skokovitem naraščanju materialnih stroškov se jim škodljivo zmanjšujejo možnosti oblikovanja čistega dohodka ter sredstev za osebne dohodke.

Izvršni svet predlaga delegatom, da ob obravnavi poročila nakažejo tudi morebitne usmeritve za oblikovanje rebalansa proračuna, ki ga bo treba sprejeti glede na novosti v omejevanju splošne porabe.

Devetmesečni pregled sredstev za financiranje negospodarskih investicij v krajevnih skupnostih kaže zelo dober priliv, saj so organizacije združenega dela po samoupravnem sporazumu nakazale že 90 odstotkov dogovorjenih sredstev. Financinski programi krajevnih skupnosti so zato zadovoljivo.

Na poseben račun za zdravstveno varstvo živali je bilo zaradi likvidnostnih težav potrebno avgusta prenesti nekaj proračunskih denarjev. Obveznosti za zdravstveno varstvo živali so bile zato pravočasno poravnane, težave pa so nastale zaradi zahteve Mesoizdelkov Škofja Loka, da se glede na letne dopuste zmanjša dolžni znesek. Ker se storitve računavajo v pavšalnih zneskih, zahteva ni bila sprejemljiva.

Na vplačila sredstev za solidarno odpravo posledic naravnih nesreč občina nima vpliva, ker so spevki odrejeni z zveznimi in republiškimi predpisi. Po devetih mesecih je na računu blizu 2,2 milijona dinarjev, kar je za dobre štiri odstotke več od celoletnega plana.

Sanacije peskokopa ne bo

Sklep zbora krajevnih skupnosti, naj se v Bistrici pri Tržiču sanira peskokop, je med uresničitvijo doživel nepričakovan zaplet. Predsednik skupščine občine Tržič pojasnjuje:

»Ker je zbor krajevnih skupnosti sklenil, naj se skuša najti soglasje za sanacijo peskokopa, smo prvi razgovor s predstavnikoma Komunalnega podjetja in z lastnico parcele v Bistrici Darinko Življakovič opravili 7. oktobra 1983. Že na prvem razgovoru se je pokazalo, da se Življakovičeva ne strinja s projektom za sanacijo peskokopa, kakršen je izdelan in h kateremu so bila izdana vsa potrebna soglasja.

Da bi na kraju samem pojasnili Darinko Življakovič ta projekt, je bil opravljen ogled peskokopa 17. oktobra, po ogledu pa 19. oktobra ponoven razgovor. Tudi na tem Življakovičeva ni odstopala od svojih stališč. Predlagala je svoj način sanacije, ki je popol-

noma drugačen od strokovno izdelanega projekta. Ker nismo mogli izoblikovati zaključkov, smo se dogovorili, da Darinka Življakovič v pisni obliki sporoči svoje dokončno stališče. Pisno izjavo smo prejeli 27. oktobra. V njej Dušan in Darinka Življakovič izjavljata, da se ne strinjata s projektom sanacije, kakršen je izdelan. Zahtevata, da se peskokop sanira, vendar na način, ki je povsem drugačen od izdelanega načrta. Ne dovolita nobenih del na njihovi parceli (projekt predvideva nasip humusa do betonske pregrade, ki naj bo postavljena na meji parcele).

Ker se sanacija ne more izvajati na drug način, kot je predvideno po načrtu in h kateremu so dana vsa potrebna dovoljenja in soglasja, ugotavljamo, da ni prišlo do soglasja z Darinko Življakovič in zato ni moč uresničiti projekta sanacije peskokopa v Bistrici pri Tržiču.

Predstavitev likovne skupine Nova

Po desetih letih v Kamniku spet svoja likovna dela razstavljajo člani skupine Nova: Gregor Avbelj, Stane Balantič, Alojz Berlec, Boris Bratuž, Miha Kač, Dušan Lipovec in Dušan Sterle

Kamnik — V galeriji Neptun so 11. oktobra odprli četrto, jubilejno razstavo likovne skupine Nova. Minulo je deset let od zadnje razstave te kamniške likovne skupine, zato je seveda posebej zanimiva.

Svoja dela razstavljajo: Gregor Avbelj, Stane Balantič, Alojz Berlec, Boris Bratuž, Miha Kač, Dušan Lipovec in Dušan Sterle.

Likovna skupina Nova je nastala leta 1971, ko je nekaj kamniških zaposlenjakov (študentov likovnih šol in amaterjev) sklenilo prekiniti tačasno večletno mrtvilo v likovno ustvarjalno dejavnost v Kamniku. Brez vsake moralne in finančne podpore, a z vrhano mero optimizma, ki kolikor je bilo mogoče, usposobili skromno kulturno društvo Solidarnost (današnje razstavišče Vérohič) in pripravili prvo razstavo »Družina mladih ustvarjalcev.« Družina je predvsem generacijska pripadnost in mladostni zanos, saj so imeli takrat različne poglede na likovno problematiko. Naslednje leto si je skupina nadela ime Nova in spomladi pripravila drugo razstavo. Tretja in zadnja predstavitev je bila jeseni 1971. Vse tri razstave so vzbudile izredno zanimanje občinstva, predvsem mladih in ugodno odmevale v širini občini.

Vse tri razstave so bile umetniško kvalitete, čeprav je bila kvaliteta del potrebnih skupine v razponu od akademske perfekcije do solidnega amaterizma. Pripomniti velja posebej, da je bila skupina Nova edina likovna skupina, ki je kdajkoli neprekinjeno delovala v Kamniku. Večina članov se še vedno, bolj ali manj, tako ali drugače, ukvarja z likovno dejavnostjo, nekateri so že formirane umetniške osebe. Srečanje z njihovimi deli bo zato seveda posebej prijetno.

V intimnem vzdušju Puštalske kapele, sta sodelovala dramski igralec Aleš Valič, ki je tenkočutno interpretiral pesnikovo opus in glasbenik Lado Jakša, bolj poznan kot odlični izvajalec jazzja, ki ga je spremljal na klavirju in saksofonu. Dobro izveden program je navdušil poslušalce in vsaj malo razgalil tovrstno kulturno mrtvilo. Spretno prepletanje pesmi in glasbe sta ponesli poslušalce v pesnikov realistični svet vzponov in padcev. Pesniški opus zajema širok spekter občutkov od psihološko-ekološkega propadanja do ljubezni in sanjarjenja. Značilni sta sledeči pesmi:

JEZIKOVNO RAZSODIŠČE (124)

O jezikovnem razsodišču

»Veliko razglabljanj je bilo slišati v intelektualnih kakor tudi drugih krogih na temo jezikovno razsodišče. Z izjavo Jugoslovanska nacija pa se je, mislim, jezikovno razsodišče pokazalo v vsej svoji čistosti in odločnosti. Mnogi so ga imeli za tujek, ki bo rovaril po slovenskem jeziku; nekompetentno delal zdrave, razprtije in morda še bolj odtujeval jezik. Jezikovno razsodišče pa se je v tako kratkem času obstoja pokazalo kot potrebno Slovincem in slovenskemu jeziku, in celo nepogrešljivo v prihodnosti. Veliko je takih in podobnih nejasnosti in zanje potrebujemo pristojen organ: jezikovno razsodišče to gotovo je.« (Dopis iz okolice Novega mesta.)

»V celoti odobravam Vaš boj proti jezikovnim nepravilnostim in za obranitev vašega slovenskega jezika. Vsa čast Vam. In še nekaj. Nevarnost za slovenski jezik nismo prinesli mi delavci z »jugas«, ampak tisti, ki bi radi vsem našim narodom in narodnostim vsilili en jezik, eno kulturo, vero in vse drugo. Ali doslej nismo bili bratski in enotni? Ko bi se vsi v Jugoslaviji bojevali za svoj jezik, kakor smo 1941. stopili v proletarski boj, bi vsi sektaši izgubili bitko. Skrb vseh nas, tako Srbov kot Slovincem in Hrvatov in drugih, bi moral biti boj proti odvečnim besedam — latinskimi, nemškimi, angleškimi in drugim, da knjižni jezik na sploh ne bo postal tak, kot je politični: do 70 odstotkov nerezumljiv. Zanimivo je bilo glede tega poprašati navadne ljudi po ljubljanskih ulicah.« (Iz cirilske pisanega dopisa v sebohrvaščini.)

»V Delu sta 26. avgusta objavili svoja stališča o jugoslovanski naciji. Strinjam se z Vašimi ugotovitvami, ne gre pa poenostavljati tega problema, ki je v naši družbi, Sloveniji in Jugoslaviji, trajno prisoten.« (Iz dopisa narodnega heroja.)

Dodati se nam zdi vredno samo opozorilo, da so med nami tudi nekateri, ki celo pri jeziki vidijo predvsem sebe, ne pa naše skupne stvari, in s tega stališča sodijo tudi Jezikovnemu razsodišču.

Morebitne predloge, kritike in opozorila v zvezi s slovenščino v javni rabi pošiljate na: JEZIKOVNO RAZSODIŠČE, Republiška konferenca SZDL Slovenije, Ljubljana, Komenskega 7.

V likovni šoli in galeriji Nova v Kranju (v delavskem domu) je na ogled razstava risb in plastik Violete Labat iz Novega Sada. Avtorica se predstavlja z deli, ki so nastala po letu 1979, razstavljene risbe pa so nastale kot neposredna inspiracija kiparskih del. Razstavo si lahko do 8. novembra ogledate vsak delavnik, razen ponedeljka in petka, od 15. do 18. ure.

di. Dela kot samostojni umetnik in je imel doslej 17 samostojnih razstav. Dušan Sterle je končal šolo za oblikovanje in je kot oblikovalec zaposlen pri Delu, imel je več samostojnih in skupinskih razstav.

Nekaj besed velja spregovoriti tudi o galeriji Neptun, kjer dela in živi Dušan Lipovec. Najdete jo na Cankarjevi cesti, na mestu nekdanje znamenite letoviške vile Neptun, v sklopu še bolj znamenitega nekdanjega kamniškega klimatskega zdravilišča in letovišča (Kurhausa), ki je kamniško mesto uvrščalo poleg Bleda med najpomembnejše letoviške kraje pred prvo svetovno vojno. Večina objektov pomembne kulturno umetnostne vrednosti je žal propadla in vila Neptun je bila porušena že pred drugo svetovno vojno.

Jesenski kulturni utrip

Škofja Loka — V petek, 28. 10. 1983, sta ZKO Šk. Loka in Domžale organizirali literarni večer s predstavitev pesniške zbirke Tomaža Boletarja: »ŽIVLJENJE GRE SVOJO POT« in otvoritev razstave del akademškega slikarja Roka Zelenka, ki je likovno opremil Boletarjevo pesniško zbirko.

V intimnem vzdušju Puštalske kapele, sta sodelovala dramski igralec Aleš Valič, ki je tenkočutno interpretiral pesnikovo opus in glasbenik Lado Jakša, bolj poznan kot odlični izvajalec jazzja, ki ga je spremljal na klavirju in saksofonu. Dobro izveden program je navdušil poslušalce in vsaj malo razgalil tovrstno kulturno mrtvilo. Spretno prepletanje pesmi in glasbe sta ponesli poslušalce v pesnikov realistični svet vzponov in padcev. Pesniški opus zajema širok spekter občutkov od psihološko-ekološkega propadanja do ljubezni in sanjarjenja. Značilni sta sledeči pesmi:

POMLAD V MESTU

*Ujet v zidove sem in steklo
prameni sončnih žarkov
komaj pripolzijsko skozi dim
in prah
do nežnih češnjevih cvetov
na obledelem stenskem koledarju.*

NEKOČ

*Nekoč sežgal bom svoje pesmi,
ki sem kdajkoli jih zapel.
V plamenih bodo izgorile,
v spomin ostal bo le pepel.
Pepel po zemlji bom potresel,
gozdove, polja z njim prekril.
In glej, morda se bo zgodilo,
da cvet bo iz pepela vzklił.
Tokrat odšel bom spet na polje,
utrgal zate nežni cvet.
In ti mogoče boš spoznala,
zakaj sem pravzaprav poet.*

Tomaž Bole, se je rodil 1. 1951 v Ljubljani, a sedaj živi v Lukovici pri Domžalah. Objavljene pesmi so nastale v letih 1972-1983 in jih je bil avtor, zaradi neposlušnosti založbe, prisiljen izdati v samozaložbi. Pri tem sta mu pomagali ZSMS Domžale in Kulturna skupnost Domžale. Pesniška zbirka je razdeljena na pet tematsko zaokroženih delov: Pomlad v mestu; Moje sanje; Življenje gre svojo pot; Jesensko listje; Noro srce. Odlična, smiselno opremo knjige, z razmišljajočimi ilustracijami je prispeval akademski slikar Rok Zelenko.

Drugi del večera je bil posvečen razstavljenim delom Roka Zelenka. Predstavil se je z deli, ki so nastala v zadnjih treh letih umetnikovega ustvarjanja. Za njegovo ustvarjalnost je značilno, da s posebnim intimnim odnosom obravnava istrsko arhitekturo, predvsem v večernih groznjanskih vedutah z značilno modrino neba; na eni strani je poudarjena nostalgija do Istre, na drugi pa realnost turizma in vsega, kar prihaja z njim — čutiti je patetično srečevanje preteklosti in sedanjosti.

Značilen del umetnikove ustvarjalnosti je njegov specifičen odnos do ženske, tako v portretu in aktu, kot v drugih situacijah, a vedno s trdno zastavljeno psihološko osnovo.

Vse njegovo slikarstvo je prežeto s simboliko, ki je izdatna osnova pri iskanju novih smeri. Ob tem pride do polnega izraza slikarjeva neizčrpana zaloga energije in domišljije.

Rok Zelenko se je rodil 1. 1951 v Ljubljani, kjer je 1. 1975 tudi diplomiral na Akademiji za likovno umetnost pri prof. Janezu Berniku. Deluje kot svobodni umetnik v Groznjanu. Ukvarja se s slikarstvom in keramikom. Imel je številne samostojne in skupinske razstave v domovini in tujini.

Ob koncu lahko pohvalimo zelo uspel in na visoki umetniški ravni izveden program. Organizatorju lahko očitamo le to, da ni pripravil pogovora s sodelujočimi avtorji, saj bi s tem približali širšemu krogu poslušalcev njihovo ustvarjanje in probleme, s katerimi se srečujejo pri svojem delu.

Vsi si želimo, da ne postanejo tovrstne prireditve le svetli prebliski zvezdnate hoči, saj so nastopajoči umetniki izrazili pripravljenost za nadaljnja gostovanja.

Janez Jelenc

Gorenjska razstava fotografij in diapozitivov

V tržiškem paviljonu NOB si lahko ogledate 27. gorenjsko razstavo fotografij in 7. gorenjsko razstavo diapozitivov — Prvo nagrado za najboljšo kolekcijo fotografij je prejel Janez Juvan, za najboljšo kolekcijo diapozitivov pa Franc Kolman

Tržič — V paviljonu NOB so v petek, 4. novembra odprli 27. gorenjsko razstavo fotografije in 7. gorenjsko razstavo diapozitivov. Na ogled bosta do 21. novembra, vsak dan razen ob ponedeljkih od 16. do 18. ure. Prireja ju Foto klub Tržič s sodelovanjem Zveze kulturnih organizacij Tržič in Zveze za tehnično kulturo Tržič.

Na razpis je prispelo 148 fotografij, ki jih je poslalo 38 avtorjev. Za razstavo so odbrali 61 fotografij 22 avtorjev. Fotografije tako razstavljajo: Franc Črv, Franc Kolman, Franc Sluga, Janez Bogataj, Boštjan Guncar, Janez Juvan, Marjan Kukec, Janez Pipan, Sergio Sebeglia, Ferdo Švajger, Rafael Senk, Vladimir Polajnar, Hermina Cankar, Marjan Pišljari, Marjan Polanšek, Ivan Reven, Franc Temelj, Vinko Brezar, Janko Kermelj, Milan Malovrh, Jaro Miščević in Božidar Sinkovec.

Za kolekcijo fotografij je prvo nagrado prejel Janez Juvan, drugo nagrado Boštjan Guncar in tretjo Janez Pipan. Vsi trije so člani Foto kino kluba Janez Puhar iz Kranja.

Za posamezno fotografijo je prvo nagrado prejel Sergio Sebeglia, član Foto kino kluba Janez Puhar iz Kranja, drugo nagrado Božidar Sinkovec in tretjo Milan Malovrh, oba člana Foto kluba Tržič.

Diplome pa so prejeli Jaro Miščević, član Foto kluba Tržič, Rafael Senk, član Foto kino kluba Janez Puhar iz Kranja in Marjan Pišljari, član Foto sekcije Planinskega društva Žiri.

Na razpis za 7. razstavo diapozitivov je prispelo 132 del 22 avtorjev. Za razstavo so odbrali 83 diapozitivov 21 avtorjev. Svoja dela na razstavi predstavljajo: Franc Črv, Franc Kolman, Franc Sluga, Ivko Gregori, Darko Gregori, Jani Novak, Sandi Novak, Andrej Palovšnik, Marjan Ručigaj, Ambrož Justin, Adi Fink, Edi Gnilšak, Ivan Pipan, Vinko Brezar, Franc Goltez, Milan Malovrh, Jaro Miščević, Irena Rozman, Božidar Sinkovec, Tomaž Vrabič, Daniel Zupan.

Prvo nagrado za kolekcijo diapozitivov je prejel Franc Kolman, član Foto kluba Andrej Prešeren Jesenice, drugo nagrado Jaro Miščević, član Foto kluba Tržič in tretjo nagrado za kolekcijo Tomaž Vrabič, član Foto kluba Tržič.

Prvo nagrado za posamezni diapozitiv je prejela Irena Rozman, članica Foto kluba Tržič, drugo nagrado Franc Črv, član Foto kluba Andrej Prešeren Jesenice in tretjo nagrado Adi Fink, član Foto kluba Andrej Prešeren Jesenice.

Diplome so prejeli Milan Malovrh, Vinko Brezar in Franc Goltez, vsi člani Foto kluba Tržič.

V skupni razvrstitvi uspešnosti klubov je prvo mesto v fotografiji zasedel Foto kino klub Janez Puhar iz Kranja, drugo Foto klub Tržič in tretje Foto klub Andrej Prešeren Jesenice.

Pri diapozitivih pa je bil najboljši Foto klub Tržič, pred Foto klubom Andrej Prešeren Jesenice in Foto kino klubom Radovljica.

Razstava del štipendistov

Ljubljana — V galeriji Društva slovenskih likovnih umetnikov v Ljubljani so v petek, 4. novembra odprli razstavo del štipendistov Kulturne skupnosti Slovenije. Odprta bo do 24. novembra.

Kulturna skupnost Slovenije je lani spet razpisala delovne štipendije, da bi omogočila mladim grafikom, kiparjem in slikarjem, ki so se izkazali z resnim in kvalitetnim delom, ki samostojno umetniško ustvarjajo. Delovne štipendije so torej namenjene tistim nadarjenim diplomantom, ki so šele zaključili študij in katerih umetniško ustvarjanje je izrazito individualno, nevezano na skupino ustvarjalcev oziroma poustvarjalcev. Štipendije naj bi omogočale preživljanje v času, ko za uresničitev svojega delovnega načrta ne dobijo nobenega dohodka. Enotna delovna štipendija je torej spodbuda in možnost za predstavitev in uveljavitev. Lani je bilo tako razpisanih pet štipendij. Strokovna komisija je med devetimi kandidati izbrala akademškega slikarja specialista Vojka

Aleksiča, akademsko slikarko Evo Heimer, akademskega kiparja Tomaža Kolariča, akademskega slikarja Igorja Kregarja in akademskega slikarja Cveta Zlateta. Delovni načrt Vojka Aleksiča je obsegal proučevanje likovnega prostora, usklajevanje barve na likovni ploskvi, risanje na modelu. Eva Heimer se je obvezala, da bo razvijala figurarno kompozicijo, raziskovala strukturne elemente in njihove izrazne možnosti, spreminjala oblike v barvne ploskve in povezovala te ploskve med seboj s težnjo po iskanju nove vsebine. Tomaž Kolarič je prijavil za delovno nalogo kiparsko obdelavo zlitin in transparentno barvitost ter filmske in video zapise. Igor Kregar je zagotovil, da se bo s slikami, risbami in grafikami pojavil na več slikarskih prireditvah. Cveto Zlate je želel s primerjanjem slikarstva, grafike in fotografije graditi svoj sistem likovnega znaka preko človeške figure.

Razstava torej predstavlja, koliko so svoje zamisli uresnili.

Taborniški posvet na Joštu — Minulo soboto in nedeljo so se zbrali v taborniškem domu Albin Drolc na Joštu člani vodstva taborniških odredov iz Kranja in predstavniki odreda Kraški viharniki iz Postojne na posvetu o delu v taborniški organizaciji. Zatem ko so spregovorili o sodelovanju pri zagotavljanju in urejanju prostora za izvedbo letnih taborov ter drugih možnih stikih v taborniški dejavnosti, so kranjski taborniki nadaljevali s pregledom svojega dela. Obravnavali so poročila o tekmovanjih za značko Živko Lovše, letnih konferencah odredov in delu kadrovske komisije pri izvršnem odboru Zveze tabornikov v občini Kranj. Med drugim so se dogovorili tudi o organizaciji vodniškega tečaja za tabornike. (S) — Foto: S. Saje

Skrb za rekreacijo delavcev v kranjski Savi

Po delu tudi sprostitvev

V 4200-članskem delovnem kolektivu kranjske Save se več kot šestina delavcev redno ali občasno ukvarja z rekreacijo.

Kranj — Ni naključje, da ima Sava med vsemi slovenskimi delovnimi organizacijami med delavci največ »kaveljcev« in »korenin«. V tovarni, ki letno namenja za rekreacijo okrog 1,2 milijona dinarjev, imajo dobro organizirano športno društvo Gumar, med redkimi v Sloveniji pa tudi poklicnega organizatorja rekreacije.

»Stališče sindikata, naj bi v Sloveniji imeli na tisoč delavcev zaposlenega tudi enega organizatorja rekreacije, se v republiki ne uresničuje. Le približno 20 slovenskih tovarn ima med delovnimi opravili zapisano tudi skrb za rekreacijo delavcev. Pred leti so delovne organizacije še zaposlovale diplomante Fakultete za telesno kulturo, v sedanjih gospodarskih razmerah so za poklice, ki niso neposredno povezani s proizvodnjo, povsem priprle vrata. Memnim, da delajo veliko napako. Sredstva, vložena za sprostitvev delavcev, se namreč bogato obrestujejo. Kondicijsko dobro pripravljene, vzdržljivi delavci lahko dajo več od sebe, lažje kljubujejo boleznim in vsakodnevni stresom. Rekreacija združuje delavce — prijateljstvo s tekmovališče in vadbeneh prostorov se pre-

Organizator rekreacije se s temi vprašanji strokovno ne ukvarja, preveč ima dela s pripravami in izvedbo različnih tečajev, tekmovanj in vadbe.

Preko šeststo zaposlenih se udeležuje športnih iger Save. Med seboj se pomerijo v 16 športnih panogah. Najuspešnejši nastopijo potem še na peteroboju, na katerem poleg Save sodelujejo še štiri večje slovenske tovarne. Že pred 17 leti pa so odstopili od srečanja gumarskih delavcev Jugoslavije, ker ni imelo smisla zapravljati denarja za draga potovanja.

V Savi pripravijo vsako zimo smučarske tečaje, ki se jih običajno udeležijo okrog 450 delavcev in njihovih otrok. Poleg tega bodo letos med zaposlene razdelili od pet do šest tisoč smučarskih kart (po nižji ceni), okrog tri tisoč vstopnic za kranjsko drsališče ter karte za vstop na zimski bazen. Delavcem so tudi letos omogočili, da so nabavili smučarsko opremo kar v tovarni. Kupili so jo za 1,3 milijona dinarjev, odplačevali pa jo bodo v mesečnih obrokih.

»V delovni organizaciji smo v zadnjih letih korenito spremenili mišljenje o vlogi rekreacije. Spominjam se, da smo nekdanj za tekmovanja med tovarnami »najemali« kvalitetne športnike v drugih podjetjih in celo v klubih. Zdaj se to ne dogaja več, prišli smo celo tako daleč, da na zimskem športnem dnevu sploh ne

smučarji, košarkarji, rokometasi, ribiči (bili so tretji na republiškem prvenstvu), karateisti in kolesarji. Vadbo organizirajo v telovadnicah na Planini, v osnovni šoli Simona Jenka in Helene Puhar, v domu TVD Partizan Stražišče ter na zunanjih igriščih športnega društva Sava. Med udeleženci vadbe prevladujejo delavci med 30 in 40 letom starosti. Število članov v društvu se povečuje, saj velja, tako kot pravita Vojo in Janez: »Ko delavca pridobiš, ga zlepa ne zgubiš.«

Je zdaj bolj jasno, zakaj ima Sava kar 40 »kaveljcev« in »korenin«?
C. Zaplotnik

Polovica krajanov je krvodajalcev

Podnart — Krajevna skupnost Podnart ima 880 prebivalcev in domala polovica (431) jih je krvodajalcev. Stane Marolt s Poljšiče je daroval kri že štirinadesetkrat. Organizacija Rdečega križa vsako leto pripravi zbiralno akcijo, nekaj članic redno skrbi za ostarele krajanke. Ob 8. marcu obiščejo vse nad 80 let stare žene. Enajst članic Rdečega križa ima tudi tečaj za nego bolnika na domu.

Na nedavni volilno-programski konferenci organizacije Rdečega križa v Podnartu so ugodno ocenili delo v preteklem letu. Za novo predsednico so izvolili Milko Faganel in za sekretarko Milko Agrež.

C. Rozman

Ribiči dobro gospodarijo

Kranj — Poročilo o gospodarjenju v Ribiški družini Kranj kaže, da so kranjski ribiči letos dobro gospodarili. Tako so v Kokro, Belco in Rupenščico vložili okrog 14.300 potočnih postvri in sicer v velikosti 12 do 18 centimetrov oziroma mladice. V gojitvene potoke so vložili okrog 160.000 zaroda potočne postvri iz ribogojnice Besnica. V Savo, Zbilje in Kokro so vložili tudi okrog 3600 odrasle šarenke in okrog 40.000 mladice šarenke.

Velike težave pa povzročajo ribičem različna dela na Kokri in Rupenščici. Tako so zaradi gradnje avtoceste morali poloviti iz Kokre prek 600 rib, iz Rupenščice pa skoraj 800. Prek 1300 rib so polovili iz Rupenščice tudi na območju Tenetiš. Vse ribe so spustili nazaj v vodotoke.

REKREACIJA A LA GORENJE SERVIS

Kranj — Serviserje vseh vrst in sort poznamo, slabe in dobre. Če se nam pokvari televizor ali odpove pralni stroj, je treba pač na servis in od sreče je odvisno, kdaj bodo prišli in kako popravili.

Izkušnje so pač dobre in slabe, včasih pa — roko na srce — s kritiko kar malo pretiravamo. Veliko je serviserjev, ki so dobri, tudi od velenjskega Gorenja. Pridejo hitro, opravijo dobro in po znosni ceni.

Da bi nam od Gorenja serviserji zares kar najbolj urno prihiteli na pomoč, pa je, ljubi moji, treba urnih nog in kondicije. Če ves

dan posedaš in nekaj brkiš, prej ali slej postal neokreten mlahav — pri tem pa serviserji niso nikakršna izjema.

Iz te perspektive gledano se zdi skrajno hudobno spomniti naše bralke, ki je natanko tisto da sta dva mlada moška, ki sta pripeljala na kranjski stadion fivkom Gorenje servis, dve igrala tenis. Bilo je 13. oktobra ob deveti uri zjutraj, ko sta porabila CE — 136-634 pred stadionom in se šla zdravo teniško rekreacijo.

Bralka je kot ženska — mlada tenisača nista člana kluba — brž pomislila na vse tiste gorenjske sotrpinke, ki onemogočajo stojijo pred pokvarjenimi stroji — pa — tenis! Sredi dneva dopoldneva urita svoje šišce, namesto da bi drvela v jokom od gospodinjstva do gospodinjstva, saj navsezadnje na stroji Gorenja niso večni.

Sam pa ju korenjaško bremenjaj mi doma konec koncev je stroji »laufajo«. Telesna rekreacija, magari sredi delovnega dneva, je zdrava, tudi za ljudi s fivkom Gorenja, naj se vam zdi privede še tako spotakljiva. Upam, da sta tudi vse druge delovne dni, ki jih namanjata »križata« tako okretna in urna kot pri parju...

VAŠA PISMA

PREMALO OKREPČEVALNIC IN REDARJEV

V soboto, 29. oktobra, je na cestah od Kranja proti Golniku potekal maraton »Treh src«. Organizator je poskrbel za prijetno vzdušje, vendar pa je napravil nekaj napak, ki se na prihodnji prireditvi ne bi smele ponoviti. Ker je progla že tretje leto ista, se je večina udeležencev že pred štartom odločila, na katerih mestih se bo okrepčala. Tada bili smo razočarani, ker je bila prva okrepčevalnica šele na 20 kilometru v Goricih in druga na 33. kilometru v Strahinju, ni jih pa bilo — tako kot je pisalo — na Spodnji Beli, Trsteniku, Golniku in v Udinhorštu. Nekaj kilometrov pred ciljem so tekmovalcem z vodo, sokom in čajem pomagali vaščani. Premalo je bilo tudi redarjev; nobenega ni bilo na mestu, kjer sta se razšli progji za veliki in mali maraton. Slabo je bilo organizirano tudi podeljevanje značk in testnih priznanj.

Marko Tomazin,
Naklo

Bodo Korotan prenovili?

Kranj — Veletrgovina Domplan, da namerava prenoviti objekt na Jezerkem, imenovani tudi Korotan, oddati v fond stanovanjskih hiš in poslovnih prostorov pri Samoupravni stanovanjski komisiji občine Kranj. Nekdanji objekt ma podkleten, pritlični objekt je kasneje povisan za dve etaži in pričnan s prizidki na prednji in zadnji strani. Na stavbi pa so zaradi tehnikih naknadnih posegov zdaj načrtovane precejšnje razpoke.

Variant je sicer več, vendar je vedno najbolj sprejemljiva ta, ki objekt temeljito obnovijo in tako, da bi bili v pritličju poslovni prostori, v prvem in drugem nadstropju pa bi bilo moč preoblikovati okrog 14 stanovanj. O tem je razpravljal tudi odbor za prenavo in darjenje s stanovanji in stanovanjskimi hišami v družbeni lastni samoupravni stanovanjski komisiji občine Kranj. Člani odbora so menili, da bi za takšno varianto števje glede Korotana morali predvsem interesate za novo preoblikovana stanovanja.

naša za stroj...» poudarja Janez Gorjanec, organizator rekreacije v Savi, športni javnosti bolj znan kot kombinatorec, šestkratni državni prvak, udeleženec olimpijskih iger v Sapporu na Japonskem in svetovnega prvenstva v Falunu na Švedskem. V tovarni nimajo podatkov o tem, koliko organizirana rekreacija vpliva na zmanjšanje bolniškega staža in povečevanje delovne storilnosti.

objavljamo rezultatov,« pravi Vojo Mitrovič, predsednik športnega društva Gumar, sicer analitik po poklicu.

Društvo ima v 16 sekcijah že preko petsto članov. Najbolj zagnani so

MI PA NISMO SE UKLONILI

»Meta« ni bila nikoli odkrita

Adolf Arigler-Bodin

V drobni knjižici iz serije Gorenjske med NOB »Jamnik in tehnika Meta«, ki je pravkar izšla, je nekje v sredini natisnjen zemljevid dela Gorenjske z Jamnikom in okolico. Drobne rdeče zvezdice označujejo mesta, kjer so bili v času naše borbe bunkerji, partizanska zavetišča in kjer so danes spomeniki in spominska obeležja. Men-

da niso nikjer pri nas tako na gosto posejani partizanski grobovi in obeležja, kot prav tu okrog Jamnika. Zvezdica pri zvezdici. Vsem tem se je te dni pridružila še ena: obnovljena partizanska tehnika »Meta« v Jamniški gori.

Ob stezi, ki vodi z Jamnika proti Vodiški planini na Jelovici, leži votlina, nekdanji rudnik železa, v katerem so partizani oktobra 1942 uredili malo tiskarno. Dobro označen kažipot vas pripelje prav pred votlino, v kateri so partizanski tiskarji dva meseca, od oktobra do decembra 1942 tiskali partizansko literaturo. Vodja tiskarne »Meta« je bil Adolf Arigler-Bodin.

Enainštirideset let je že vmes. Avgusta 1942 je Adolf Arigler-Bodin prišel na Gorenjsko po nalogu CK KPS, da bi tu ustanovljal partizanske tehnike. Kljub svoji mladosti, 21 letom, je bil izkušen tiskar. Že od julija leta 1941 se je usposabljal in delal po vrsti ljubljanskih ilegalnih tehnik. Prvo njegovo delo je bila »glava« za Slovenskega poročevalca.

Bodin je pisal dnevnik, kamor je točno zapisoval, kaj so ta dan raznoževali, koliko strani so stiskali, koliko izvodov. Tako piše, da so v januarju 1942 raznoževali posamezna poglavja VKP (b), januarja in februarja pesmi Mateja Borra. Slovenski zbornik in drugo. Zanimivi so tudi njegovi zapisi o njegovih prvih dneh v partizanih v Dolomitih. Tu je dobil prvo partizansko ime »Tehnik«.

Kljub temu, da so o Gorenjski med partizani v Dolomitih in na Dolenjskem krožile pripovedi, kako hudo je tu, koliko je Nemcev, nemških bunkerjev, kakšen teror zganjajo, si je želel sem gor, kajti vedel je, kako potrebna je propaganda našemu boju. Gorenjska je bila tedaj skoraj brez tehnik.

Že pri prvem srečanju z Jožetom Gregorčičem, Lojzatom Kebetom-Stefanom, Vinkom Hafnerjem in Stanetom Kersnikom-Jelovčanom avgusta 1942 je spoznal, da so tu odnosi vodilnih tovarišev do borcev izredno tovariški in topli. Z njimi je potem delil svojo usodo.

27. avgusta je z borci odšel v Kropo, kjer so nabrali obilo materiala in strojev za tehniko. Popolnoma so oplenili pisarne občine in tovarne in zaplenili rotacijski ciklostil, ročni ciklostil, nekaj pisalnih strojev, cel kup matric in mnogo raznih vrst papirja.

7. septembra je Bodin z Vinkom Hafnerjem in Jelovčanom že iskal prostor za tehniko. A velika ofenziva, ki jo je takrat pripravljaval sovražnik na Jelovico, je prekrizala njihove račune.

Ko so v ofenzivi Nemci, podobno kot Kozaro, v strelcih česali Jelovico, ko je padla vrsta borcev na Lipniški planini in drugod po Jelovici, se je Bodin po srečnem naključju rešil s tem, da je splezal na drevo. Bilo je nekje pod Partizanskim vrhom. Vsaj desetkrat so šli Nemci pod njegovim drevesom. O tem piše v svojih spominih:

»Sedel sem komaj kakih 5 metrov nad zemljo, na dveh tankih vejah, z obrazom obrnjenim proti deblu, katerega sem se oklepal z obema rokama. Jelka je rasla na strmem pobočju. Imel sem srečo, da so nemške kolone, ki so bile razvite v strelce, prodirale po pobočju navzgor. Od spodaj me niso mogli videti. Bil sem od drevja dobro zakrit. Nasprotno pa sem jaz Nemce, čim so prišli pod drevo in ko so se vzpenjali naprej, povsem razločno videl. To so bili strašni trenutki, ki so se vlekli kot dolge ure. Takrat sem z vso silo skušal preusmeriti svoje misli na nekaj drugega. Vedel sem namreč, da ne smem gledati navzdol, kajti lahko bi nekdo začutil moj pogled in se ozrl navzgor in potem bi bil izgubljen...«

Dva dni je preždel na svojem drevesu. Ko so Nemci odšli, je taval po Jelovici. Šele 15. septembra je srečal prvega kurirja.

Njegov dnevnik je silno zgovoren. Prav njemu gre zahvala, da so ohranjeni točni datumi dogodkov okrog nastajanja tehnike »Meta«. Tako piše, da mu je 22. septembra Lojze Kebe-Stefan dal nalogo, naj raznoži letak, ki je govoril o izdajalski vlogi bele garde, 27. septembra je nastal letak, ki je pozival Gorenjce, naj ne hodijo v nemško vojsko. »Slovenci na Gorenjskem« je bil njegov naslov. Tega sta z Matom raznožila kar na tleh, na majhni jasi poleg skalne votline, ki je bila sprva namenjena za tehniko, a za delo se ni bila uporabljena.

V zadnjih dneh septembra pa je tovariš Kersnik komaj kakih 200 metrov proč od prve skalne dupline našel novo, veliko večjo, pa tudi bolj skrito skalno duplino. Takoj so se odločili, da bodo prvi prostor uporabljali le kot skladišče mate-

riala, v novem prostoru pa bodo uredili tehniko. Novo odkrito skalno votlino so začeli urejati prav na Bodinov rojstni dan. Takole je zapisal dnevnik:

1. oktober — četrtek. Po tradicionalni običaji se pričnjam delo. Zopet eno uro porabim na Jelovico. Tako se pričnjam 22. leto mojega življenja. Svoj 21. rojstni dan praznujem za sedmokratno. Videl bom kaj mi prinese dan. Ves sem trdo delal v novem prostoru. Zvečer brskam po čerje (sicer smo jedli čez dan čisto dovolj) in se odpravim na Jelovico.

Od 8. do 12. oktobra so urejevali skalno votlino. Z macolo so odbili vse ostre robove, ki so leli iz stene, splanirali teren ter napravili v votlini leseno ogrodje. Na to ogrodje so napelovali ustrojene goveje kože, ki so jih zaplenili v hajko. Streha iz teh kož jih je varovala pred kapljicami, ki so padale s sten votline. Napelovali so mizo, dva stola, nekaj polic, lestev, po katerih so hodili v votlino. Dobro so zamaskirali vhod v votlino. Na lesen pokrov so nabili veliko sušen gozdnega mahu, pokrov pa z usnjenimi rokami pritrdili na okvir, ki je obdajal vhod v votlino. Preostale kože so jim služile za ležišče.

12. oktobra je bila tehnika popolnoma urejena in opremljena z vsem, kar so potrebovali. Imenovali so jo »Meta«. Idejo za ime je dal Vinko Hafner po smrti tovariša Kebeta, ko je bil v trebnja še večja konspiracija.

»Ob petrolejki smo delali,« pripoveduje Arigler. »Tu nismo kuhali. Po pet. šest dni nismo jedli toplega. Jaz sem imel na Jamniku le eno varušico, kjer sem dobival mleko. Nisem bil preveč renjen in ljudje niso imeli zaupanja. Sem bil ljubljčan, tujec, in povsem normalno je bilo, da mi niso zaupali.«

16. oktobra so jih presenetili Nemci. Ugotovili so, da so jih odkrili le manjšo skalno votlino, ki jim je rabila za skladišče. Stane Kersnik-Jelovčan se je skrival vanjo. Na lesenem pokrovu, ki je zapiral votlino, meh ni bil preveč pokrov, temveč le naložen. Ujeli so Jelovčana, jim je ta z zvijačo čez nekaj dni spet pobegnil. »Meta« pa niso odkrili.

Odslej so v »Meto« hodili delat le ponoči. 14. decembra so delali v njej. Postajalo je precej hladno. Bližala se je zima z izdajalskim mrazom. Bodin je tehniko preselil v Mišče na Cirilu Pečniku 14. decembra zvečer je v »Meto« raznožil slovenski poročevalec v 135 izvodih. 15. decembra pa je Bodin označil kot dan, ko je »Meta« začela delovati.

D. Dolenc

S SODIŠČA

S kavo mimo carine

Jože Justin je nekajkrat prepeljal mimo carine kavo in razne tehnične predmete ter s tem zlorabil tudi svoj uradni položaj, saj je delal kot miličnik na mejnem prehodu

Pred temeljnim sodiščem na Jesenicah je bil na 4 leta in tri mesece resne kazni obsojen 26-letni Jože Justin z Jesenic. Kot miličnik postaja mejne milice Korensko sedlo je zlorabil svoj položaj in tujcem zaračunal turistične propustnice v zahodnonemških markah namesto v dinarjih, devize pa si je prisvojil. Vendar pa to ni bilo vse. Ne mejnem prehodu Korensko sedlo se je Justin spoznal z zdomcem Ivanom Kličnikom, ki je preko tega prehoda pogosto potoval domov. Ta je pooblastvo izkoristil, da bi prepeljal brez carinjenja čez mejo 860 kg kave. Justinu je ponudil dovolj veliko nagrado, da mu je ta povedal, kdaj naj bi prišel na mejni prehod, kdaj naj bi prišel na mejni prehod, kdaj naj bi prišel na mejni prehod. Justin ga je tudi seznanil s prodajalnim kavo v Beljaku, ta pa je najel voznika Antona Hohnetza, da bi za nagrado 1000 zahodnonemških mark prepeljal kavo na Jesenice, kjer naj bi jo prevzel Jukić. Navset je bil morda dober, vendar se ni dal dobro prepeljati. Na mejni so namreč cariniki v kombiju kavo odkrili. Anton Hoh-

netz iz Beljaka je bil zaradi pomoči pri nedovoljeni trgovini pred temeljnim sodiščem na Jesenicah obsojen na 7 mesecev zapora, v kazni pa so mu šteli čas, prebit v priporu od sredine junija letos.

Ob tem se je odkrilo, da je Justin tudi sam z osebnim avtomobilom nekajkrat prepeljal kavo čez mejo. Od novembra lani do junija letos je vsaj desetkrat prepeljal kavo in sicer skupaj 217 kilogramov surove in 42 kilogramov pražene. Del te količine — 100 kilogramov so našli pri njem doma. Nekaj kave je prodal znanecem, saj je ugotovljeno, da je s prodajo 26 kg pražene in 114 kg surove kave v okolici Koprivnice zaslužil več kot 60.000 din. Premožensko korist v višini najmanj 1300 din si je pridobil tudi s prodajo dražjih turističnih propustnic, kupoval je tudi tujo valuto. Razen kave je pretihotapil v avtu čez mejo tudi video rekorder, kamero, žepni računalnik, dva tranzistorja in dva fotoaprata.

Sodišče je Jožetu Justinu za vsa kazniva dejanja poleg zaporne kazni 4 let in 3 mesecev zapora izreklo tudi varnostni ukrep prepovedi opravljanja poklica miličnik za dobo 5 let po prestani kazni.

Bencin iz tujih avtomobilov

Na eno leto in štiri mesece zapora sta bila obsojena mlada fanta, ker sta bencin in večjih tudi razne predmete jemala z vlamljanjem v parkirane avtomobile največ na Planini, pa tudi v Preddvoru

Kranj — Če je morda v začetku leta šlo za pustolovski žilico mladostne nepremišljenosti, pa je vztrajanje fantov pri tem pripeljalo vso zadevo pred sodišče.

Slavko Sladič, star 22 let, in leto mlajši Zvonko Bezinovič, oba iz Kranja, sta nameravala poiskati delo pri slovenski plovi Piran, zato sta v Kranju dala odpoved, vendar pa se je kasneje šele pokazalo, da ju na ladjo ne bodo sprejeli. Poletje sta zato hotela preživeti kar brez zaposlitve in kar najbolj razburljivo. Ko jima je izkazalo bonov in denarja za bencin, sta na morju ponoči vlamljala v avtomobile in se oskrbela z gorivom. Ko sta se proti koncu poletja vrnila domov, sta s takim načinom še nadaljevala. Ker pa brez dela ni bilo denarja, sta začela vlamljati v avtomobile in jemati iz njih tehnične predmete. V začetku avgusta letos sta v nepredvidljivih jutranjih urah v Preddvoru na parkirnem prostoru vlomila v avtomobil nizozemskega državljanja. Bezinovič je odvil uro znamke »quartz« ter avtoradio znamke Philips ter tri kasete. Vendar pa avtoradia nista mogla prodati, četudi jima naj bi pri tem pomagal Matjaž Cotman. Le-ta jima je povedal, da bi še najlažje dobili denar pri prodaji avtomobilskih delov za golfa, za kar je že imel kupca. Zato so čez nekaj dni potovno prišli v Preddvor in iskali med parkiranimi avtomobili golfa. Ker pa tega tipa ni bilo, so se odločili za vrom v zastavo 1300. Vendar pa jih je pri tem zalotil lastnik avtomobila, ki si je tudi zapomnil registrsko številko avtomobila, s katerim so fantje pobegnili.

Ker pa tudi po vrnitvi v Kranj fantje nista imela bonov niti denarja za bencin, hotela pa sta se voziti, sta v juliju in začetku avgusta vlomila v več kot 15 osebnih avtomobilov največ na Planini ter pretočila v plaštenke, ki sta jih pri tem nosila s seboj, okoli 150 litrov bencina. Ob tem sta iz nekaterih avtomobilov jemala tudi razno orodje in druge predmete,

kar so kasneje našli pri njiju. Izbirala sta skoraj vedno stoenke, vsaj deset oškodovancev, ki sta jim izpraznila bencinske rezervoarje, je imelo take znamke avtomobil kot Sladič. Sladič in Bezinovič sta skupaj v začetku avgusta na parkirnem prostoru na Planini odmontirala z zastave 101 vsa kolesa in jih premontirala na Sladičev avtomobil, ki je imel gume že precej izrabljene. Te izrabljene gume (bile so tudi druge znamke) sta pustila oškodovancu, mimogrede pa sta iztočila iz njegovega avtomobila še nekaj litrov bencina.

Temeljno sodišče v Kranju je Slavka Sladiča za več kaznivih dejanj tatvine obsodilo na enotno kaznen 1 leto in 4 mesece zapora, enako kazni pa je izreklo tudi Zvonku Bezinoviču. Pri odmeri kazni je sodišče upoštevalo, da sta oba še zelo mlada, da nista bila še kaznovana, da ju je na stranpota zavedla prevelika želja po avanturizmu in lahkem življenju. Upoštevalo je tudi njuno priznanje in obžalovanje. Med obteževalnimi okoliščinami pa je sodišče upoštevalo, da je bilo kaznivih dejanj veliko, vsa pa so bila storjena v kratkem času. Vloga Cotmana je bila pri tem še najmanjša, obsojen je bil na 5 mesecev zaradi prikrivanja in poskusa tatvine. Sodba še ni pravomočna.

Namesto denarne zaporne kazni

Kranj — Temeljno sodišče v Kranju je Milutinu Radiševiču spremeno denarno kaznen 20.000 din v šest mesecev zapora. Za takšno izvršitev kazni se je sodišče odločilo, ker so bili doslej drugi načini — tudi izvršitev — neuspešni. Radiševič je bil namreč pred tremi leti zaradi nedovoljene trgovine in kršitve carinskega zakona pred temeljnim sodiščem v Kranju obsojen na zaporno in denarno kaznen, ki jo je kasneje na pritožbo višje sodišče spremenilo na kaznen enega leta in 20.000 din. Medtem ko je zaporno kaznen preстал, pa je denarna ostala neplačana, četudi mu je bilo dovoljeno, da jo odplača postopoma v desetih obrokih. Sodišče pa je že v izreku kazni zapisalo, da se denarna kaznen v primeru neizvršitve spremeni v nadomestno zaporno kaznen in sicer za vsakih začetnih 100 din en dan zapora.

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

S SRPOM PO SOSEDIH

Če se ga možak napije, pa res ne ve, kaj dela. V Škofji Loki je bilo pred kakimi desetimi dnevi tako. Sosed se ga je tako nalezal, da je grozil in s srpom mahal okoli sebe, pri tem pa sosedu ranih in prst. Sosedu so obvezali prst, možak pa je na treznost počakal v posebnem prostoru, ki ga imajo na postaji milice v ta namen.

PA ŠE S KAMNOM

Prav nič vladno se nista pogovarjala sosedu v Britofu. Eden od njiju je svoje trditve podkrepil s kamnom po sosedovi glavi. Ker sta se tepla na javnem kraju, so miličniku oba prijaviteli sodniku za prekrške.

IN S KOLOM ...

Kaže, da včasih tako priljubljeno orodje za obrčunavanje med fanti na vaških veseljih še ni pozabljeno. Zadnjič so se v hotelu Bor v Preddvoru fantje stekli kdo ve zaradi česa. Pa ne med seboj. Preddvorčan je mahnil po glavi Tržičana. Buške bodo po vsej verjetnosti poročunali pred sodnikom za prekrške. Pa brez revanše, prosim.

SITNARIL V AMBULANTI

Včasih imajo dežurne ekipe v zdravstvenih domovih res neprijetne goste. Ko so pred časom v kranjskem zdravstvenem domu po zdravniški plati poskrbeli za opitega možaka in ga napotili domov, so se križi in težave s ponočnjakom šele začele. Sitnež ni in ni hotel iz ambulante in se je izgovarjal, da je izgubil ključ od stanovanja. Vendar pa ambulanta ni hotel s prostimi posteljami. Dežurna ekipa se je nočnega zoperneža rešila šele s pomočjo miličnikov, ki so ga »odtaksirali« domov.

PREPOZNO DOMOV

Kdo ve, ali je hotel mož veseliti ženo s tem, da je pozno zvečer majavih nog pripeljal s seboj še dva vinska brtelca, ali pa jih je povabil za vsak primer, če bi bila le žena preveč huda. Žena je imela veseljakov v stanovanju takoj dovolj, zato je ročno poklicala miličnike. Veseljaka jih nista dokčakala, in sta jo prej popihala, mož pa je namesto ob ženki prespal v prostorčku za izteznitev.

PRETEP V RESTAVRACIJI

V loški restavraciji Turist so se konec prejšnjega meseca tako stekli, da se je razletelo tudi veliko okensko steklo. Pretepači so se še pred prihodom miličnikov razbežali, le eden je imel pretežke noge, da bi lahko hodil, kaj šele tekel. Pa mu ni bilo treba ne eno ne drugo, saj so ga na hladno kar odpeljali. L. M.

Za večjo prometno varnost Invalidi in starejši ljudje v prometu

Invalidi in starejši ljudje so pogosto udeleženci v prometu, posebej kot potniki ali pešci, vendar težje sledijo prometnemu vrvežu. Zato morajo biti drugi udeleženci v prometu do njih še posebej obzirni.

Invalidni vozniki imajo posebej zanje prirejene avtomobile, katerih varnost mora biti preverjena. Tak avtomobil spoznamo po nalepki »invalid na vozičku« na prednjem ali zadnjem steklu. Te nalepke dobje skupaj s prometnim izkazom invalida. Invalidno je tudi dovoljeno za krajši čas parkirati ali ustaviti vozilo na krajih, kjer to sicer ni dovoljeno, vendar s parkiranjem ne smejo ovirati prometa.

Invalidi in starejši ljudje so kot pešci bolj izpostavljeni prometnim nevarnostim. Njihovo reagiranje v prometu je počasno in okornejšje. Vozniki takšne osebe lahko opazijo na daleč, še posebej so vidni invalidi na vozičkih, z berglami, s palico ali kadar invalida in starejšega pešca kdo spremlja. Slabovidne ali slepe je lahko prepoznati po belih palicah, če jih seveda uporabljajo. Nič manjša nevarnost v prometu ne grozi tudi slušno prizadetim. Prav je, če takim ljudem nevsiljivo pomagamo pri prečkanju ceste ali drugih težavah v prometu. Tudi kot potniki so starejši ljudje in invalidi v slabšem položaju, saj jim življenjske moči ne dopuščajo tako hitrega gibanja pri vstopanju in izstopanju iz javnih prevoznih sredstev. Tudi v takih primerih je lepo, če jim v gneči pomagamo in odstopimo sedež. Vsekakor pa je treba biti obziren do vseh udeležencev v prometu, ki se zaradi takih ali drugačnih težav slabše znajdejo, se težje gibljejo. Le tako bomo vsi varno prispeli, kamor smo se namenili. Mrak

Kranj — Strelska družina Tona Nadižar s Planine je osvojila prehodni pokal letošnjega odprtega prvenstva v streljanju občine Kranj, ki je bilo sredi septembra na strelišču v Struževem. Tekmovanja, ki ga je Svet za LO in DSZ skupaj s Teritorialno obrambo občine Kranj in Zvezo rezervnih vojaških strelskih organizacij že drugič, se je udeležilo 386 strelcev. Razen posameznikov, med katerimi je bilo zelo malo mladine, so se tekmovanja letos prvič udeležile tudi ekipe strelskih dručin, delovnih organizacij in krajevne skupnosti. Na sliki: podelitev pokalov in diplom najboljšim strelcem. — Foto: L. M.

NESREČE

ZBIL PEŠCA

Jesenice — V četrtek, 3. novembra, nekaj po polnoči se je na Cesti na Golico pripetila prometna nezgoda. Voznik Bojan Palčič (roj. 1958) s Hrušice je peljal preveč po sredini ceste, kljub temu pa je spregledal pešca Branka Šranca (roj. 1957), ki je hodil po levi strani ceste. Avtomobil ga je oplazil z levo stranjo, tako da je padel in si zlomil nogo. Prepeljali so ga v jeseniško bolnišnico.

IZVEN PREHODA ČEZ CESTO

Bled — V soboto, 5. novembra, ob 5.40 se je na Cesti svobode na Bledu pripetila prometna nezgoda zaradi neprimerne hitrosti. Voznik osebnega avtomobila Tomaž Česnik (roj. 1963) s Krnice ni opazil Janeza Lepo-

šo (roj. 1951) z Bleda, ki je izven prehoda za pešce prečkal cesto, zato ga je zadel, nekaj metrov še peljal na pokrovu motorja, nato pa je Lepoša padel na cesto in obležen ranjen. Prepeljali so ga v bolnišnico.

NEPREVIDNO NA CESTO

Reteče — V nedeljo, 8. novembra, ob 22.30 se je na regionalni cesti v Retečah pripetila prometna nezgoda vozniku kolesa z motorjem Jožetu Hafnerju (roj. 1964) iz Škofje Loke. Hafner je s sopotnikom Alešem Kušarjem zapeljal s parkirnega prostora na regionalno cesto, pri tem pa se ni dovolj prepričal, če je prosto. Zapeljal je prav pred tovornjak, ki ga je iz Škofjeloške smeri pripeljal voznik Jože Lotrič iz Dražgoš, ki kljub zaviranju in umikanju trčenja ni mogel preprečiti. V nesreči ranjena Hafnerja in Kušarja so prepeljali v Klinični center. L. M.

Mesec varstva pred požari v jeseniški občini Pozornost delu v krajevnih skupnostih

Jesenice — Tako kot drugod so tudi v jeseniški občini v mesecu požarnega varstva, oktobru, želeli spodbuditi aktivnost za zmanjševanje števila požarov. Pri tem so vključili vse delovne in družbene organizacije, ki prek svojega članstva lahko vplivajo na samozaščitno ravnanje delovnih ljudi in občanov na tem področju. Vsaka organizacija je izdelala svoj delovni načrt; vanj je zajela vse dejavnosti, namenjene odpravi nevarnosti in možnih žarišč požarov, preventivnemu in samozaščitnemu delovanju ter dobro organizirani požarni varnosti na delovnem mestu, domovih in njihovih okolici.

Požarnemu varstvu so posvetili večjo pozornost kot doslej v krajevnih skupnostih, kjer je veliko požarnih nevarnosti in virov drugih nesreč. V akcijo, ki naj ne bi trajala samo oktobra, bi se morali vključiti vsi hišni sveti. Njihove naloge so organiziranje za požarno varnostne dolžnosti, odstranitev vseh pomanjkljivosti in možnih žarišč požarov, preizkus pripravljenosti in usposobljenosti stanovalcev za požarno samozaščito, opremljanje s potrebnim gasilnim orodjem, izdelava načrta evakuacije ob požaru in drugo. Predvsem pa naj bi organizirali predavanja oziroma pogovore s stanovalci o zaščiti pred požari in ukrepanju ob

ognju v stanovanju ter skupnih prostorih.

V večjih stanovanjskih zgradbah bi morali imeti ljudi, ki znajo ukrepati v primeru požara. Te strokovne skupine naj bi prevzele v hišnih svetih tudi svetovnalno vlogo in nadzor nad dogovorjenimi obveznostmi v varstvu pred požari. Zato so letos organizirali odbore akcije Mesec varstva pred požari tudi po krajevnih skupnostih v občini. To je nova oblika in možnost za protipožarno izobraževanje prebivalstva, za njegovo osveščanje o nujnosti protipožarne zaščite tako v miru kot izrednih razmerah. Hkrati bo zagotovljen občutke varnosti, zmanjšala se bo možnost panike — posebno med stanovalci v stolpnica in velikih naseljih — in utrujeno bo zaupanje v tiste, ki skrbijo za požarno varnost.

Zaradi lanskoletnih pozitivnih izkušenj so sklenili letos ponovno organizirati problemsko konferenco na temo Vsi za požarno varnost. Posebna komisija ocenjuje pod geslom Sto tisoč preventivnih pregledov tudi urejenost stanovanj oziroma gospodarskih poslojv glede požarne varnosti. Vse načrtovane in uresničene aktivnosti pa so prav tako del nalog v letošnji akciji Nič nas ne sme presenetiti.

S. A.

Le polovica brez napak

Škofja Loka — Konec oktobra je Svet za preventivno in vzgojo v cestnem prometu skupščine občine Škofja Loka organiziral kontrolo tehnične brezhibnosti motornih vozil, pri čemer so sodelovali tudi delavci postaje milice Škofja Loka in strokovnjaki za tehnično brezhibnost vozil.

V akciji so preverili tehnično brezhibnost pri 85 vozilih. Le slaba polovica ustavljenih vozil je bila brez napak. Najpogostejše so bile pomanjkljivosti na svetlobnih napravah, tovorna vozila pa so imela najpogostejše pomanjkljivo izpolnjene potne naloge. Če so bile ugotovljene manjše pomanjkljivosti, so bili vozniki le opozorjeni, za večje pa so miličniki napisali predlog sodniku za prekrške. Vozila z večjimi pomanjkljivostmi so bila tudi izločena iz prometa, poslana v mehanično delavnico in na ponovni tehnični pregled.

Škofjeloška akcija, ki se vključuje v republiško preventivno akcijo »Brezhibno vozilo je varno vozilo«, je pokazala, da je na vozilih še vedno preveč pomanjkljivosti kljub rednim tehničnim pregledom in občasnim kontrolam na cesti. To pa obenem kaže tudi kaj slabo pripravljenost na slabše vozne razmere v naslednjih mesecih.

S. Severin

SPOROČILI STE NAM

Uspeh radovljških balinarjev — Tekmovalci balinarskega kluba Radovljica Rebec, Leskovar, Raspet in Sinobad so v oktobru nastopili na mednarodnem turnirju na Reki in med 24 ekipami zasedli odlično tretje mesto. Ekipa se je zatem udeležila še mednarodnega turnirja v Ronkah pri Trzinu v Italiji. Med 16 ekipami iz Hrvaške, Slovenije in Italije je osvojila prvo mesto in pokal Združenja italijanskih partizanov ANPI. — JR

Chvatal šteti v Beogradu — Ob koncu oktobra je bil v našem glavnem mestu odprt go turnir, na katerem je Matjaz Chvatal (Go klub Kranj) zasedel v moštovski skupini šesto mesto, Mišič, ki služi vojaški rok, je bil v C skupini peti, Jure Pintar (SD Vodovodni stolp) pa osmi do deveti. — M. C.

Visoka zmaga Poleta — Po devetem kolu nogometnega prvenstva Gorenjske so v vodstvu nogometaši iz Lesc s 15 točkami pred Poletom in LTH, ki sta zbrala dve manj. Med srečanji zadnjega kola velja omeniti visoko zmago Poleta nad Retečani in uspeh Lesčanov v Zireh. Izidi : Polet : Reteče 7:0, Alpina : Lesce 1:6, Kondor : Bled 3:1, LTH : Bohinj 4:1, Alples : Trzič 4:1, Trzič : Jelovica 0:1 (zaostala tekma). — P. Novak

Zmaga namiznotenjskih igralcev Verige — Športno društvo Mošnje je pripravilo letošnje sindikalno prvenstvo radovljške občine v namiznem tenisu. Nastopilo je prek sto igralcev iz 14 sindikalnih organizacij. Največ uspeha so imeli delavci Verige. Rezultati — ženske — do 27 let: 1. Gatej (Vezenine), 2. Tepina (Veriga), 3. Oblak (PTT), 27 do 30 let: 1. Urh (Almira), 2. Sifrer (LIP Bled), 3. Pogačnik (Veriga); ekipno: 1. Veriga 33 točk, 2. Vezenine 31, 3. PTT Radovljica 29; moški — do 27 let: 1. Vida (Gorenje), 2. Gatej (Iskra Lipnica), 3. Zupančič (PTT), 27 do 40 let: 1. Vidmar (Gorenje), 2. Praprotnik (Elan), 3. Burazin (Iskra Otoče), nad 40 let: 1. Vidic, 2. Cile, 3. Varl (vsi Veriga); ekipno: 1. Veriga 77, 2. Elan 57, 3. Gorenje in Iskra Otoče 40; skupni vrstni red: 1. Veriga 110, 2. Iskra Otoče 65, 3. PTT 45. — J. Pretnar

Mladinci drugi v republikli — Pred nedavnim so se sestali člani izvršnega odbora Karate kluba Kranj in ocenili delo v minulem obdobju. Zadovoljni so predvsem z dosežki mladincev in mladink, ki so na republiških prvenstvih osvojili pet medalj in se uvrstili na drugo mesto med 22 slovenskimi klubi. V drugi polovici avgusta so bili kranjski karateisti skupaj s člani bežigradske sekcije in s sedmimi gosti iz Londona na pripravah na Jarčjem brdu nad Škofjo Loko. Člani izvršnega odbora so ugodno ocenili poletne treninge in sklenili, da bodo s takšnim načinom dela nadaljevali tudi prihodnje leto. — I. Prasnikar

Priprave odbojkaric — Med pripravami za novo tekmovalno sezono je bil v osnovni šoli 16. decembra v Mojstrani odbojkarjski turnir, na katerem so nastopile ekipe Bleda, Gorj in Metalca iz Siska. Zmagale so igralke Bleda, ki so premagale Gorje z 2:0 in pomlajeno drugoligaško ekipo Metalca z 2:1. Druge so bile gostje iz Hrvaške in tretje odbojkarice Gorj. Igralko Bleda, ki letos nastopajo v slovenski ligo, so zatem odigrale še eno srečanje z Metalcem in tudi tokrat prepričljivo, s 3:1, zmagale. — J. Rabič

Judoistični turnir na Jesenicah — Tekmovalke iz Slovenj Gradca, Maribora, Celja, Rač, Kranja in z Jesenic so nastopile na tretjem poživnem turnirju, ki ga je v domu TVD Partizan Jesenice pripravil domača judo sekcija. Na tekmovalju so se zbrale trenutno vse najboljše judoistke. Edino zmago za gorenjske tekmovalke je dosegla Čerinova z Jesenic v skupini nad 72 kilogramov. Kastrunova iz Kranja je bila druga v razredu do 52 kilogramov in Wolfova z Jesenic tretja v kategoriji do 66 kilogramov. Turnir je veljal kot priprava za republiški in državno prvenstvo in za nastop na mednarodnem tekmovalju, ki bo 13. novembra v Padovi. — J. Rabič

Jesenjski kegljaci na delu proslavili 30-letnico — Jeseniški klub za kegljanje na ledu je bil z mednarodnim turnirjem, ki je veljal tudi za 28. prehodni pokal mesta, proslavil 30-letnico uspešnega dela. Tekmovalja se je udeležilo 26 ekip iz ZRN, Italije, Avstrije, mednarodne zveze za kegljanje na ledu ter domače ekipe iz Mislinje, Rateč, Žirovnice, Kranjske gore, z Bleda in Jesenic. Prvo mesto in pokal mesta je osvojila ekipa Murka z Jesenic, ki je v finalu premagala kegljače Regna iz ZRN. Tretji so bili tekmovalci iz avstrijskega Beljaka, četrta ekipa Krivec Jesenice in peta Vatrostalna. Ob razglasitvi rezultatov so podelili tudi več plaket in priznanj. Plaketo so prejeli ustanovitelji kluba Franc Božič, Karol Kobler, Jože Janežič in Jože Klinar, vsi dosednji predsedniki kluba, dolgoletni klubski delavci, skupščina občine Jesenice, ki je bila pokrovitelj turnirja, kegljaci Regna iz ZRN, s katerimi Jeseničani uspešno sodelujejo, Športno društvo Jesenice, klubi in delovne organizacije, ki pomagajo klubu. Posebno spominsko darilo so poklonili mednarodni evropski zvezi za kegljanje na ledu. — J. Rabič

Balinarji Zgornjega Plavza občinski prvaki — ZTKO in Balinarski klub Jesenice sta na balnišču v Bazi pripravila občinsko prvenstvo v balinanju. Med sedmimi ekipami so zmagali balinarji Zgornjega Plavza pred ekipo Društva upokojencev Jesenice in tekmovalci TVD Partizan Žirovnica. — J. Rabič

la občinsko prvenstvo v balinanju. Med sedmimi ekipami so zmagali balinarji Zgornjega Plavza pred ekipo Društva upokojencev Jesenice in tekmovalci TVD Partizan Žirovnica. — J. Rabič

Vodijo pionirji Lesc in Alpine — Končal se je jesenski del nogometnega prvenstva Gorenjske za pionirje. V A skupini so postali prvaki igralci iz Lesc, ki so v štirih tekmah zbrali osem točk, na drugem mestu so s sedmimi točkami in tekmo manj nogometaši Bohinja, tretje so Jesenice z enakim številom točk, četrte je Bled in na zadnjem mestu Trzič z eno samo zmago. V B skupini je po jesenskem delu prvenstva v vodstvu ekipa Alpine iz Žirov, ki je v petih tekmah zbrala devet točk, druge so Reteče s sedmimi točkami, tretji LTH-A s šestimi, četrte LTH-B s petimi, peti Kondor s tremi in zadnji Polet brez osvojenih točk. — P. Novak

Uspešen konec sezone — V Šempasu pri Novi gorici je bila mednarodna dirka v moto krosu v vseh treh kategorijah — do 80, 125 in 250 ccm. V razredu do 80 ccm je bil Rendulič (AMD Kranj) drugi, njegov družinski tekmeč Željko Čuk pa peti. Med ekipami je zmagala kranjsko društvo pred Lenartom in italijansko Gorico. V kategoriji do 125 ccm je bil Davorin Urevc (AMD Bled) 17., v ekipni razvrstitvi pa je blejsko društvo pristalo na 11. mestu. V konkurenci najmočnejših motorjev so se gorenjski tekmovalci uvrstili takole — Stefan Nahtigal (AMD Kranj) je bil deveti, Marjan Milnar iz Žirov deseti, Ivo Andreuzzi 11., Jernej Frljic 19. in Vid Mlakar 20. Med ekipami so bili tekmovalci žirovskega društva šteti in Kranjčani sedmi. — M. Jenko

45 tekačev in okrog 400 pohodnikov na Lubniku — Planinsko društvo Škofja Loka je ob koncu oktobra priredilo množični rekreacijski tek in pohod na Lubnik. Udeležilo se ga je 45 tekačev in okrog 400 pohodnikov. Proga je bila zahtevna, s 675 metri višinske razlike, in je vodila tekmovalce od Homanove hiše na Mestnem trgu mimo gradu do Kobile, skozi Gabrovo do kočice Borisa Hiberla na Lubniku. Pri mladinkah je v teku zmagala Nežka Zagar (LTH Škofja Loka), pri članicah Zdenka Demšar (Alpinistični odsek Škofja Loka), ki je bila nasploh najhitrejša v ženski konkurenci, in pri veterankah Helena Zigon (SD Ježica). Pri mladincih je zmagal Robert Vehar iz Žirov, pri članih Ivan Urh (KS Črna Kamnik), ki je zahtevno progo pretekel v 32 minutah in 45 sekundah, in pri veteranih Lojze Oblak (Alpina Žiri) s sekundno slabšim časom. — J. M.

Prvenstvo jeseniške občine v krosu — ZTKO Jesenice je v Mlači nad Mojstrano pripravila občinsko prvenstvo v krosu, na katerem je nastopilo 340 tekačev, med njimi največ osnovnošolcev. Tekmovalje je veljalo tudi kot prvenstvo šolskih športnih društev, med katerimi so največ uspeha imeli šolarji iz Kranjske gore. V različnih starostnih skupinah pionirj so zmagale Sefaragičeva, Mlakarjeva, Malejeva, Kučnova in Vauhnikova, pri pionirjih Bogataj, Vidovič, Koder, Oman in Mirjanji. Pri mlajših mladinkah je bila prva Kurbusova, pri starejših Čerinova, pri mlajših mladincih Habe, pri starejših Trstenjak in pri članih Dušan Djuričič. — J. Rabič

Osmo kolo kranjske nogometne lige — V osmem kolu je Triglav visoko zmagal v Senčurju, nogometaši Primskega so na domačem igrišču zgbubili z igralci Kokrice, Sava in Podbrezje sta igrali neodločeno. In Naklem pa bi Trboje skoraj nadoknadile veliko prednost domačinov. V derbiju B lige je Zarica po sumljivo dosojeni najstretrovi premagala Britof. Mladinci in pionirji pa so že končali jesenski del prvenstva, prvaki so igralci Naklega in Primskega.

Izidi — A liga — Sava : Podbrezje 1:1, Naklo : Trboje 5:4, Senčur : Triglav B 1:4, Primsko : Kokrica 0:3 (Vodi Sava s 13 točkami pred Podbrezjami z 12); B liga — Zarica : Britof 1:0, Hrastje : Preddvor 1:6, Visoko : Gintavec 1:0, Bitnje : Velesovo 3:4 (Vodi Zarica s 13 točkami pred Britofom z 12); mladinci — Naklo : Primsko 3:1, Trboje : Kokrica 3:3, Preddvor : Senčur 3:0; pionirji — Naklo : Zarica 4:1, Primsko : Sava 10:1, Kokrica : Senčur 4:1. — D. Jošt

Poraz Alplesa na Bledu — Po osmem kolu nogometnega prvenstva Gorenjske so v vodstvu igralci Lesc s 13 točkami pred Bledom z 12 in LTH z 11 točkami. Nogometaši Alplesa so v tem kolu doživeli poraz na Bledu, omeniti pa velja še gladko zmago Lesc proti Kondorju in veliko število doseženih golov na tekmi med LTH in Gorenjo vasjo.

Izidi — Reteče : Alpina 0:0, Lesce : Kondor 5:1, Bled : Alples 3:1, LTH : Gorenja vas 5:3, Bohinj : Polet 3:1. — P. Novak

Sedem zaporednih zmag rokometašev Preddvora — V žahodni skupini druge moške republiške lige so po sedmem kolu v vodstvu igralci Preddvora, ki so doslej premagali še vse svoje nasprotnike. Rokometaši Žabnice so z osmimi točkami peti in igralci Križ s štirimi točkami deveti.

Rezultati gorenjskih ekip — 5. kolo — Kolinska Slovan : Žabnica 27:24, Križe : Preddvor 17:19; 6. kolo — Žabnica : Novo mesto 28:18, Preddvor : Postojna 42:13; 7. kolo — Inles : Žabnica

26:24, Križe : Zagorje 23:17, Novo mesto : Preddvor 24:34. — J. Kuhar

Alples neporažen, Jelovica druga — V skupini center mladinske republiške lige so doslej odigrali šest kol. Pri mladinkah sta v vodstvu ekipi Alplesa iz Železnikov in Itasa iz Kočevja z 12 točkami, Preddvor je četrte z osmimi točkami, Duplje pete s šestimi, Ratitovec šteti s štirimi točkami in na zadnjem mestu tržiški Peko brez osvojenih točk. V tekmovalju mladincev deli škofjeljska Jelovica drugo mesto z ekipo Prul, Preddvor je četrte s šestimi točkami, Peko je sedmi, Sava osma in Škofja Loka deseta.

Izidi — mladinke — 4. kolo — Duplje : Olimpija 9:20, Kamnik : Ratitovec 15:10, Peko : Alples 9:15, Itas : Preddvor 20:13; 5. kolo — Ratitovec : Itas 13:14, Alples : Kamnik 20:12, Olimpija : Peko 30:6, Preddvor : Polje 16:13, Šentvid : Duplje 10:18; 6. kolo : Ratitovec : Alples 18:26, Duplje : Preddvor 17:19; mladinci — 5. kolo — Prule : Škofja Loka 43:6, Jelovica : Kamnik 24:15, Šentvid : Sava 25:22, Preddvor : Kolinska-Slovan 18:29; 6. kolo — Sava : Preddvor 13:15, Prule : Jelovica 18:11, Peko : Šentvid — prekinjeno pri rezultatu 14:6 za domačine zaradi teme. — J. Kuhar

22 ekip za pokal Kranja — Trim klub Sava Kranj je minulo nedeljo organiziral v Stražišču tradicionalno tekmovalje v orientacijskem teku za pokal Kranja. Pri mladincih je zmagala ekipa ŠD Kalvarija — Stražišče pred prvo in drugo ekipo krajevne skupnosti Zlato polje. Pri članih so bili najhitrejši vojaki V. P. 1008/30 in v ženskem tekmovalju dijakinje kranjske gimnazije pred učenkami Seljakove in Prešernove šole. — M. Miklavčič

V orientaciji najboljši gostje — Prvega odprtega prvenstva Gorenjske v orientacijskem teku, ki je bilo prvič v Sloveniji izvedeno po pravilih mednarodne zveze, se je udeležilo 30 tekmovalcev iz Škofje Loke, Zagreba, Ljubljane, Idrije in Ajdovščine. Največ uspeha so imeli tekmovalci državnih prvakov Maksimir iz Zagreba in člani Planinskega društva Idrija. — M. Miklavčič

Drugo kolo plavalnega mnogoboja

Kranj — V drugem kolu mnogoboja Plavalne zveze Slovenije so se plavalci in plavalke kranjskega Triglava in Radovljice pomerili v disciplinah 400 metrov kralj in 100 metrov prsno, mlajši pionirji in pionirke B in C skupine pa še na 50 metrov kralj in delfin. V plavanju na 400 metrov kralj in 100 metrov prsno so v vseh starostnih skupinah zmagali tekmovalci Triglava, v disciplinah 50 metrov kralj in delfin pa so se radovljški pionirji enakovredno kosali z domačini.

Zmagovalci — 400 m kralj — člani — D. Petrič, mladinci: A. Marenčič, st. pionirji — B. Marenčič, ml. pionirji A — S. Jocič, ml. pionirji B — Vojičič, mladinci — Kosirnik, ml. pionirke A — Kalan, ml. pionirke B — Bogataj; **100 m prsno** — člani — A. Jocič, mladinci — Bešter, st. pionirji — B. Marenčič, ml. pionirji A — S. Jocič, ml. pionirji B — Vojičič, mladinci — Kosirnik, ml. pionirke A — Kalan, ml. pionirke B — Bogataj; **50 m kralj** — ml. pionirji B — Zadravec (Rad.), ml. pionirji C — Naglič (TK), ml. pionirke B — Robič (Rad.), ml. pionirke C — Podvršek (TK); **50 m delfin** — ml. pionirji B — Zadravec (Rad.), ml. pionirji C — Naglič (TK), ml. pionirke B — Robič (Rad.), ml. pionirke C — Podvršek (TK). B. Smid

Smučarski skoki

Najmlajši skakalci zaključili sezono na plastiki

Kranj — Na 15-m skakalnici, pokrita s plastiko, v Stražišču je bila zaključena tekma sezone na plastičnih skakalnicah v letošnji sezoni. Na zadnji tekmi so poleg slovenskih mladih skakalcev nastopili še tekmovalci iz Celovca. Hkrati pa je bilo tudi gorenjsko letno prvenstvo za cicibane.

Rezultati: mlajši cicibani: 1. Martinkaj (Triglav) 149,6 (11,5, 11,5), 2. Mešec 3. Simičič, 4. Kepić M., 5. Kepić J., Polajnar (vsi Triglav); **starejši cicibani:** 1. Špenko (Triglav) 178,5 (11,5, 13), 2. Košelnik (Žirovnica), 3. Zupan (Triglav), 4. Wiesenreiter (Celovec), 5. Torok, 6. Tomažević (oba Žirovnica); **mlajši pionirji:** 1. Miklavčič (Triglav), 2. Pagon (Žirovnica), 3. Ropret (Triglav), 4. Fuchs (Celovec), 5. Bergel (Triglav). J. J.

Namizni tenis

Zmaga in poraz Save

Kranj — Namiznotenjske igralke v medrepubliški ligo so zaključile jesenski del prvenstva. Edini predstavnik Gorenjske, kranjska Sava, je v zadnjih dveh kolih dosegla eno zmago in doživela poraz z vodečo ekipo Marathon iz Zagreba. Sava je izgubila z 1:8. Edino zmago je dosegla Bajžljeva. V nedeljskem nastopu pa so domačinke gladko premagale Orehovo z 8:1. Tri zmage je dosegla Mešičeva enako število zmag pa je zabeležila Svetinova, dve pa Svetinova. Po jesenskem delu je Sava pristala na sedmem mestu. J. J.

Obljuba dela dolg

Ko je postal kranjski plavalni klub absolutni državni prvak v plavanju, ko so naši plavalci začeli dosegati tudi vidnejše mednarodne rezultate, ko je Kranj (in z njim Gorenjska ter Slovenija in Jugoslavija) postal tudi s te plati izven naših meja, so se mnogi kranjski »očetje« navdušili za plavanje. Plavanje in šport na sploh je imel v Kranju in kranjski občini vedno večje število navdušenih privrženec, posebno še ko je tudi vaterpolo zakoračil v prvo zvezno ligo.

Zimski 25-metrski bazen v Savskem logu je bil zgrajen leta 1964. O tega časa naprej so kranjski plavalci napravili nesuluten napredek — z vrhunjsimi rezultati se že uvrščajo v evropski in svetovni vrh. V svetlu tega časa se hitreje napredovali: zgradili so številne olimpijske bazene ter tako omogočili tekmovalcem idealne pogoje za vadbo.

Mi v Kranju imamo poleg odlične mladine in razumevajočih staršev tudi sposobne trenerje — nimamo pa več za ta čas normalnih pogojev za treninge. Danes mora 14 plavalcev vaditi v eni prog! Kaj lahko od tega vadbice še pričakujemo?

Ponosni smo, če na tekmovalnih ob proglasitvah zmagovalcev državnega zastavo in igrajo državno himno, toda kako dolgo še ... Od leta 1970 in naprej vsako leto ob tej ali oni priliki poslušamo obljube in zagotovila, da se bodo problemi portnega plavanja v Kranju znova rešili. Razpisan je bil celo referendum za samoprprispevek za izgradnjo šol, vrtcev in športnih objektov, med njimi pokritega plavalnega olimpijskega bazena. Zbran je bil denar — vendar bazena ni.

Kranjski župani, predsedniki IS in drugi odgovorni so vsako leto nastopili — enkrat eden, drugič drugi — obljubljali in zagotavljali bazen, pa Andrej Verbič in Roman Albreht sta obljubila, da bosta po svojih močeh pomagala Kranju k novemu bazenu. Vendar rezultata ni.

Sedanja generacija družbenopolitičnih delavcev in gospodarstvenikov ima priložnost, da vse po predhodnikih dane obljube uresniči oz. jih uresničevati.

Pionirji, ki danes trenirajo, sicer ne bodo šli na Olimpijske igre, lahko pa ustvarimo vse pogoje, da se pojavijo leta 1988. Tako bi sploh neporavnan dolg star že kar 15 let. In tudi čas bi že bil!

Igor Slavec

Grobosti in izgredi na naših igriščih

Ko športniki obračunavajo s pestmi...

Športni boji na naših igriščih se pogosto izrodijo v grobe obračune in izgrede, v katerih imajo namesto sodnikov zadnje besede športniki, ki tega imena ne zaslužijo.

Kranj — Ne mine konec tedna, da ne bi slišali o izgredih in grobostih na športnih igriščih. Vsebinska tehotna ostaja iz tedna v teden enaka ali vsaj podobna, spreminjajo se le imena oseb, ki nastopajo v »športni tragediji« — igralcev, trenerjev, sodnikov, zapisničarjev, časomerilcev, gledalcev... Osvežimo nekaj primerov.

V tekmi sedmega kola medrepubliške rokometne lige so igralci škofjeljske Jelovice merili moči v športni dvorani Poden z ekipo Varteksa iz Varaždina. Poldrugo minuto pred koncem, ko so gostje vodili z golom razlike, je sodnik Mokrički iz Nove Gradiške zaradi grobega prekrška nad domačim igralcem Beštrom dosodil najstrožjo kazen. Eden od rokometašev gostujoče ekipe se z odločitvijo ni strinjal. Zbil je sodnika na tla in ko se je le-ta skušal dvigniti, ga je v bokarskem slogu ponovno klofnil in mu »razbil« arko. Medtem je drugi sodnik upravičeno odpisal konec tekme...

Drugi primer se je prav tako zgodil v športni dvorani Poden, ob srečanju med celjskimi rokometaši in nižkim železničarjem. Celjani, ki so bili prisiljeni zaradi izgredov v domači dvorani gostovati v mestu pod Lubnikom, so se na Podnu zapletli v nov izgred. Zaradi dosojene sedemmetrovke v zadnji sekundi tekme in peripetiji pri merjenju časa so se pričele vrstiti nevedčnosti, spori. V enem od njih je trener celjskih rokometašev Tone Gorski klofnil zapisničarja Marjana Kuželo. Rezervni vratar Milovan Tomić pa tudi potem ni odnehal, ko mu je sodnik že pokazal rdeči karton. Posledice izgreda, do katerega je prišlo v Škofji Loki, so znane in za Celjane najbrž že usodne.

Nogometaši ne zaostajajo kaj prida za rokometaši. Na tekmi slovenske lige med Triglavom in Rudarjem iz Titovega Velenja se je športni boj izrodil v grob obračun dveh enajsteric. Pri tem so domačini prednjačili. Že med tekmo sta igralca gostujoče ekipe iskala zdravniško pomoč, nekaj minut pred koncem so z zlomljeno nogo odpeljali v bolnico še vratarja Cvetkovića. Kranjski zgled je v primerjavi z izgredom na eni od tekem črnogorske lige komaj omembe vreden. Tam so se namreč spravili nad sodnika in ga tako pretepili, da je še po dveh tednih ležal nezavesten v šok sobi...

Cenejša planinska literatura

Letos, ko člani slovenske planinske organizacije praznujejo 90. obletnico organiziranega delovanja, jim Planinska zveza Slovenije omogoča cenejši nakup izdaj planinske literature. Planinec, ki bo pokazal potrjeno člansko izkaznico, bo lahko novembra kupil 8 odstotkov cenejšo literaturo, vsem drugim kupcem pa nudijo 5 odstotkov popusta. Popust velja za nakupe v ekonomatu PZS v Dvorčakovi 9 v Ljubljani, ki je odprt vsak delavnik od 8. do 14. ure, ob ponedeljkih pa do 17. ure. Kdor kupi vsaj 5 izvodov iste izdaje Planinske založbe pri PZS ali 20 značk, je še naprej deležen 15-odstotnega popusta. In še to! V Ekonomatu je moč kupiti tudi posamezne številke Planinskega vestnika za več let nazaj. (s)

JUDO

Uspešne priprave kranjskih judoistov

Kranj — Judoisti kranjskega Triglava so se zavzeto pripravljali na tekmovalno sezono. Deset članov kluba na kondicijskem treningu na Polki. Čeprav je vadbo nekaj dni ovirala deževje, so priprave povsem uspešne. Dolgoletna člana judo kluba Miro Remic in Vili Klemenčič sta se s tem udeležila še izobraževalnega seminarja v Poreču, na katerem so s pozornostjo namenili metodam ohranjanja tekmovalne forme. Seminar je pripravila Judo zveza Slovenije, vodil pa ga je znani nemški judoist Strummbel, nosilec mojstrskega 6. dan. Remic in Klemenčič sta se seminarju, na katerem sta prisotni naziv inštruktorja juda, udeležila podobnega tečajja v Mariboru.

Uspešnost priprav se je pokazala na prvih tekmovaljih. Mlada kranjska judoistka Kastrunova tudi letos nastopila z uspešnimi nastopi v kategoriji do 54 kilogramov. Na prvem poživnem turnirju na Jesenicah je zasedla drugo mesto, na drugem turnirju v Mariboru pa je bila prva. M. Benedičič

HOKEJ

Jesenice : Olimpija

Jesenice — Hokejisti Jesenic so do jutri, 9. novembra, ob 18.30 postopili v športni dvorani pod Metlakovo s čim tekmeccem za naslov državnih prvaka, z ljubljansko Olimpijo. Za članje vlada na Jesenicah veliko zanimanja, »železjarji« pa obljubljajo obeno igro.

OPTIČNI SERVIS

Kranj — JLA 18
(nasproti porodnišnice)

IZDELAVA VSEH VRST OČAL
na recept ali brez, bogata izbira okvirov
in sončnih očal

Pogled vida:

v ponedeljek, torek, sredo
od 14. do 15. ure

ORDINACIJI V SERVISU

Delovni čas od 8. do 19. ure,

ob sobotah od 8. do 12. ure.

Telefon: 22-196

Priporoča se OČESNA OPTIKA
MARIBOR!

GOZDNO GOSPODARSTVO KRANJ

Delovna skupnost skupnih služb — Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela

DELA FAKTURIRANJA V KOMERCIALNEM SEKTORJU

Pogoji, ki jih morajo izpolnjevati kandidati so:

- administrativna šola,
- 3 mesece delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih.

Delovno razmerje se sklenuje za nedoločen čas s 3-mesečnim poskusnim delom.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v roku 15 dni po objavi prostih del in nalog na naslov: Gozdno gospodarstvo Kranj, Delovna skupnost skupnih služb, Komisija za delovna razmerja, Kranj, Staneta Žagarja 27 a.

Trgovska in gostinska
DO ŽIVILA KRANJ — TOZD Maloprodaja

na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja objavlja naslednja prosta dela in naloge:

PRODAJALEC

(več delavcev za področje prodajalne na Jesenicah)

Pogoji:
— šola za prodajalce, 1 leto delovnih izkušenj, poskusno delo 60 dni.

Delovno razmerje se sklenuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pisane prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev sprejema kadrovska služba DO ŽIVILA KRANJ, Maistrov trg 11-15 dni po objavi!

OBČINSKA RAZISKOVALNA SKUPNOST ŠKOFJA LOKA

RAZPIS

RAZISKOVALNIH NALOG IZ PROGRAMA OBČINSKE RAZISKOVALNE SKUPNOSTI ŠKOFJA LOKA ZA LETO 1983

- Občinska raziskovalna skupnost Škofja Loka razpisuje raziskovalne naloge, ki bodo koristno uporabljene v občinskem prostoru. Naloge morajo biti končane najkasneje do konca leta 1985. Financiranje projektov in druge medsebojne pravice in obveznosti opredeljujejo pogodbe med Občinsko raziskovalno skupnostjo in izvajalci nalog.
- Raziskovalne naloge morajo biti tematsko usklajene s srednjeročnim načrtom dejavnosti Občinske raziskovalne skupnosti Škofja Loka za obdobje 1981—1985. Ta načrt predvideva raziskovanje naslednjih področij:
 - Raziskave surovinskih virov v občini
 - raziskave energetskega potenciala v občini
 - prednostne smeri gospodarske dejavnosti v občini kot raziskave za dolgoročni načrt razvoja občine do leta 2000
 - model in prostor poselitve
 - zdravstveno varstvo
- Na razpis se lahko prijavi organizacije združenega dela in institucije, ki se ukvarjajo z raziskovalno dejavnostjo ter posamezniki.
- Ponudnik raziskovalnega projekta naj navede:
 - naslov naloge in rezultate, ki jih od naloge pričakuje,
 - predviden rok začetka in zaključka naloge,
 - finančno konstrukcijo (cena, morebitne sofinancerje)
- Zadnji rok za prijave na razpis raziskovalnih nalog je 1. 12. 1983. Naloge, ki so jih nekateri izvajalci že predlagali in so tematsko usklajene s tem razpisom, bo Občinska raziskovalna skupnost enakovredno upoštevala.
- Ponudniki naj potrebne podatke v zvezi z razpisom pošljejo na naslov: Občinska raziskovalna skupnost, Škofja Loka, Spodnji trg 40, 64220 Škofja Loka.

Lth

LOŠKE TOVARNE HLADILNIKOV ŠKOFJA LOKA

Objavlja javno licitacijo naslednjih osnovnih sredstev:

	IZKLICNA CENA
1. varilni aparat TO-400-Furlan	5.000 din
2. varilni aparat VARMIG — 400 Gorenje Varstroj	25.000 din
3. vertikalna glava za rezkalni stroj	15.000 din
4. deli kompresorja TRUDBENIK	3.000 din
5. rezervoar za zrak 1000 l do 30 Atm	5.000 din
6. usmernik za galvaniko — oljni, tip UG 9943 BA usmerna napetost 6 V, 200 A	10.000 din
7. črpalka FLUX (tip 630 za prečrpavanje odpadnih vod (nova)	100.000 din
8. obtočna črpalka TOPLOVOD Ljubljana 7320 l/h z elektro motorjem	1 x 3.500 din
9. 2 kom centrifugalni ventilator z elektro motorjem	1 x 3.000 din 1 x 3.500 din

Osnovna sredstva si je možno ogledati v četrtek, 10. 11. 1983 od 10. do 12. ure v obratu Vincarje, razen tlačne posode, ki se nahaja v obratu Trata. Licitacija se bo pričela ob 12. uri istega dne v obratu Vincarje, vsi interesenti morajo pred začetkom licitacije položiti 10 odstotno kavcijo od izključne cene. Licitacija bo pismena.

Osnovna šola
JOSIP BROZ TITO
PREDOSLJE

Komisija za delovna razmerja razpisuje prosta dela in naloge

SNAŽILKE

za nedoločen čas
(nastop dela takoj).

Prošnje oddajte v 15 dneh po objavi razpisa na naslov Osnovna šola Josip Broz Tito, Predoslje, 64000 Kranj.

PRODAJALNA
Delikatera
KRANJ

v novembru in decembru
odprta tudi ob sobotah po-
poldne nasvidenje

SMUČARSKI KLUB BLEJ

Objavlja

LICITACIJO KOMBILJEV,

ki bo v petek, 11. 11. 1983, ob 16. uri na parkirnem prostoru pred avtoparkom, Spodnje Gorje 1.

- Kombi FORD tranzit, letnik 1968, nevozen,
- kombi ZASTAVA 1500 TK, letnik 1977, vozen,
- kombi IMV 1600, letnik 1973, nevozen

Ogled vozil je uro pred licitacijo.

KOMPAS
JUGOSLAVIJA

DNEVNIK
STOP

Kompasova srečanja, ki veljajo za enega najpestrejših in najbolj živahnih ter vsestranskih množičnih izletov pri nas, privabljajo izletnike iz vse Slovenije in so postala že tradicionalna. Kakor je že navada ob praznikih, tudi letos za DAN REPUBLIKE Kompas skupaj z Dnevnikom in Stopom vabi na veselo srečanje v Novi Vinodolski pri Crikvenici. Ne moremo zagotoviti lepega vremena, čeprav je naročeno, zagotovo pa bo dobra družba in program, ki bo zadovoljil, kakor že tolikokrat doslej, tudi najbolj razvajene in najbolj zahtevne. Ne bo manjkalo zabave in razvedrila, sprehodov in izletov, tekmovanj (športnih in drugačnih) ter seveda glasbe, pesmi in plesa. Mimogrede lahko povemo še to, da bo navzoča vsa Kompasova ekipa prekaljenih vodnikov, ki niso manjkali na nobenem sedanem srečanju.

POTUJTE Z NAMI ZA DAN REPUBLIKE V NOVI VINODOLSKI

Novi Vinodolski je slikovit kraj, napolnjen mesteci napolnjen pod Velebitom ob Jadranski magistrali, ki teče skozi sam kraj, ki ima prijetno starodavno jedro z mnogimi spomeniki iz nekdanjih dni. V okolici Novega Vinodolskega je več hotelskih počitniških naselij, med katerimi sta najbolj znana »Zagori« in »Lišanj«. Hotelsko naselje Zagori ima okrog osrednjega poslopja z restavracijo, zimskim bazenom in drugimi prostori v borovem gozdu zvršene objekte, ki lahko sprejmejo okrog 800 gostov. Okolica je prijetna in zelena, na voljo so razgledne terase (tudi za sončenje) in sprehajališče ob morški obali. Naselje Lišanj je manjše (za okrog 300 gostov) in leži na lepem in mirnem kraju v neposredni bližini starega vinodolskega mestnega jedra. V zadnjem času postaja Novi Vinodolski zelo priljubljeno letovišče, kjer sezona traja daleč v jesen prav zaradi prijetnega ambienta, ki ga nudita omenjeni naselja, ki bosta sprejela udeležence Kompasovega srečanja.

POSEBNOSTI:

- Vsak udeleženec srečanja prejme majico z emblemom hotelskega naselja (ob prijavi napišite tudi številko majice!)
- Brezplačna stalna avtobusna zveza med hotelskima naseljem Zagori in Lišanj.
- Vsak večer Kompasov TV-video dnevnik.
- Posebno žrebanje nagrad s prijavnico revije »Stop« (Stopov večer)
- Izkaznice »Kompasovo srečanje«.
- Stalna informativna služba.
- Otroški vrtec in poseben program za otroke.
- Vsak izletnik je udeležen na velikem Kompasovem nagradnem žrebanju.

IZLETI

Z barko v slikoviti Vrbnik na otoku Krku vis-a-vis Novega Vinodolskega. Ogled kraja in vinska pokušina sloviti vrbničkih vin. Z avtobusom po zanimivi Vinodolski dolini pod Velebitom (tudi pokušina mladega vina!). Pa še avtobusni izlet pod naslovom »Goranske specialitete« (pokušina gastronomskih posebnosti Gorskega kotarja).

DRUŽABNI VEČER

Živahno in pestro, zabavno in poučno znani humoristi in nagradne igre, tekmovanja in predstavitve; predvsem pa glasna in neposredna prisotnost plesne skupine KRİK, ansambla »12 nadstropje« in skupine »Vivak« in »Izgubljeno vreme« — do jutranjih uric!

KOMPASOVO SREČANJE SPET SE DOBIMO

PROGRAM

Zbor izletnikov ob 8.30 na ljubljanski železniški postaji (pri muzejski lokomotivi) ob 9.00 odhod posebnega vlaka proti Reki. Po prihodu na Reko nadaljevanje vožnje proti Novemu Vinodolskemu z avtobusi. Vožnja skozi Reko, nad Bakrom, ob Bakarskem zalivu, mimo Kraljevice in Crikvenice. Spotoma tudi razdelitev ključev hotelskih sob. Po prihodu v Novi Vinodolski slovesen sprejem ob vinodolski »šrangli«. Po namestitvi v sobah kosilo. Popoldne prosto, čas za sprehode po okolici. Večerja in nato pester družabni večer v obeh hotelih.

2. dan:

Budnica in zajtrk. Dopoldne praznični kros, športna tekmovanja in čas za sprehode in izlete. Kosilo in popoldne nadaljevanje tekmovanj, sprehodov in izletov. Večerja in skupne dejavnosti v Lišnju, potem pa tekmovalni večer v raznih družabnih igrah (med hoteloma) ter »pokaži kaj znaš«.

3. dan

Zajtrk in prosto dopoldne ter čas za sprehode in kratke izlete. Kosilo in začetek priprav za povratek domov. Vožnja z avtobusi do Reke in nato s posebnim vlakom proti Ljubljani (prihod na ljubljansko železniško postajo ob 19.00).

ODHODI:

Na voljo so trije termini prvi z odhodom 26. novembra zjutraj (povratek 28. 11. zvečer), drugi z odhodom 28. novembra zjutraj (povratek 30. 11. zvečer) in tretji — dvojni — termin z odhodom 28. 11. zjutraj (povratek 30. 11. zvečer).

CENA:

Prvi izlet (26.—28.) stane 3.250 din, drugi (28.—30. 11.) stane 3.500 din ter tretji (26.—30. 11.) 4.950 din.

Cena vsebuje vse prevoze, polne penziona (dva oziroma štiri), dodatno kosilo, zabavni in športni program, glasbo, vstopnine, nagrade, strokovno vodstvo in organizacijo srečanja.

Otroci do 5. leta plačajo le petino cene (20%), otroci od 5. do 10. leta pa plačajo 70 odstotkov cene (če spijo skupaj s starši oziroma na pomožnem ležišču v dvoposteljni sobi). Doplačilo za enoposteljno sobo je 20% od cene aranžmaja.

PRJAVE:

V vseh poslovainicah Kompasova in pri pooblaščenih potovalnih agencijah. Ob prijavi napišite ime hotela v katerem želite bivati. Ob prijavi izpolnite Kompasovo prijavnico in vplačate akontacijo 1.500 din (ali predložite naročilnico OOS). Na hrbtici prijavnice so navedeni splošni pogoji in navodila v zvezi s potovanjem oziroma srečanjem.

RUDNIK URANA ŽIROVSKI VRH v ustanavljanju GORENJA VAS — TODRAŽ

Komisija za delovna razmerja vabi k sodelovanju nove sodelavce in objavlja prosta dela in naloge s polnim delovnim časom:

I. za nedoločen čas:

1. VODJE SLUŽBE ZA VARSTVO PRI DELU (1 delavec)
2. KURJAČA PARNIH KOTLOV (1 delavec)
3. STROJNO MONTAŽNA IN VZDRŽEVALNA DELA na predelovalnem obratu (4 delavci)
4. RAZNA RUDARSKA DELA — KV RUDARJI (več delavcev)

II. za določen čas:

5. TEHNOLOGA ANALITIKA (1 delavec — 1 leto)
6. VODENJE MATERIALNEGA KNJIGOVODSTVA (1 delavec — od decembra 1983 do novembra 1984)
7. STROJEPISJE IN ADMINISTRATIVNA DELA (1 delavec — od januarja oziroma februarja 1984 do oktobra 1984)

Pogoji:

- pod 1. — visoka izobrazba rudarske smeri,
— strokovni izpit za tehn. vodenje jamskega obrata,
— 3 leta ustrezne prakse po opravljenem strokovnem izpitu,
- pod 2. — KV ključavničar,
— izpit za KV kurjača in izpit iz varstva pri delu,
— do 2 leti delovnih izkušenj,
— možnost za dokvalifikacijo za KV delavce,
- pod 3. — KV strojni ključavničar, vodovodni inštalater, ali klepar,
— atest iz varjenja,
— do 5 let delovnih izkušenj,
- pod 4. — KV rudar (3-letna poklicna šola),
— vozniški izpit B oziroma C kategorije,
— starost nad 21 let, jamsko delo,
— do 5 let delovnih izkušenj,
- pod 5. — visoka izobrazba kemijsko tehnološke smeri,
— do 2 leti delovnih izkušenj,
- pod 6. — srednja izobrazba (ekonomske smeri),
— do 2 leti delovnih izkušenj,
- pod 7. — administrativna ali ekonomska šola, (tudi 2-letna),
— znanje strojepisja, preizkus znanja,
— do 2 leti delovnih izkušenj.

Izmenko delo je na delih pod 2. do 4.

Uspešno zdravniško spričevalo pred zaposlitvijo se zahteva za dela od 1. do 5.

Za dela pod 6. in 7. — nadomeščanje v času porodniškega dopusta delavk.

Drugi pogoji po določbah samoupravnih aktov.

Kandidati, ki bodo izpolnjevali pogoje, bodo vabljeni na razgovor in ogled delovnih pogojev. O izbiri bomo prijavljene kandidate obvestili v 30 dneh.

Možnost rešitve stanovanjskega vprašanja v Gorenji vasi po dogovoru.

OBRATNO PODJETJE TRŽIČ

Razpisuje na podlagi sklepa delavskega sveta prosta dela in naloge

TEHNIČNEGA VODJE

Za to delovno mesto je lahko imenovana oseba, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- da izpolnjuje splošne pogoje, določene z zakonom in družbenim dogovorom o uresničevanju kadrovske politike občine Tržič,
- da ima višjo šolo gradbene, lesne ali druge ustrezne smeri ali srednjo šolo tehnične smeri,
- da ima najmanj od 1 do 3 let delovnih ustreznih izkušenj,
- da je sposoben voditi in organizirati delo

Kandidat bo izbran za 4 leta.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo na naslov Obratno podjetje Tržič, Trg svobode 33.

Rok za prijavo je 15 dni od objave razpisa.

Kandidati bodo obveščeni o izidu izbire v 15 dneh po sklepu o izbiri.

ABC POMURKA

ABC POMURKA, LOKA, proizvodno, trgovsko in gostinsko podjetje n. sol. o. Škofja Loka
TOZD JELEN — gostinstvo Kranj

objavlja naslednja prosta dela oziroma naloge

1. KUHARJE

za delo v restavraciji Prajerca v Škofji Loki,
v restavraciji Frankovo-naselje v Škofji Loki
v Prešernovem hramu v Kranju.

Pogoj: — KV kuhar,
— poskusno delo traja 45 koledarskih dni.

2. SNAŽILKE

za delo v restavraciji Frankovo naselje v Škofji Loki in gostilni Stari Mayr v Kranju.
Poskusno delo traja 30 koledarskih dni.

3. HIŠNIKA — KURJAČA

Delo se opravlja v prostorih na Ljubljanski 1 in 1a v Kranju.

Pogoj: — tečaj za kurjača,
— poskusno delo traja 30 koledarskih dni.

Prošnje z dokazili o izobrazbi pošljite v 8. dneh po objavi oglasa v kadrovsko službo podjetja »ABC POMURKA«, LOKA, DSSS, Kidričeva 54, Škofja Loka.

AVTO-MOTO DRUŠTVO TRŽIČ

objavlja po sklepu Izvršilnega odbora

JAVNO LICITACIJO

za prodajo osebnega avtomobila
Zastava 750, letnik 1979, izključna cena 67.000,00 din.

Avtomobil je v voznem stanju.
Licitacija bo v sredo, 9. 11. 1983 ob 16. uri na dvorišču sedeža Avto-moto društva Tržič, Ulica heroja Bračiča 4.
Pravico do nakupa imajo vse fizične in pravne osebe.
Prometni davek v izključni ceni ni upoštevan.
Interesenti dobijo podrobnejše informacije po telefonu (064) 50-045.

IZBRALI SO ZA VAS

Sadje je letos dobro obrodilo. Ker pa vsega ne bo moč pojedti, ga bomo nekaj predelali v žganje, s pomočjo kotla za žganje. V blagovnici Fužinar na Jesenicah vam nudijo 60 litrski kotel po 26.756,65 din.

ALPETOUR

SOZD ALPETOUR Škofja Loka —
TOZD ŽIČNICE VOGEL BOHINJ

Ponovno objavlja na podlagi sklepa odbora za delovna razmerja prosta dela oziroma naloge

SPREVDNIKA NA NIHALNI ŽIČNICI

Pogoji:

- KV strojni ključavničar ali električar (jaki tok) ali
- z delom pridobljena delovna zmožnost ter 5 let delovnih izkušenj, od tega 3 leta na področju žičničarstva.

Poskusno delo 2 meseca.

Delo je za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba v Škofji Loki, Titov trg 4b — 8 dni po objavi.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 60 dni po izteku prijavnega roka.

OBČINA ŠKOFJA LOKA Sekretariat za občo upravo in proračun

Sekretariat za občo upravo in proračun Upravnih organov občine Škofja Loka objavlja naslednja prosta dela in naloge:

- v delovni skupnosti Zavoda za družbeni razvoj občine Škofja Loka

ODGOVORNEGA URBANISTA

Pogoj: visoka strokovna izobrazba, gradbene ali arhitektske smeri in 3 leta delovnih izkušenj.

— v delovni skupnosti sekretariata za občo upravo in proračun

REFERENTA ZA PRAVNE ZADEVE

Pogoj: visoka strokovna izobrazba pravne smeri in 2 leti delovnih izkušenj

SNAŽILKE

Pogoj: osnovna šola

Prijave z dokazili o strokovnosti in kratkim življenjepisom naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi oglasa na naslov: Občina Škofja Loka, sekretariat za občo upravo in proračun, Škofja Loka, Poljanska c. 2. Nepopolnih prijav ne bomo obravnavali.

Prijavljeni kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po preteku veljavnosti oglasa.

ALPETOUR

ALPETOUR
INTERNA BANKA ALPETOUR
o. sub. o.
Škofja Loka, Titov trg 4/b

na temelju sklepa zbora internih bank razpisuje dela in naloge

DIREKTORJA INTERNE BANKE

Poleg pogojev, določenih z zakonom in družbenimi dogovori morajo kandidati izpolnjevati naslednje:

- dokončana ekonomska šola, teta,
- najmanj 3 leta ustreznih delovnih izkušenj.

Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta.

Pismene prijave z opisom dosedanjih delovnih izkušenj in kazil o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dni po objavi na naslov: SOZD Alpetour — Škofja Loka — prava služba, Titov trg 4/b, Škofja Loka, z oznako »za razpis«. Zbor interne banke bo o imenovanju kandidata odločil v 60 dneh po končanem zbiranju prijav.

Kandidati bodo o imenovanju obveščeni.

70 ljubljanska banka

Temeljna banka Gorenjske

LJUBLJANSKA BANKA Temeljna banka Gorenjske n. sub. o., Kranj

Na podlagi sklepa 22. redne komisije za delovna razmerja dne 2. 11. 1983 delovna skupnost Ljubljanske banke, Temeljna banka Gorenjske Kranj objavlja prosta dela in naloge:

ČIŠČENJE POSLOVNIH PROSTOROV

Poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev, se za opravljanje del zahteva:

- nepopolna osnovna šola,
- tri mesece delovnih izkušenj.

Poskusno delo traja tri mesece. Delovno razmerje sklenemo na nedoločen čas.

Prijave naj kandidati pošljejo 8 dneh po objavi na naslov: Ljubljanska banka, Temeljna banka Gorenjske Kranj, Cesta 11. št. 1.

O izbiri bodo kandidati pismeno obveščeni v 30 dneh po zaključeni objavi.

Alpinistične novice

Po vrnitvi iz Pamirja je Tomo Čučina Alpinističnega oddelka Kranj objavil zahtevnih samostojnih (solo) vzponov 16. septembra je v slabem vremenu zal smer Juvan—Stebaj v severni smeri roke peči. To je bila druga samostojna vitev te smeri. Pet dni kasneje je opravil ponovitev 1005 metrov visokega Čopovega stebra in drugo ponovitev nega obraba. 26. septembra je kot prvi slej samostojno ponovil Steber v Slednji dan je Cesen preplezal tri ste težavnostne stopnje — Zajelo (tretja samostojna ponovitev), Zavrni steni Sit (šesta ponovitev) in JLA v Sitah (druga ponovitev) in opravil še dva vzpona — četrto samostojno ponovitev Raza mojstranskih vzponov, drugo ponovitev smeri Kunava in naslednji dan pa še drugo samostojno (pa deveto) ponovitev smeri Hudočvan v severni steni Travnika. Smeri prvič preplezana pred 22 leti.

Srečo Rehberger se vse bolj uspešno prostem plezanju, pri čemer uporablja ne. zagode, zatiče in ostale pripomočke za varovanje, ne pa za vzpenjanje. 4. tembra je skupaj z Igorjem Kalanom kot sedmi ponovil v prostem sloju s sko smer v Vežici. 24. septembra je Rehberger in Cesen kot prva prosta prosta Spominsko smer dr. Zavrnik. Naslednji dan je Rehberger skupaj z Binetom prvič ponovil s prostim plezanjem smer v Dolgem hrstu. Čez dva dni Kalanom opravila četrto ponovitev jeve smeri v Jalovcu, prvi oktobrski dan Sterom smer JLA v Sitah.

18. septembra sta Franci Pogodina in čičo Rehberger kot četrta ponovila Dvo varianto smeri Ceneta Kramarja v Dva dni kasneje je Rehberger prvič prvi ponovil s samostojnim plezanjem rektno smer v Štruci. 24. septembra je jaž Beguš in Matej Kranjc plezala v Štruci. Prek Skalaške sta nadaljevala po Brojan—Dimnik, nato prečila na levo vzpela navrh, nakar sta se spustila po prvenstveni smeri. Naslednji dan je Kalan in Rado Markič preplezala Steber v Rintavcu. 1. oktobra sta se Cesen in Janez Trilar povzpela po brennerjevi smeri v Travniku, Igor Kalan Tine Klanjšek pa po Herlec—Kocina smeri v Sitah. Pet dni kasneje sta Rehberger preplezala še Direktorski Stenarju.

ABC POMURKA

ABC POMURKA

Trgovska delovna organizacija GOLICA o. o.
Odbor za delovna razmerja
Delovne skupnosti za skupne zadeve o. sub. o.
Jesenice, Titova 22

objavlja prosta dela in naloge

PRAVNEGA REFERENTA

s polnim delovnim časom za določen čas,
za nadomeščanje delavke med daljšo bolezensko odsotnostjo in porodniškim dopustom.

Pogoj: — visoka strokovna izobrazba pravne smeri oziroma višja strokovna izobrazba pravne ali upravne smeri,
— tri leta delovnih izkušenj,
— trimesečno poskusno delo

Za opravljanje zadevnih del in nalog lahko združi delo tudi pripravnik.

Kandidati naj ponudbe z dokazilom o strokovni izobrazbi pošljejo na naslov: ABC Pomurka, Trgovska delovna organizacija Golica, Kadrovska služba, Titova 22, Jesenice, v 8 dneh po objavi.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po opravljenem postopku.

MALI OGLASI tel.: 27-960

PRODAM
 Prodajna REPO za kisanje ali krmo. 11375
 15. Naklo 11357
 Prodajna FOTOAPARAT canon C 30. 11387
 Ugodno prodajna rabljen vzidljiv 11375
 Številnik Pioneer in UKV WALK- 11375
 Bogataj, Trata 30, Škofja Loka
 Prodajna barvni TELEVIZOR grun- 11544
 Telefon 60-695 11545
 Prodajna termoakumulacijski PEČI, 3 11547
 118W in ZASTAVO 750 ter SALO- 11548
 C talcev 6/A, Škofja Loka
 Prodajna UNIVAC — stroj za lukna- 11548
 kartic. Telefon 60-338 11547
 Prodajna 500 kg ZELJA v glavah. 11548
 Brnik 66, Cerklje na Gorenjskem
 Prodajna trajnožarečo PEČ küppers- 11550
 busch. Oglasite se pri Francu Merlaku,
 Gregarjeva 13, Kranj

PRODAJALNA
Delikatesa
KRANJ
 bogata izbira za predpraznične nakupe tudi ob sobotah popoldne vabljene

Ugodno prodajna skoraj nov POMI- 11557
 VALNI STROJ iskra in barvni TELE- 11557
 VIZOR gorenje. Kočnik, Pot na Jošta 11557
 8, Kranj
 Prodajna isospan ZIDAKE, 200 kosov. 11557
 Informacije po tel. 47-182 vsak dan od 11557
 15. ure dalje
 Prodajna 1500 kosov modularne OPE- 11554
 KE BH 8 in 250 VOGALNIKOV. Potoče 11554
 5, Predvdor
 Prodajna suha bukova DRVA in jih 11555
 dostavim na dom. Telefon 24-642
 Prodajna 10 mesecev starega BIKCA 11556
 za rejo. Sp. Duplje 76
 Prodajna visoko brejo KRAVO simen- 11557
 talko. Stanonik, Vinharje 10, Poljane
 Prodajna invalidski MOPED — tri- 11557
 kel in ELEKTROMOTOR 18 kW, 1400 11557
 obr./min. Informacije po tel. 064-61-993
 Prodajna etažno PEČ central 20 in 11559
 ŠTEDILNIK küppersbusch s pečico. 11559
 Telefon 40-146
 Prodajna razdelilno OMARICO za 11559
 elektriko, za stanovanjsko hišo, brez 11559
 električne opreme. Telefon 65-091 zve- 11560
 čer
 Prodajna dobro ohranjeno 5 kW ter- 11561
 moakumulacijsko PEČ AEG. Česen, 11561
 Ješetova 30/A, Kranj (popoldan)
 Pocen prodajna lepo ohranjeno tri- 11562
 delno OMARO, jogi, tridelne žimnice 11562
 in pleteno naslonjalo — fotelj. Telefon 11562
 50-714
 Prodajna armaturne MREŽE 6 in 11563
 8 mm (na Golniku). Telefon 82-861 — 11563
 int. 46 — Viktor Uranič, Stranska pot 11563
 10, Jesenice
 Prodajna manjšo količino oblikovane- 11564
 ga armaturnega ŽELEZA, po polovični 11564
 ceni. Urbas, Gradnikova 2/B, Radovljica
 Prodajna PEČ na kurilno olje in ŠTE- 11565
 DILNIK na drva, širine 30 cm. Jerič, 11565
 Dobrška 2, Lesce
 Zelo poceni prodajna dobro ohranjen 11566
 KAVČ in DIVAN. Štrombl, Jesenice — 11566
 Javornik, Likovičeva 3
 Prodajna 140 kv. m PLASTIČNE 11592
 MREŽE za fasado in 4 kW termoaku- 11592
 mulacijsko PEČ. Rabič, Delavska 13/A, 11592
 Mojstrana, tel. 27-161 dopoldan
 Ugodno prodajna kombiniran ŠTE- 11592
 DILNIK (plin, elektrika). Telefon 11592
 24-013
 Barvni TELEVIZOR iskra azur, še v 11593
 garanciji, prodajna. Telefon 23-901
 GUMO MICHELIN X, novo, 11594
 135-380/135-15 in totaterm CEVI za 11594
 podno ogrevanje, prodajna. Telefon 11594
 28-465 — int. 27
 Ugodno prodajna približno 1000 kosov 11595
 dvakrat žgane OPEKE. Telefon 27-761 11595
 od 8. do 14. ure

KUPIM
 Kupim rezkalni STROJ, lahko tudi 11587
 potreben popravila. Ponudbe na na- 11587
 slov: Peternel, Hafnerjeva 14 ali 11587
 tel. 25-280

VOZILA

Prodajna trisobno STANOVANJE. 11583
 Ogljed vsak dan od 18. ure dalje. Bojan 11583
 Valjavec, Deteljica 1, Tržič
 Na Ješenicih ali okolici najame štiri- 11584
 ričlanska družina STANOVANJE ali 11584
 starejšo hišo. Ponudbe pod: Inženir
 Mamica z dveletno hčerko, nujno iš- 11585
 če SOBO z možnostjo kuhanja in pra- 11585
 nja za dobo 1 leta, na območju Kranja. 11585
 Cenjene ponudbe pod šifro: Pomoč v 11585
 stiski
NAJDENO
 Zatekel se je NEMŠKI OVČAR. Ko- 11591
 letič, Savska loka 5, Kranj

ZAPOSLITVE

KV ali PKV KOVINOSTRUGARJA, 11588
 z enoletno prakso, zaposlim. OD po do- 11588
 govoru. KOVINOSTRUGARSTVO Va- 11588
 lentin Sinko, C. talcev 17, Škofja Loka 11588

OBVESTILA

POLAGAM vse vrste toplih podov, 11590
 itisonov, tapisoma, obloge stopnic in 11590
 sten. Se priporoča Ivan BOGUT, Bled, 11590
 Za žago 6, tel. 78-060
 Poceni in solidno POLAGAM kera- 11590
 mične ploščice. Naslov v oglasnem od- 11590
 delku.

Jamarske novice

Letošnjega poletja so Brezno pri Le- 11548
 jancu na Jelovici obiskali številni ja- 11548
 marji. Najprej sta se vanj spustila Igor Poto- 11548
 čnik in Slavko Žan, člana kranjskega dru- 11548
 žine za raziskovanje jam, in v petih urah 11548
 spustila do Bivaka štirih vponk v globini 11548
 400 metrov. Do tja sta se spustila po vrhov, 11548
 ki je pred tem napeljal Matjaž Chvatal, 11548
 ki nekaj dni prej sam spustil do dna 11548
 (—534 metrov) in se vrnil na površje 11548
 v urah in 20 minutah. Iz Bivaka sta 11548
 jamarja do začetka Jeloviškega rova 11548
 (500 metrov). Po njem sta napredovala še 11548
 400 metrov, nakar jima je pot zaprla ožina, 11548
 ki nikoli se nista mogla preriniti. Pravi- 11548
 ta se je rov za ožino ponovno razširi. Na 11548
 koncu sta se vrnila po dobrih 30 urah biva- 11548
 nja. 11548
 Veno so se spustili tudi Matjaž Dra- 11548
 žič, Rajni Feldin in Rožle. Priplezali so do 11548
 dna 400 metrov in se vrnila na površje. 11548
 Metja, ki so bili v breznu, so bili Matjaž 11548
 (drugi v dveh dneh), Stojan Sanein 11548
 in dva člana Jamarske sekcije SPD Trst. 11548
 Brezna in nazaj so po že napeljanih 11548
 potrebovali komaj sedem ur. V breznu 11548
 je štirje člani jamarskega kluba 11548
 dva jamarja iz Ribnice in devet iz 11548
 vasi pa so se spustili le do Dolge dvo- 11548
 v globini 340 metrov. Zadnje dni julija 11548
 so Matjaž Dražič, Boris Macarol, Vili 11548
 Lep, Potočnik in Rafael Feldin preple- 11548
 zali v globini 514 metrov. Njegove 11548
 so na debelo obložene z ilovico, tako 11548
 je bilo nemogoče plezanje brez derez, 11548
 in cepina. Raziskali so 70 metrov rova, 11548
 pa odnehali, ker niso imeli s seboj 11548
 klinov in zagozd. 11548
 Člani kranjskega društva so se spu- 11548
 stili v Verteljno brezno na Jelovici, 11548
 ki je v oktobru izmerila brezno Union 11548
 nad Mibovi gori nad Jamnikom, devet 11548
 pa se je udeležilo medkljubske ak- 11548
 cije Katni jami pri Divači. Veliko pozorno- 11548
 st v letošnjem poletju namenili tudi od- 11548
 vnovitvi novih jam. Štiri nova brezna so od- 11548
 vna na Jelovici ob novi cesti Babji zob—Ri- 11548
 čka planina, dve pa na območju Zontari- 11548
 na Vobnikovega kotla.

V SPOMIN
 bratu
MARJANU

Ko je moral pred 10. leti zapustiti svoje mlado življenje, ka- 11548
 terega je nadvse ljubil!
MARJAN, V MISLIH SI OSTAL Z NAMI!
 PLESTENJAKOVI
 Šutna, 8. novembra 1983.

ZAHVALA
 V 83. letu starosti nas je zapustila naša draga mama 11548
 in stara mama
FRANČIŠKA BOGATAJ
 roj. ŠTRAUS
 p. d. Janezova mama s Srednjega brda
 Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom in sosedom za pomoč, 11548
 darovano cvetje in vence, prav tako tudi vsem znancem in 11548
 prijateljem za izrečena sožalja, cvetje in spremstvo na njeni 11548
 zadnji poti. Najlepše se zahvaljujemo podjetju Remont — 11548
 gradnje Žiri za pomoč. Posebna zahvala tudi vsem duhovni- 11548
 kom za lep pogrebni obred in vsem pevcem za žalostinke.
VSEM ŠE ENKRAT ISKRENA HVALA!
ZALUJOČI VSI NJENI
 Srednje Brdo, 20. oktobra 1983

POSESTI

V najem vzamem velike površine 11586
 OBDELOVALNE ZEMLJE, dam 30.000 11586
 din najemnine za hektar. Orehovalje 13, 11586
 Kranj
 V okolici Kranja, najraje v okolici 11586
 Cerklje, kupim starejšo HIŠO. Kjerko- 11586
 li na Gorenjskem pa vzamem v najem 11586
 gostinski lokal. Cenjene ponudbe poš- 11586
 ljite pod šifro: Možno plačilo v devizah 11586
 Takoj ugodno prodajna visokopritli- 11587
 čno HIŠO (do V. faze). Naslov v oglas- 11587
 nem oddelku.

STANOVANJA

Iščem SOBO s souporabo sanitarij 11587
 ali GARSONJERO v Kranju ali bližnji 11587
 okolici. Sem veliko odsotna. Ponudbe 11587
 pod: Nujno

OBLETNICA

9. novembra mineva žalostno leto od strašnega 11587
 trenutka, ko je prišla vest, da ni več med nami dragega 11587
 atija

MATEVŽA ŠTIRNA

Nisi se poslovil, tiho si odšel, ne moremo verjeti, da te ni več, le tih grob je nema priča. Pra- 11587
 zen je najin dom, v najinih srcih bolečina in solze, ki so vedno ob tebi. Nikoli ne boš pozab- 11587
 ljjen! Hvala vsem, ki obiskujete njegov prerani grob, mu prižigate sveče ali se ga drugače 11587
 spominjate.

ŽALUJOČI: sin Matej z mamico in drugi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega

VINKA MUHOVCA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki se ga pospremili na zadnji poti, nam izrazili soža- 11587
 lje, darovali vence in cvetje. Posebna hvala dr. Žiliču in ostalim zdravnikom iz Ra- 11587
 dovčevke, zdravniškemu in strežnemu osebju Bolnišnice Golnik, bližnjim sosedom, 11587
 družbeno-političnim organizacijam Brezje in Mošnje, govornikom KS in ZB NOV 11587
 Brezje za poslovilne besede, jeseiški godbi in pevcem, posebej pa še vsem prija- 11587
 teljem in znancem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti.

ZALUJOČA ŽENA IVANKA IN DRUGI

Črnivec, 2. novembra 1983

Desetkratno povečanje članstva

V AMD Cerklje se je ob ustanovitvi 1953. leta vključilo 49 članov — Nenehna skrb za vzgojo članstva in prebivalcev — Dosedanje delo uspešno, manj gotov pa nadaljnji razvoj, ocenjuje predsednik Janez Globočnik

Cerklje — Motorizacija je v petdesetih letih prodrla tudi na vas in v mnogih krajih so bila ustanovljena avto-moto društva. V Cerkljah se je to zgodilo januarja 1953. leta na pobudo tamkajšnjega učitelja Gvida Pahorja.

Ob ustanovitvi je društvo imelo 49 članov, ki so že prvega maja istega leta pripravili paradno vožnjo z motorji in pozneje tudi spretnostno vožnjo. Njihova dejavnost je spodbudila zanimanje med takrat okrog 4500 prebivalci v sedmih krajih pod Kravcem. Tako se je povečevalo članstvo v društvu skladno z razvojem motorizacije in rasto življenjske ravni prebivalstva. Seveda se je širila tudi društvena dejavnost.

«Že 1954. leta smo priredili,» se spominja današnji predsednik društva Janez Globočnik, ki spremlja društveni razvoj od začetka, »prve tečaje za voznike A in B kategorije. Najprej smo imeli na razpolago za

ocenjevalne vožnje le eno motorno kolo, dve leti pozneje pa že prvi avto. Ko so začeli vaščani kupovati traktorje, smo za traktoriste organizirali spretnostne vožnje in izpite. Od vsega začetka smo pripravljali tudi razna predavanja s filmi o cestnoprometnih predpisih in varnosti v prometu za krajane.»

Svoje sile so člani društva usmerjali v športno in tekmovalno dejavnost. Pozimi so prirejali smučanje z motornimi kolesi, med letom pa so se udeleževali meddruštvenih ocenjevalnih voženj z avtomobili in drugih tekmovalj. Njihova osnovna dejavnost je vendarle bila in ostala vzgoja voznikov in prebivalstva. Ker zanj niso imeli primernih protorov, so se odločili zgraditi društveni dom. S prostovoljnimi delom članstva in pomočjo krajanov so uresničili tudi to nalogo; dom so svečano odprli 1978. leta ob 25-letnici ustanovitve društva.

»Dom, v katerem so učilnica, pisarna, garaže in skladišče, je bil velika pridobitev za razvoj društvene dejavnosti,« ocenjuje sogovornik in dodaja: »Prostori v njem še danes ustrezajo potrebam okrog 500 članov; v njem so spravljena tudi naša 4 vozila zastava 750 za poučevanje kandidatov za voznike.»

Ker je našo avto šolo vedno odlikovalo uspešno delo in je društvo znano kot eno boljših na Gorenjskem, našim štirim honorarnim inštruktorjem doslej ni primanjkovalo dela. Če smo lahko zadovoljni z dosedanjim napredkom te društvene dejavnosti, pa smo lahko manj gotovi o njenem nadaljnjem razvoju. Zaradi določil novega zakona o avto šolah bo od drugega leta naprej mogoča ta dejavnost samo tam, kjer bodo imeli najmanj dva poklicna inštruktorja. Zato se že dogovarjamo z drugimi avto-moto društvi v občini o organiziranju skupne avto šole. Obenem predvidevamo, da bo ob upadu osnovne dejavnosti in morebitnem zmanjševanju števila članstva bolj zaživel druga aktivnost, ki bo še tesneje povezala člane.»

Letos je društvo usmerilo delo razen v usposabljanje voznikov osebnih vozil in traktorjev ter vzgojo osnovnošolske mladine v več akcij. Pripravilo je rally vožnjo z avtomobili ob srečanju borcev na Kriški planini in spretnostno vožnjo s traktorji ob krajevnem prazniku, praznovanje društvenega jubileja pa je popestrilo s spretnostno vožnjo motoristov in razstavo starih motorjev, ki jo bodo zaradi uspešnosti ponovili vsako drugo leto. Za vodstvo društva je pred dnevi organiziralo tudi ogled Industrije motornih vozil v Novem mestu.

»Na septembrski proslavi 30-letnice društva,« pove za konec predsednik Globočnik, »smo s priznanji nagradili prizdevno delo 32 članov. Za posebne zasluge pri širjenju tehnične kulture je društvo prejelo od Zveze tehničnih organizacij Jugoslavije srebrno plaketo Borisa Kidriča. To bo spodbuda za nadaljnje sodelovanje z Zvezo tehničnih organizacij v občini Kranj, seveda pa bomo še naprej razvijali stike s sosednjimi avto-moto društvi in Avto-moto zvezo Slovenije, kranjskim svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu ter krajevnimi družbenimi organizacijami.« S. Saje

Tečaj za urejanje šopkov

Kranj — Hortikulturno društvo Kranj organizira tečaj urejanja zimskih šopkov in suhih aranžmajev ter šivanja mehkih igračk, ki bodo lahko tudi primerna darila ob Novem letu. Tečaj se bo začel v četrtek, 10. novembra in bo trajal do konca meseca. Ob torkih in četrkih ob 16. uri se bodo tečajniki dobivali za dve uri v stari osnovni šoli Simon Jenko v Kranju, Komenskega ulica 2, učilnica 1 a. Stroški udeležencev so 600 dinarjev. Prednost imajo člani društva, lahko pa pridejo tudi nečlani.

Sporočila alpinistov iz Himalaje

Ljubljana — Kranjski alpinist Andrej Štremfelj, ki vodi slovensko alpinistično odpravo »Anapurna 1983«, je poslal komisiji za odprave v tuja gorstva pri Planinski zvezi Slovenije telegram, v katerem sporoča: »Na višini 6400 metrov smo zaradi velikih objektivnih nevarnosti obrnili. Po zdrav vsem.« Tako odpravi ni uspelo preplezati načrtovane nove smeri v južni steni Anapurne, prvega osemtisočaka, na katerega je stopil človek.

Bolj razveseljivo je sporočilo o uspehu odprave AO Ljubljana-Matica pod vodstvom Staneta Belaka Šraufa, ki ga je prek agencije AFP 6. novembra poslalo nepalsko ministrstvo za turizem. V njem navajajo, da so se štirje jugoslovanski alpinisti 27. oktobra letos povzpeli na 7455 metrov visoko Gangapurno. Ta velik alpinistični podvig so dosegli Stane Belak, Pavle Kozjak, Marjan Kregar in Emil Tratnik. Kot sporočilo dodaja, jim je to uspelo celo brez uporabe dodatnega kisika. (S)

Kraje so bile in bodo

V tri vrste razvrščajo trgovci svoje tatove: eni so kleptomani, ki vzamejo stvar na polici skoraj nevede, ker je pač tam in si ne morejo kaj, da je ne vzamejo; drugi so slučajni kradljivci, ki jih slučajno nekaj zamika; tretji, katerih se trgovci najbolj boje, so organizirani tatovi. To je skupina, ki deluje tako, da jih nekaj zamoti prodajalce, drugi medtem nemoteno krajejo. Še hujsa je seveda organizirana skupina, ki kraje s pomočjo prodajalca in si potem razdeli dobiček. Tudi to se dogaja. S športnega oddelka v Globusu so pred časom odnesli kup smuč. Kdo bolj kraje, je težko reči. Včasih so bili to reveži, danes ni več tako. S padanjem življenjskega standarda, z draginjo kraje naraščajo. Trgovci jih vse bolj čutijo na svoji koži, kajti njihov osebni dohodek je zato manjši. Tudi izpostavljeni so. Ljudje, ki jih trgovci odkrijejo in predajo organom Ljudske milice jim dostikrat groze. V tujini tatove po trgovinah uspešno odkrivajo s tehničnimi napravami, pri nas pa se moramo zanašati na previdne, zanesljive prodajalke, ki varujejo svoje blago kot svoje oko in si namesto samopostrežnih polic žele nazaj varen pulc, ki jih bo ločil od nepoštenega kupca.

Slavica Tomažin, vodja izmene v Živilih v Globusu: »Danes ne de že vse od kraja, se ti zdi, otroka pa do stare ženske. Če drugega konzervo rib, pašto, sendvič, kar zlahka smukne v bundo, v dežnik, v torbico. Pa vsak od teh denar v denar. Tudi 3000 dinarjev je imela šolska, ki je ukradla konzervo. Koč je neka starejša ženska, ki ko nabrala v torbo, da sem bolj rdeča jaz, ki sem vlekla v kot ona: 2 sadjevca, pečenice, 20 suhih klobas, moko, sladkor, rozine. Kolikokrat si nad ljudmi presenečen. Tako pošten vid daje, pa kraje. Včasih, kadar imamo čas, jih kar veliko najdemo. Smo že kar nekako verzirani v odkrivanju tatov. Če opazijo, si jih videl pri kraji, ukraški odvržejo in potem najdemo samo med piškoti, meso pod polico sendvič v zamrzovalniku... Če manjka gre iz naših osebnih hodkov, zato moramo biti zanesljivi, resirane, da kraje sproti odkrijemo. Tudi od vremena so odkrili kraje, gneče, od dneva v mesec. Odkrili smo že organizirane šolarje, pine šolarjev. Morali bi imeti postor, kamor bi stranke odlagali svoje torbe. Upamo, da bomo s koč to le uredili.«

Janez Jazbec, direktor Kokre — Globus: »Kraje so bile in bodo, tega se zavedamo in imamo nalogo, da se tako organiziramo, da jih bomo čim bolj preprečevali. Okrog leta 1975 smo v delovni organizaciji celo podpisali samoupravni sporazum o kolektivni odgovornosti, da so prodajalci plačevali ves manjko, pa smo dosegli negativne rezultate. Sporazum je bil kasneje razveljavljen. 1979 pa smo začeli delati prave analize o krajah, jih primerjati s podobnimi trgovskimi podjetji v Sloveniji in prišli smo do zanimivih rezultatov. Predvsem smo spoznali, da se je treba le znotraj pravilno organizirati. Manjko pa danes nosijo prodajalci različno, glede na način postrežbe, interesnost blaga in višino prometa. Vsaka prekorajitev je signal. Previsok odstotek pomeni tudi nespособnost poslovođe, prodajalca. Resno pa mislimo tudi na posebno tehnično opremo za odkrivanje kraja. Bojimo se sedanega strmega padanja življenjskega standarda, kajti človek se težko navadi na manj kot je imel prej. Zelo strogi smo tudi do svojih ljudi. Za krajo do 200 dinarjev je vsak takoj odpušen z dela. Človek mora biti pošten po naravi, trgovec pa profesionalno.«

Minka Kump, vodja izmene v Merkurju v Globusu: »Pri nas je največ drobnih kraja, kot ne pije mer tamle pri jedilnem pribor. Žlička, vilica, nož hitro smukne žep, čeprav so zlepljene skupaj. Pa tudi velike stvari. Zadnjič je tamle pri jedilnih servisih zmanjkalo jušnik! Mladotniki dobesedno uživajo v tem, da nekaj odnesejo iz trgovine. Tu gre za manjše stvari kot na primer odpiralnik, stekelnice, svečka, vazica, skodelica, krožniček. Manjko v celoti nosimo prodajalci. Del križemo z zneskov, ki nam jih proizvajalci priznajo v lom, kalo, ostalo gre iz naših žepov. Prav zaradi nizkega dohodka imamo na oddelku malo prodajalcev in tudi če kdo gre, se jemljejo novih. Vemo pa, da bi kraj vedno več in verjetno bomo tudi pri nas morali misliti na pomoč tehnike za odkrivanje tatov.« D. Dolenc

Varujmo obrežja vodotokov

Vodnogospodarsko podjetje Kranj poziva lastnike in upravitelje zemljišč, da temeljito očistijo struge potokov in jarkov, ob katerih lažijo njihova zemljišča

KRANJ — Na Gorenjskem je nekaj manj kot 300 kilometrov nižinskih vodotokov in blizu 200 kilometrov pritokov ter prek 350 kilometrov večjih višinskih pritokov in okrog 120 kilometrov manjših višinskih pritokov. Upravljalca vseh teh voda in pribrežnih zemljišč sta Vodnogospodarsko podjetje Kranj in Podjetje za urejanje hudournikov. Obe podjetji pa nimata niti možnosti niti sredstev, da bi sami skrbeli za redno vzdrževanje pribrežnih zemljišč.

Zato Vodnogospodarsko podjetje Kranj poziva vse lastnike in upravitelje (gospodarske organizacije in občine) zemljišč, ležečih ob potokih in jarkih na območju Območne vodne skupnosti Gorenjske, da temeljito očistijo struge potokov in jarkov, ob katerih ležijo njihova zemljišča. Čas za takšno čiščenje je tja do marca, ko vegetacija miruje. Gre predvsem za preventiven ukrep, za preprečevanje škode ob večjih povodnjah. Zaradi slabo vzdrževanih in

neočiščenih obrežij ter vodotokov so na primer narasle vode v letu 1979 na Gorenjskem pobrale precej mostov, jezov in pribrežnih zemljišč.

Prav zdaj je torej čas, da se v strugah, koritih in na bregovih poseka drevje, ki ovira pretok voda. To še posebno velja za drevje, ki mu voda izpodkopava korenine, oziroma za tisto, ki je nagnjeno v strugo. Iz struge je treba odstraniti štorove, plavajoči material in drugo navlako. Na pribrežnih zemljiščih, ki se štejejo v širino deset metrov od srednje letne vode, morajo lastniki in upravitelji posekati drevje in grmičevje čim nižje pri zemlji. Rezi na panjih morajo biti gladki, da se ohrani tako imenovana izbojna moč. Pri spravilu lesa je potem treba paziti, da se ne poškodujejo brežine, mlado grmičevje in travna ruša. Prav tako je les in vejve treba takoj odstraniti iz obrežnih zemljišč, da jih visoka voda ne bi odplavila. Zažiganje na kraju samem praviloma ni dovoljeno, razen če se z ognjem ne bo poškodovala mladikovina. Razen tega prav sedaj lahko zaščitimo zemljišča ob vodah z vrbovimi podtaknjenci. Ti so se namreč pokazali kot najboljša obramba pred naraslimi vodami, saj se hitro zakoreninijo. Elastično vrbovje je nekakšna varovalna preproga pred naraslimi vodami. Vrbovje po petih letih spet posekamo in pustimo, da se ponovno razraste.

Za to zamudno in naporno delo (ki pa se bo bogato obrestovalo že ob prvi večji vodi), naj se lastniki zemljišč povežejo z gozdarji na svojem območju oziroma z rečnimi nadzorniki in si pridobijo ustrezna dovoljenja ter nasvete. Vodnogospodarsko podjetje Kranj pa bo tudi samo izdajalo za vzdrževanje pribrežnih zemljišč posebne pospravilne naloge. Za te namene je na Gozdnihih gospodarstvih moč dobiti tudi dodatne bone za gorivo.

A. Žalar

Razgovor o turizmu

Radovljica — Danes je na obisku v radovljiški občini delovna skupina CK ZKS. Ob 9. uri je na Bledu začela razgovor z najdogovornejšimi turističnimi delavci o problemih in rezultatih turističnega gospodarstva radovljiške občine. Ob 13.30 se bo sestala s sekretarji in nekaterimi člani osnovnih organizacij ZK, ki delujejo v turističnem gospodarstvu. Popoldne ob 16. uri bo obiskala še osnovno organizacijo ZK Krajevine skupnosti Gorje, kjer bodo v razgovoru sodelovali tudi predstavniki turističnega društva Bled in občinske turistične zveze.

Pozabljena plavška cesta

Edina cesta, ki v krajevni skupnosti Plavž še ni asfaltirana, je cesta na Zgornjem Plavžu — So vsi pozabili na to hudo-urniško drčo?

Jesenice — V jeseniški občini je bilo po posameznih krajevnih skupnostih v zadnjih letih asfaltiranih ali primerno makadamsko urejenih še nešteto cest in poti. Krajevne skupnosti so pridno beležile vse komunalne probleme, namenjale precejšnje denarje za ureditev cest na svojem območju in tako se danes večina krajanov vozi do svojih garaž po asfaltu.

Ena izmed zadnjih in redkih poti, ki ji danes po večjem deževnem naluvi nikakor ne moremo reči cesta, je cesta na Zgornjem Plavžu. Cesta, po kateri dnevno hodi okoli sto krajanov, delavci Lesnogananterijskega obrata ter vsi tisti, ki se obiskujejo trim stezo, je nadvse klavna, čeprav na to občani opozarjajo že vrsto let.

Krajanom te presedajo večne obljube bodisi krajevne skupnosti bodisi komunalnega podjetja Kovinar. Ko je cesta zares razvita in se je po njej nevarno peljati z avtomobili, pripelje Kovinar nekaj peska in ga po kupih streše ob cesto. Nikogar pa potem ni, da bi pesek vsaj posul, zato ga spere prvo deževje in krajan razmišlja, koliko denarja je že tako steklo po cesti. Prepričani so, da bi ga bilo dovolj za vsaj zmerno utrđitev ceste ali celo za asfalt, ki ga tako željno čakajo.

Na cesto teče tudi kanalizacija, razsvetljava ni, ljudem voda zaliva vrtove in hiše. Tako morajo včasih podnevi in ponoči dežurati, se boriti z ujmo in odmetavati pesek. Cestišče je že tako razorano, da ima več kot trideset centimetrov globoke jarke.

Obljub so že sili, zato zdaj dokončno zahtevajo, da se njihova cesta primerno uredi. Njihova hudourniška drča, ki je nevarna za voznike in pešce, postaja njihov najpomembnejši problem, ki ga bo končno in za vselej morala rešiti krajevna skupnost skupaj s samoupravno komunalno skupnostjo in komunalnim podjetjem Kovinar.

D. Sedej

TUDI TO SE ZGODI

Z izgradnjo mrliških veže konec oktobra so v krajevni skupnosti Besnica uresničili tudi letošnji program del. Predsednik sveta krajevne skupnosti Besnica Miha Šolar je ob tej priliki povedal, da ima veliko zasluga pri uresnitvi programa Franc Šolar iz Besnice, ki je zaposlen pri Železniškem gospodarstvu Ljubljana in sicer pri nadzorništvu oziroma vzdrževanju prag v Kranju.

Franc Šolar se je zelo zavzemal tudi za obnovo železniškega postajališča Jošt. Odkar se nekateri vlaki ustavijo tudi na tem postajališču, Franc Šolar od časa do časa sliši tole zbadljivo: »Lahko je tebi, ker si pri železnici. Zdaj imaš še svojo železniško postajo.«

Predstavniki samoupravne komunalne interesne skupnosti ob-

čine Kranj so ob koncu minulot tedna pripravili za strokovne delavce in izvajalce ogled nekaterih gradbišč v občini. V naslednem pogovoru z Emilom Prešernom iz Komunalnega obratnega gradbenega podjetja Kranj je na ogledu gradnje ceste Iskra — Planika stekla tudi beseda o pripravah na gradnjo čistilne naprave v Kranju. Emil Prešeren je s tem zvezi povedal, da je zdaj izvajanje čistilne naprave ovrednoteno na okrog 34 milijard starih dinarjev.

Pogovor je potem za treh tednov zmotila razlaga o gradnji ceste Nato pa je Emil Prešeren na vprašanje, kakšni so izgledi za začetek gradnje čistilne naprave, rekel: »Finančna konstrukcija za izgradnjo čistilne naprave je načelno idealna, vendar pa znaša 34 milijard starih dinarjev ta hip ne drži več...«

Ni kaj reči. Imamo zares učinkovito inflacijo, saj gre le za nekajminutno časovno razliko.